

O Salutaris Hostia!

čili

Mše svatá a kněz!

33. rozjímání

na památku třiatřicetiletého života

JEŽÍŠE KRISTA

na zemi.

Schváleno Nejdůstojnější k. a. konsistoří v Olomouci
dne 24. května 1899 č. 9427.

Sepsal:

František Zmeškal.

V OLOMOUCI.

Nákladem R. PROMBERGRA, knihkupce.

1900.

»Sacrificium iusti acceptum est, et
odor suavitatis in conspectu Altissimi.«
(Eccles. 35, 9.)

»Quotquot autem receperunt eum,
dedit eis potestatem filios Dei fieri.«
(Joann. 1, 12.)

Spasitel náš Ježíš Kristus po všechen život svůj se modlil, i tenkrát, když byl třebaš po celý den učením a dobročinněním zaměstnán, modlitby své horlivě a to po nejvíce o samotě vykonával. „Exiit in montem orare, et erat pernoctans in oratione Dei.“ (Luc. 6, 12.) A jak sám modlitbou byl ustavičně zaneprázdněn, tak napomínal ku modlitbě stálé: „Oportet semper orare et non deficere“ (Luc. 18, 1.). Ustavičná modlitba jest hlavně modlitba vnitřní, a zvláštní druh modlitby vnitřní jest rozjímání, jehožto nevyhnutelně jest nám všem potřebí, chceme-li po cestě dokonalosti kráčet zvláště jako kněží a náměstkové Mistra a Spasitele našeho Ježíše Krista. Neboť dle slov slavného biskupa sv. Jana Zlatoústého jesti modlitba vnitřní čili rozjímání pro duchovní život totéž co voda rybě pro život tělesný. A bez rozjímání, dí prorok Jeremiáš, zpustne duše člověka, jako krajina bez rosy nebeské. „Desolatione desolata est omnis terra, quia nullus est, qui recogitet corde.“ (Jerem. 12, 11.) Veškera země jest pusta a prázdná, květy všech ctností opadly, všude viděti jen bodláčí a trní hříchův a nepravostí. I tážeš se: Odkud to zlo? Snad odtud, že víra byla vypuzena ze země? O nikoliv; nýbrž že uvažování a rozjímání pravé víry svaté bylo zanedbáváno, „poněvadž nikdo nerozjímá v srdci“.

Čím vznešenější pravda, kterouž za předmět ku rozjímání jsme si obrali, čím vzácnější a dražocennější jest předmět sám, tím větší budeme míti i užitek, tím více ušlechtíme a ozdobíme srdce své ctnostmi rozličnými, jsouce vždy toho pamětlivi, aby srdce naše Božskému Srdci se podobalo co nejvíce.

Což může však býti velebnějšího, vzácnějšího a vznešenějšího nad Ježíše samého? Ačkoliv dle rozkazu Otce svého nebeského, vykonav dílo vykoupení, zase tam odešel, odkud byl přišel na svět, předce láska Jeho nesmírná a moudrost Jeho nevystíhlá vynalezla prostředek, že i mezi námi ustavičně přebývá, jako i sedí po pravici Otce svého v nebesích. Přebývá tudíž Ježíš mezi námi, kolikrátkoliv se obětuje na oltáři při oběti nejsvětější, přebývá i v nás, kdykoliv Jej v srdce své přijímáme. A my kněží přednost máme ještě před lidem ostatním, že Jej můžeme obětovati a přijímati každodenně.

Jest-li Pán Ježíš Bůh nejsvětější, potřebí jest, aby i ti byli svatými, kdož se Ho každodenně rukama svýma při Mši svaté dotýkají a jej spolu při tomto Tajemství velikém do srdce svého přijímají.

Svatý otec, nynější slavný papež Lev XIII., jenž o potřeby stáde svého moudře se stará, doznává ve svém listě, v kterémž nám sv. Paschala Baylona za zvláštního patrona spolkův a bratrstev eucharistických ustanovuje, že právě pro nynější časy zlé nejlepším prostředkem jest i lékem Svátost nejsvětější. Pravíť tam sv. Otec takto: „Nihil enim efficacius videtur Nobis quod alias significamus, catholicorum animis excitandis tum ad fidem strenue profitendam, tum ad virtutes christianorum nomine dignas exercendas, quam ut alantur et acuantur studia populi in admirabile illud amoris pignus, quod pacis vinculum est atque unitatis.“

Jestliže dle těchto slov sv. Otce a papeže Lva XIII. lid věřící máme k lásce Svátosti nejsvětější nabádati, a jej o tomto Tajemství velikém

poučovati, aby víru měli živou a horlivi byli v životě ctnostném, potřebí jest nám kněžím jako učitelům a rádcům tím více, abychom sami u tohoto ohně Lásky se rozehřívali, víru svou sami ožívovali a ve ctnostech všech se cvičili a utvrzovali. A zajisté, ačkoliv nám jest po ruce dosti prostředků, abychom mohli účelu tohoto dosáhnouti, žádný není prostředkem lepším, vydatnějším ani pro nás: ani pro ty, kdož jsou svěřeni péči naší, nežli Svátost nejsvětější, jako Oběť, kterouž každodenně přinášíme a jako pokrm života, ježž každodenně přijímáme. —

Jest i nejvelebnější Oběť vykoupení našeho spolu nejvznešenějším zjevením neskončené moci, moudrosti, spravedlnosti, svatosti a lásky Boží a zároveň nejvyšším a nejsvětějším úkonem Slova tělem učiněného. Kněží Zákona Nového obdrželi však moc nad tímto Tělem nejsvětějším, kterážto jest ohniskem povolání kněžského; kněží mají též největší účastenství na obětním výkonu Syna Božího, neboť Jej zastupují úplně způsobem viditelným. Než kde stává tvora takového, jenž by dosti byl hodným, spojití se způsobem takovým s Bohem a Stvořitelem svým? Vždyť i nejvyšší svatost člověka, jaká vůbec se jen dá mysliti, daleko stojí za čistotou a Svátostí Boha na oltáři přítomného. Myšlenka tato sama již se hodí, aby i muže nejctnostnějšího a kněze svatého naplnila bázní, když přijímá Svátost svěcení na kněžství a když přistupuje k oltáři sloužit Mši svatou. Ať nám nikdy nevymizí slova sněmu tridentského z mysli naší, kteráž se vztahují na tuto svatou, ale spolu i hroznou oběť: „Nullum aliud opus adeo sanctum a Christi fidelibus tractari potest, quam hoc tremendum Sacrificium. (Decr. de obs. et evit. (Sess. XXII.)

Povolání jsouce jako kněží k této oběti eucharistické, vyvýšení jsme nad všeliké věci a zájmy pozemské, majíce takto nejužší účastenství na tajemstvích Božských. Ve službě, kterouž při oběti

Páně Nejvyššímu konáme, uskutečňuje se ono Tajemství převeliké, které se stalo ve stáji betlémském, kde Slovo Tělem pro nás bylo učiněno. „*O veneranda sacerdotum dignitas, in quorum manibus velut in utero Virginis Filius hominis incarnatur*“ (St. Augustinus).

Z rukou kněží přijímá Otec Věčný tutéž na nejvyš drahocennou oběť smíření, kterouž kdysi z lásky přijal od Marie Panny a Matky Syna Svého tenkrát, když Jej v chrámě byla obětovala. i tenkrát, když, stojíc pod křížem. Jej v oběť Jemu přinesla. Z rukou kněží rozlévá se bez ustání lesk a jasnost slunce Spravedlnosti po veškeré církvi bojující, trpící a vítězné. Možno-li tudíž nám kněžím jinak před Bohem velikým se objeviti, nežli v rouchu takové čistoty a krásy duševní, přiměřené jediné životu Božskému? „*Purgabit filios Levi et colabit eos: et erunt Domino offerentes sacrificia.*“ (Malach 3, 3.) „*Mundamini, qui fertis vasa Domini.*“ (Isaias 52, 11.)

Oběť nejsvětější jest i záslužným zdrojem všech Božských milostí a dobrodiní. Z oběti této čerpají svatí v nebesích slávu svou. duším očištcovým dostává se z ní polehčení v mukách a trápení jejich spolu i naděje na brzké vysvobození. a všichni údové církve bojující nabývají z Oběti Mše svaté osvícení, sílu k dobrému, pomoc k boji a vítězství. potěchu a povzbuzení. Avšak přede vším jiným jest tato Svátost nejdůstojnější, kteráž v sobě chová všechny poklady duchovní, pro nás kněze: „*Et inebriabo animam sacerdotum pinguedine, et populus meus bonis meis adimplebitur.*“ (Jer. 31, 14.) Avšak tím přísněji jsme povinni, užívati tohoto převelikého pokladu svátostního ku posvěcení svému vlastnímu. Pán Ježíš sám chce, abychom se náležitě posvěcovali, chceme-li pokladu tohoto státi se účastni. „*Haec est voluntas Dei sanctificatio vestra*“ (I. Thess. 4, 3.) —

Komu mnoho jest dáno, od toho bude se mnoho požadovati. „*Exhortamur. ne in vacuum gratiam*

Dei recipiatis“. (2. Cor. 6, 1.) Nestačí ku spasení, abychom se zdržovali skutkův takových, kteréž by mohli uvéstí v nebezpečí duši naši; i opuštění dobrého může nás přivéstí do záhuby. A pro každého kněze jest velmi nebezpečno upouštěti od spolupůsobení s milostí Boží k životu dokonalému: „Sacerdotes tui induatur justitiam.“ (Ps. 131, 9.)

Jestliže kněz přistupuje k oltáři jako v jedné osobě s Kristem, může vůle a smýšlení jeho odporovati nejsvětější vůli jeho Božského Pána a Mistra? Nikoliv a nikdy, nechce-li pozbyti milosti Jeho; dlužit Jemu nejvěrnější poslušenství. Pán Ježíš však chce jen jedno, — abychom Ho následovali. Jediným slovem tímto vyvolil si apoštoly své: „Sequere me.“ A církvev, shrnujíc všechny ony povinnosti vznešené v jedno, napomíná úchvatně ty, kdož mají býti posvěcení na kněžství, takto: „Imitamini, quod tractatis.“ Každá Mše svatá, kterouž sloužíme, vstěpuje je nám hlasitě a vážně, ale i přelaskavě v mysl tento rozkaz Páně: „Esto sanctus, sicut Ego Sanctus sum.“

Jestliže Pán Ježíš, tento Velekněz Božský, nám sama sebe dává za pokrm a nás způsobem tímto tak vysoko ctí, potřebí jest i nám, abychom co nejhorlivěji se starali o čest a oslavení Jeho; a k tomu nepřispívá nic jiného, nežli život svatý a bezúhonný, jaký my kněží vždy a všude máme ukazovati. Již i lid křesťanský sám žádá po nás ohledně tohoto Tajemství přesvatého, kteréž každodenně slavíme, svatost výbornou, a horší se již nad malými poklesky u kněze, kterých u laiků si ani nevšímá. Sv. Jan Zlatoústec píše o tom takto: „Ignobilium delicta, si in medium prodierint, neminem insigniter laedunt. At qui in istius dignitatis fastigio positi sunt . . . si tantillum peccaverint, parva illorum peccata aliis magna videntur; neque enim peccati magnitudine, set peccatoris potius dignitate peccatum plerique omnes metiuntur“. Jestliže lid křesťanský vidí kněze, že každodenně celebrují a přijímají,

očekává na jisto od nich i větší svatost a bezúhonost života; spatřoval-li by však často opak toho, mohlo by se státi, že velmi snadno pak pozbýval by úcty a vážnosti ku Eucharistii Božské jako Oběti a Svátosti a pomalu oddaloval by se od ní, nemaje záliby ani na Mši svaté, ani na přijímání Svátosti nejsvětější. Jestliže Písmo sv. o synech Héliho, jejichžto chování odstrašovalo lid od nástiných obětí starozákonných, takto dí: „*Erat peccatum puerorum grande nimis, quia retrahebant homines a sacrificio*“ (I. Reg. 2, 17.), jaké zodpovídání berou na sebe kněží Zákona Nového, jestliže vinou jejich v opovržení upadá Nejsvětější Oběť Krista Ježíše? Protož všemožnou péčí dbejme toho, aby o nás platila tato slova apoštolská: „*Nemini dantes ullam offensionem, ut non vituperetur ministerium vestrum.*“ (Tit. 2, 17.)

Za tím účelem napsány jsou následující řádky, abychom dle možnosti každodenně náležitě se připravili k oltáři Páně, a přijavše Ježíše ve svaté Eucharistii, abychom Jemu zase náležitě poděkovali za dar nebeský lidem daný a všecek smysl převyšující.

Ačkoliv Pán Ježíš teprv na konci života Svého sebe sama způsobem krvavým Otci svému obětoval, což již také nekrvavě při Večeři poslední byl učinil, ustanoviv Svátost a Oběť Nejsvětější: po celá 33 léta, kteráž z lásky k nám zde ztrávil na zemi, přinášel sebe ustavičně, od jeslí betlémských až po kříž kalváarský. Otci Věčnému v oběť chvály, díků, prosby i smíření, zůstaviv se nám za příklad, abychom, kolikrátkoliv Oběť Mše svaté budeme sloužiti, tak činili na památku Jeho. Protož i na vděčnou památku Jeho třiatřicetiletého života obětovného zde na zemi zvolen jest i počet 33 rozjímání o Eucharistii nejsvětější.

Kéž by Pán Ježíš, od Něhož vychází všechno požehnání, požehnal milostivě i toto dílo ve jménu Jeho započaté i dokonané, kéž by požehnal a milostí

Svou naplnil nás všechny, abychom, jak u oltáře s Ním „jedno“ býváme, i s Ním byli „jedno“ i v nebesích: „Ut sint unum et ut ubi sum ego, et illi sint mecum“. (Joann. 17, 22, 24.) „Et ubi sum ego, illic et minister meus erit“ (l. c. 12, 26.) Maria, Panno nejčistší a Matko milosti, vypros nám i té milosti, abychom vždy při Oběti Nejsvětější Syna Tvého srdcem tak čistým přijímali, jako Ty's Jej přijala, když Jsi Ho počala z Ducha Svatého.

Na den Sv. Jana z Kříže, léta Páně 1898.

Spisovatel.

Laudetur et superexaltetur omni momento Sanctissimum et Divinissimum Eucharistiae Sacramentum!

Rozjímání první.

Pán Ježíš předobrazem i skutečně přítomen ve Svátosti nejsvětější.

Příprava.

„V zákoně stín, v Evangeliu obraz, v nebesích pravda (skutečnost). Prvé obětován býval beránek, přinášelo se telátko; nyní se obětuje Kristus, ale obětuje se jako člověk, jako trpně, a obětuje sebe sama jako kněz, aby odpustil hříchy naše. Zde v obraze, tam v pravdě, kdež nás u Otce jako Prostředník zastupuje. Zde tudíž ve stínu chodíce v obrazu vidíme, tam tváří v tvář, kdež úplná dokonalost, neboť veškerá dokonalost nalézá se v pravdě.“
Sv. Ambrož.

V této Svátosti nejsvětější naplnily a uskutečnily se všechny obrazy Zákona Starého; neboť zde vidíme uskutečnění stromu života, jenž byl vsazen uprostřed ráje pozemského, zde předobraz starozákonných chlebův přesných, manny na poušti, zde beránek velikonoční, i archa úmluvy. A nač všechny věci tyto v Zákoně Starém připomínaly, toho uskutečnění děje se v duších našich skrze tuto Svátost převelebnou; ano v Tajemství tomto zanechal nám milosrdný Slitovník Hospodin památku všech předivných skutkův svých. „Memoriam fecit mirabilium suorum, misericors et miserator Dominus.“ (Žalm 110, 4.)

A nyní přirovnějme jen, jaká úcta byla prokazována těmto předobrazům Zákona Starého, a jak málo uctivosti chováme ke Skutečnosti a Pravdě

v Zákoně Novém; jakou čistotu a bezúhonnost vyžadoval zákon i od kněží i od lidu, když jim bylo dovoleno přiblížiti se a přistoupiti k těmto nástínům nedokonalým! Jaká teprv musí býti čistota u těch, kdož v pravdě smějí požívatí Tajemství, v němž ony nástíny všechny jsou obsaženy! —

Svátost nejsvětější jest však i obrazem a památkou smrti Ježíse Krista dle vlastních Jeho slov, kteráž ku svým apoštolům a v osobě jejich též ku všem kněžím pravil: „Hoc facite in meam commemorationem.“ Luc. 22, 19. Skutečně pak není žádného odznaku kněžského, žádného též obřadu při Mši svaté, kterýž by se nevztahoval na nějaký děj z umučení Páně. Přistupujeme-li k oltáři Páně, přistupujeme s těmiž city, jako Pán Ježíš se ubíral na horu kalvářskou, aby umřel za nás; oblékajíce posvátná roucha ke Mši svaté, hotovme se k Úkonu nejsvětějšímu takovou přípravou srdce, jakou Pán Ježíš na sebe vzal ono roucho bílé, kteréž Jemu Herodes za posměchu dal obléci; zabývejme se těmiž myšlenkami, kteréž Ježíš v srdci Svém choval, když Jej žoldnéři v potupný šat šarlatový v domě Pilátově oblekli. Dejme vším zevnějškem svým na jevo, že jsme hluboce dojati vzpomínkami smrti Jeho.

Poněvadž oběť, kterouž hodláme přinášeti, památkou jest hořkého umučení Spasitele našeho, posilněme se tudíž myšlenkami takovými dle výroku sv. apoštola: „Christo igitur passo in carne et vos eadem cogitatione armamini“. I. Petr. 4, 1. — Ježíši náš nejmilejší, nedopusť, abychom, obnovujíce nyní umučení Tvé, tak byli nešťastni, zase hříchu se dopustiti, jenž příčinou byl umučení Tvého; nýbrž učiň, abychom, přinášejíce tuto oběť posvátnou, účastnými se stali ovoce vykoupení Tvého. „Munda nos, quaesumus, Domine, sacrificii praesentis effectum: et perfice miseratus in nobis, ut eius mereamur esse participes.“ (Secreta Dominicae XVI. post Pent.) Takto voláme k Tobě o milost tuto slovy Církve svaté. —

Ježíši náš dobrotivý! Ty's očekávání národův!
— Velký Bože náš! Jak toužebně čekali na Tebe
praotcové starozákonní! Což teprv říci máme my
— kterým netoliko toho štěstí velikého se dostalo
i té milosti nevýslovné, patřiti na Tebe ve Svátosti.
nýbrž i Tebe skutečně požívati! Díky, díky, neskon-
čené vzdáváme Tobě, Ježíši, za všechny milosti
a dobrodiní, kteráž jsi nám proukázal v této Svá-
tosti přetajemné! —

Pravda jesti ovšem, že zde jsi přítomen ve
stavu smrti podobném. nedáváš ani známky života
o Sobě. Avšak nepochybujeme ani dosti málo, že
Ty Ježíši, Pane náš, Svým skrytým životem svá-
tostním a Svou Velebností zastřenou chceš nás jen
poučiti a oblažiti, nám žehnati a prospívati! Ano,
Ty náš poklade největší a nejdražší, poučuješ nás,
aby každý z nás odumřel všemu, co jest světského
a pozemského, aby zvláště o nás kněžích platila
slova apoštola národův sv. Pavla řkoucího: „Mortui
enim estis et vita vestra est abscondita cum Christo
in Deo.“ (Coloss. 3, 3.) Čím více však Ty se skrý-
váš, tím více chceme vzbuzovati víru v Tebe
a touhu po Tobě, tím snažněji chceme usilovati, Tobě
jediné státi se podobnými. Kéž touha tato v srdci
našem ustavičně plápolá již zde na zemi, až bychom
účasť brali na životě věčném tam v nebesích, kdež
na Tebe skutečně a v pravdě tváří v tvář chceme
patřiti. Neváhej Pane, a přijď již v srdce naše!

Díkučinění.

„Poslal Otec Syna, aby k zachování a oživení
našemu napravil pád náš. Vzav Syn na sebe to
poselství, volil býti Synem člověka, aby nás učinil
Syny Božími. I snížil se, aby lid, jímž prvé byl
snížen k zemi, pozdvihl; raněn jest, aby rány naše
zhojil; způsob sluhy na se vzal, aby nám vydobyl
svobody; ano i umřítí ráčil, aby nás smrtelníky ob-
dařil nesmrtelností. Toť hle! jsou četné a veliké
milosti Boha, slitovníka našeho.“ — Sv. Cyprián.

Velikýť v pravdě Pán, a pravé milosrdenství Jeho; který nám dal k požívání Tělo své, v němž tak mnoho trpěti ráčil, a krev svou k pití. — Sv. Augustin.

Při oltáři přijali jsme nyní Ježíše Krista; nikoli však toliko obraz a stín Jeho, jako kdysi židé, požívající beránka velikonočního, nýbrž přijali jsme Jej skutečně a podstatně v srdci svém. Jestliť týž Bůh, jehož Otec věčný v lůně svém zplodil od věčnosti a Ježž nejblahoslavenější Panna Maria po devět měsícův nosila pod srdcem svým. Věříme to pevně, Pane a Bože náš, račiž slabosti naší přispěti ku pomoci. „Credo, Domine. adjuva incredulitatem meam.“ Marc. 9, 23. Ano Tebe, o Ježíši, svolali jsme s nebe na oltář, Tebe, jenž jsi jednorozeným Synem Božím „ego hodie genni te“. Žalm 2, 7. Účastenství bere me na radosti a blaženosti Matky Tvé, kteráž Tebe ve svém lůně přečistém nosila: „beatus venter, qui Te portavit.“ Luc. 11, 17. City svoje spojujeme s city jejího srdce panenského spolu tak vroucí díky Tobě přinášejíce, jako ona Tobě děkovala, když Tebe z Ducha Svatého v životě počala. Velebiž duše má Hospodina. „Magnificat anima mea Dominum. Luc. 1, 46.

Poněvadž jsme Ježíše Krista v pravdě přijali, spolu s Ním přijali jsme všechny Jeho dokonalosti. Jeho vlastnosti, Jeho ctnosti, Jeho zásluhy; kéž bychom to dobře uvážili! Máme tudíž v srdci svém téhož Ježíše, jenž jest spolu Bůh věčný, nekonečný i nesmírný. Jeho chováme v duši, jenž jest naším Stvořitelem, naším Vykupitelem, naším soudcem; přebývat v nás Ježíš, od Něhož všechny tvory, všechny milosti pocházejí, z něhož vychází všecken lesk a všecka sláva; tentýž Ježíš, jenž jest tak tichým, tak pokorným, tak milostným; týž Ježíš, jenž nám více získal a vydobyl a větších zásluh nám zjednal, nežli všichni andělé a Svatí Boží. „In omnibus divites facti estis in illo.“ (1. Corint. 1, 5.), v Ném nalezli jsme všechny poklady pro duše své.

O jakými díky jsme Tobě povinni za takové dary a milosti! jak ale jsme zahanbeni, uvážíme-li, že jsme jich tak málo upotřebili! Ježíši nejmilejší, propůjč nám milosti, abychom, přijavše Tvé Tělo nejsvětější, přijali i Ducha Tvého, totiž abychom posilněni touto mannou nebeskou dle příkladu Tvého ustavičně byli živi a Tebe v cnostném životě vždy následovali. Dobrý Ježíši, velmi rád sama Sebe nazýváš v evangeliu Synem Člověka a také nestyděl Jsi se za jednoduché rodiče Matky Tvé Joachima a Annu, ani za své předky Abraháma a Davida; kláníme se Tobě v této Svátosti nejsvětější. Spasiteli náš a Vykupiteli, nazýváš sebe jménem tak prostým, jménem, kteréž nikterak nezdá se býti hodným Velebnosti Tvé, jak tudíž zahanbuješ pýchu naši; než kdož teprv pochopí ono ponížení a sebezapření Tvé zde v tomto Tajemství Božském! Bože náš! O Tobě proroci předzvěstovali, a Ty jsi tentýž, jenž od Otce od věčnosti jest zplozen, jenž v čase z Matky na zemi se zrodil, vždy zázračně a nevyzpytatelně, jak ve Svém věčném zrození skrze přirozenost Božskou, tak i v časném zrození skrze milost a smilování! A tento Bůh — Člověk, jenž z pouhé lásky přišel na svět a z lásky nesmírné jako oběť nejčistší za nás se obětoval, neměl ještě dosti na této lásce své, nýbrž z téže lásky neskončené vzal na sebe i podobu svátostnou a to zase jednoduchým, nepatrným slovem, kteréž kněz, obyčejný tvor lidský, nad chlebem byl vyslovil. Oběti nevystížitelná! Jako zde na oltáři svátostná proměna se stala, proměň Ježíši, milostivě — za to Tě zvláště prosíme — ty, kdož Tě zde v oběť přinášejí, a hodně přijímají. Naplň nás věrou Abrahamovou, jenž ochoten byl obětovati i syna svého jediného; a jako královský pěvec David zaplesal, vyzýváje všechny tvory ku chvále Tvé; tak nechť srdce naše se rozezvučí chválou a plesem pro Tebe Ježíši náš; Tobě budiž dík a sláva ustavičná!

Staniž se!

Rozjímání druhé.

**Pán Ježíš jest obětí a tajemstvím ve Svátosti nej-
světější.**

Příprava.

„Kristus Ježíš jest knězem, sám se podávaje za oběť, sám jsa podanou obětí. I chtěl zajisté, aby tajemství toto zůstávalo každodenně obětí církve. Mnohonásobné a rozličné oběti svatých osob od starodávna byly obrazy této oběti pravdivé, poněvadž tato jediná měla se mnohými oběťmi nastiňovati, tak jako mnohými slovy jedna věc se znamená, aby bez nelibosti a ochotně byla přijata. I postoupily této pravdivé a nejvyšší oběti své místo všechny jiné nepostačitelné.“ Sv. Augustin.

Jak již prorok Malachiáš (1, 11.) předpověděl, jest sv. Eucharistia pravou obětí Zákona Nového; Pán Ježíš jest zde i knězem i obětí. Jednou umřel za nás, obětovav se Otci svému nebeskému; než Jemu nebylo dosti na této jediné oběti krvavé, nýbrž totéž koná každodenně za nás na oltáři způsobem nekrvavým, a nás kněze vyvolil, abychom ve jménu Jeho tuto Oběť nejsvětější přinášeli. O, Bože náš! jakáť česť a důstojnost! U oltáře zastáváme místo kněze Nejsvětějšího, Boha a Mistra našeho! Jsme toho hodni? Zasluhujeme takového vyznamenání? O lásco veliká Ježíše našeho, jenž po všechny dny obětuje se za nás, nehodné sluhy své! Co Tobě dáme, Ježíši, za lásku Tvou? Jsme ochotni z lásky a vděčnosti sebe samy obětovati Tobě, Spasiteli náš? Kráčíme-li k oltáři, přibližujme se vždy duchem obětavým, myslí oddanou. Vstupme vzhůru k oltáři, abychom i zemřeli s Ježíšem. „Eamus et nos, ut moriamur cum Eo.“ Joann. 11, 16.

Pán Ježíš obětuje se při Mši svaté docela, ničeho pro Sebe nezanechávaje. Obětuje netoliko své tělo, utvořené v životě Matky své, nýbrž obětuje

těž své tělo duchovní, totiž církev svou, jejíž i my jsme údy; protož i my všichni pospolu, a každý zvláště s Ním se obětujeme na oltáři, zůstáváme-li jen v Něm, a on v nás: „Manete in me et ego in vobis.“ Joann. 15, 4. Otažme se sebe: jsme skutečně s Ježíšem spojeni a můžeme i s Ním spolu se obětovati? — Jest duch náš duchem Kristovým, mysl naše myslí Jeho, vůle naše Jeho vůlí? — Pokořme se před Ježíšem, Bohem Nejvyšším; aby však pokora naše byla pravou, učinme na okamžik porovnání s Ním: kdo jsi Ty, Pane, kdo jsme my? — a jestliže jsme se též připravili dle Srdce Jeho, pak s radostí můžeme přistoupiti k oltáři, abychom i s Ním spolu se mohli v oběť přinést. —

Ježíši náš nejmilejší! klaníme se Tobě ve Svátosti převelebné jakožto Oběti láskou planoucí. Hned po Tvém příchodu na tento svět všechny ony Oběti předobrazné staly se bezúčelnými a nepotřebnými. Jediná oběť Tvoje zrušila je všechny! Vyplnil Jsi skutečně, co ony jen naznačovaly; ať se nazývaly oběťmi smírnými, aneb prosebnými, ať sluly oběťmi chvály neb díků, všechny musely ustoupiti Oběti Tvé; Tvá Oběť všechny ostatní předčila, jako duch hmotu, jako skutečnost stín. Ježíši nejdražší! Jedenkrát toliko přinesl jsi způsobem krvavým oběť tuto na hoře Golgotě, způsobem pak nekrvavým činíš tak každou chvíli, přinášeje způsobem neviditelným Sám tuto Oběť vznešenou; a způsobem viditelným stává se totéž od kněží Tvých, když slovem jejich na veškerém oboru katolickém Oběť tato nejdůstojnější bývá přinášena Otci Tvému Všemocnému. A co bylo příčinou Oběti Tvé? Láska to byla, láska jestiž i nyní, a láska Tvá bude vždy příčinou Oběti té až do skonání světa.

Láska Tvoje učinila Tebe zajatcem naším, takže můžeme činiti s Tebou téměř, co chceme. Tato láska ztrávila všechno v Tobě, až i do poslední krůpěje nejsvětější krve Tvé, řinoucí se z boku Tvého. Nemá více, co by ještě v oběť přinesla, nežli

sebe samu a všechno ostatní, co již na Tobě, o Ježíši náš, vykonala. O láske, o plamene Božský, přijď i nyní do srdce našeho. a zapuť netoliko jiskřičku do něho, aneb netoliko plamének nějaký, nýbrž mocným žárem znič všechnu žádostivost, všechny chtiče, vůbec všechno, co Tobě jest na překážku, co Tobě se nelíbí! O Ježíši! pro tuto lásku Svou dopřej nám milosti, abychom jen s duchem obětovným předstoupili před oltář Tvůj, a se vynasnažovali povždy zde na zemi jenom pro Tebe žíti i umříti, tak jako i Ty vždy jen pro nás nehodné Jsi byl živ a za nás umřel.

Díkučinění.

„Jeť to článek víry, že Eucharistie pravou jest Svátostí, poněvadž se předně: v způsobách chleba a vína viditelné nalezá znamení; poněvadž jest za druhé: Od samého Krista ustanovena: „To čiňte na mou památku!“ (Luk. 22.) a poněvadž jí za třetí: milost jest zaslíbena: „Kdo jí mé tělo, má život věčný.“ Sv. Alfons Liguori.

Sv. Eucharistie jest velikým Tajemstvím, pravou Svátostí; neboť pod spůsobami chleba a vína jest skutečně přítomno Tělo i Krev, duše i Božství Ježíše Krista. „Credis hoc?“ (Joann. 11, 2.) Jsme pevně a úplně přesvědčeni o pravdě této? Odkud pak to, že býváme tak chladni a vlažni, ačkoliv přece Ježíš opravdově jest na oltáři přítomen!

Jakubovi, patriarchu starozákonnímu, zdálo se, že vidí Hospodina, i bál se velmi; Šalomoun diví se a žasne nad tím, že Velebnost Boží zvolila sobě příbytek ve chrámu nádherně od něho vystaveném! Jaká však musí býti naše sebranost mysli a pobožnost srdce, když uvážíme, že Bůh sám vešel do stánku srdce našeho!

Klanějme se neskončené Velebnosti Jeho a pokoríme se hluboce před Ním!

V té chvíli posvátné, co jsme přijali nejsvětější Svátost Oltářní, přijali jsme totéž Tělo Pána

Ježíše, kteréž utvořeno bylo z nejčistší krve Marie Panny, totéž Tělo, v němž Ježíš tolik učinil zázrakův, totéž Tělo, kteréž zde v životě tolik vytrpělo námah a prací úsilovných, vystálo tolik křivd a pohán, totéž Tělo, kteréž nyní v plné slávě a přejasném lesku trůní po pravici Otce Svého v nebesích. V Hostii nejsvětější, kterouž jsme požili, přijali jsme tutéž Krev, kteráž se ronila z Těla Ježíšova, hned když jako dítě byl obřezán dle rozkazu Zákona; přijali jsme tutéž Krev, kterouž dobrý Ježíš za nás procedil až do poslední krůpěje na oltáři svatého kříže Svého; při svatém přijímání přijali jsme do srdce svého tutéž duši Ježíše nejmilejšího, kteráž od Jeho Vtělení okrášlena byla vší milostí, ozdobena byla i vší ctností; přijali jsme spolu i totéž Božství Kristovo, kteréž stvořilo nebe i zemi. —

O jaké milosti! kdyžtě můžeme nejmilejšího Pána Ježíše ve svatém přijímání celého považovati za svého. Nemocní, o nichž nám vypravuje svaté evangelium, považovali se za přešťastné, když Jej jen viděli jíti okolo sebe, a dotknouti se mohli podolku roucha Jeho, aneb když Ježíš na ně vložil ruku svou a na ně pohlédl okem laskavým, — a nám se dostalo takového štěstí nesmírného, že jsme Jej celého přijali do srdce svého.

Duše má, velebiž Hospodina! a všechno, co ve mně jest, oslavujž jméno svaté Jeho! „Benedic anima mea Domino, et omnia, quae intra me sunt, nomini sancto eius. (Ps. 10., 2.). Nejsvětější Tělo Ježíšovo! Tobě se klaníme! Nejsvětější krvi Ježíšova, všechnu svou naději vzkládáme jen na Tebe! Nejsvětější Duše Ježíšova, s Tebou se jen spojujeme! Božství Ježíšovo, před Tebou se v prachu koříme.

Ano Ježíši, Tobě se klaníme v tomto Tajemství vznešeném jakožto Oběti za hříchy naše! Bůh sice nemohl umřít, avšak ani člověk nemohl Spravedlnosti Boží učiniti zadosť; Ty's se vydal v oběť, abys, o Ježíši, umřel jako člověk a zadosť učinil

jako Bůh! O Prozřetelnosti Božská! Vtělení Tvé bylo, Oběti božská, prvním krokem k dílu tomuto, při Svém narození Jsi se již vydal, při Svém umučení Sebe zničil, při Svém Oslavení Jsi dílo to dokončil, a ve Svátosti nejsvětější nám milostivě přivlastňuješ všechno, čeho Jsi nám vydobyl životem a smrtí Svou. A jako Ty náš Ježíši nejmilejší, zcela Jsi se za nás obětoval, tak i my se Tobě úplně v oběť přinášíme, Tělo své i duši svou, zvláště pak srdečné city lásky a vděčnosti za lásku Tvou! Přijmiž Ježíši, tuto oběť naši milostivě, a nechť vstoupí ona dnes před obličej Tvůj, Pane Bože náš!

Rozjímání třetí.

Pán Ježíš knězem a spolu oběti ve Svátosti Nejsvětější.

P ř í p r a v a.

„Pán náš Ježíš Kristus jest sám naším knězem na věky podle řádu Melchisedekova, ježto sebe sama za hříchy naše v oběť přinésti ráčil, a podobnou oběť na památku umučení Svého slavití rozkázal, abychom po všem světě v Církvi Kristově spatřovali obětovati, co obětoval Bohu Melchisedek.“ Sv. Augustin.

„Pro nový lid Církve ráčil Kristus ustanoviti nové kněžstvo a novou oběť, aby totiž vлил víno nové v nádoby nové.“ Sv. Augustin.

Pán Ježíš jest knězem nejvyšším, neboť v Ném přebývá všechna svatost a moc, jaká jest dána kněžím, od Něho jenom mají kněží všechny ctnosti a moc veškeru pro úřad svůj. Ježíš jest knězem věčným, poněvadž kněžství Jeho bude v nebi trvati po celou věčnost, kdež se svému Otci Věčnému bez přestání obětuje a obětovati bude. Kristus jest knězem nade všechno, neboť On jest, kterýž působí a jedná s knězi, když spravují svůj úřad posvátný.

„Habentes itaque . . . sacerdotem magnum super domum Dei, accedamus cum vero corde in plenitudine fidei, aspersi corda a conscientia mala et absoluti corpus aqua munda.“ (Hebr. 10, 19. 21. 22.)
Majíce tudíž velekněze, kterýž ustanoven jest nad domem Božím, přistupujme k Němu srdcem v pravdě věrou živou naplněným, očistivše nejdříve srdce své ode skvrn svědomí zlého a obmyvše se vodou čistou. Ježíši náš nejdražší, uznáváme Tebe za svého kněze nejvyššího; dopřej nám účastenství na milosti a svatosti kněžství Tvého, abychom důstojně a hodně slavili a přinášeli toto Tajemství nejsvětější.

Jako kněží jsme sluhy Ježíše Krista; jednáme-li a mluvíme-li, činíme tak jako vyslanci Jeho, jsouce tak úzce s Ním spojeni, že všechno, co konáme a mluvíme ve Jménu Jeho, On sám s námi a v nás tak jedná a mluví. Křtíme-li na příklad, jest Ježíš, jenž křtí: „Hic est, qui baptizat.“ (Joann. 1, 33.) Napomínáme-li, napomíná Ježíš. „Tamquam Deo exhortante per nos.“ (II. Corinth. 5. 20.) Sloužíme-li Mši svatou, jest Ježíš, jenž přináší tuto Oběť nejsvětější. —

Jaká čest, jaké důstojenství pro nás; neboť stojíme u oltáře jako druhý Kristus, a nikoliv jako lidé smrtelníci! Dbejme však toho také, abychom hodni byli, Jej důstojně i zastupovati; moc Jeho máme i vykonáváme, avšak máme také Jeho ctnosti, Jeho svatost, jsme též dle příkladu Jeho milovníci chudoby a sebezapření? —

Což nejsme snad kněží smýšlení světského, kněží smyslní a neumrtvení? A je-li tomu tak, — kam pak ve stavu takovém chceme kráčet a vstoupiti. ve stavu, jenž Pánu Ježíši jest zcela odporným? Odložme tudíž nejprve člověka starého a oblečme nového, t. j. Ježíše samého. „Induimini Dominum Jesum Christum.“ (Rom. 13, 14.)

Ježíši náš nejmilejší! Tobě se klaníme ve Velebné Svátosti jakožto našemu Knězi nejvyššímu! Vším právem náleží Tobě jedině název Velekněze,

neboť jsi ustanoven nad domem Božím, a protož i Tobě patří naše úcta a poklona. Jak vznešená a velebná jest ona důstojnost, kterouž jsi nikoliv sám od Sebe, nýbrž od Toho přijal, kterýž Tobě řekl: „Syn můj jsi Ty, já jsem Tebe zplodil.“ „Filius meus es tu, ego hodie genui Te. (Ps. 2, 7.) A opět: „Ty's můj Syn nejmilejší.“ „Hic est filius meus dilectus.“ (Math. 3, 17.) Ty's, Ježíši přemilý, knězem nejsvětějším, nejčistším, nejnevinějším, nejneposkvrněnějším, od hříšníků úplně odloučený, nad nebesa vyvýšený!“ „Talis enim decebat, ut nobis esset pontifex, sanctus, innocens, impollutus, segregatus a peccatoribus, et excelsior coelis factus.“ (Hebr. 7, 26.) Zastáváš a vykonáváš svůj úřad kněžský nyní jak na nebi, tak i na oltářích našich. Dopřej nám, prosíme Tebe skroušeně, abychom s důvěrou mohli vstoupiti do této převelebné Svatyně, kdež Ty sám se v oběť přinášíš, abychom tam Tvou krví nejsvětější mohli býti pokropeni a očištěni. Očišť a posvěť nás všechny, sluhy Své, a přitáhni nás úplně k Sobě. Nedopusť, Pane Ježíši, abychom na Tebe zapoměli a k Tobě snad se chovali lhostejně, jenž Jsi nám ukázal Svou lásku největší právě oné noci, když Jsi Svým nepřátelům byl vydán. Právě tenkrát ukázal Jsi se též knězem dle řádu Melchisedekova, obětovav pod spůsobami chleba a vína Své vlastní Tělo a Svou vlastní Krev; takto Jsi ustanovil oběť Zákona Nového, otevřev pro nového Israele, zvláště nás kněze, nevyčerpatelnou studnicí milostí a požehnání. —

Díkučinění:

„Poněvadž Pán a Spasitel náš Ježíš Kristus, nejvyšší kněz Boha, Otce svého, Oběť Bohu, Otci svému nejprve obětoval a to na památku svou činiti rozkázal: beze vší pochyby zastává úřad ten na místě Jeho kněz, čině to, což činil Kristus sám, a tak obětuje v Církvi Bohu Otci oběť pravdivou

a dokonalou, jakou Kristus sám obětovati ráčil.“
Sv. Cyprián.

Pán Ježíš představuje se ustavičně věčnému Otci svému jako pravá oběť za všechny lidi, aby Jemu na místě všech lidí prokázal úctu náležitou, a za všechny jejich hříchy spáchané spravedlnosti Jeho učinil zadost; nyní však, když jsme Jej přijali do Srdce svého, užívá toho srdce našeho jako oltáře obětního, tak že se žalmistou Páně můžeme zvolati: „Apud me oratio Deo vitae meae“ (Ps. 41, 14.), máme v sobě modlitbu, kterouž přineseme v oběť Bohu života našeho.

Bože velký, sami ze sebe nejsme s to, abychom Tebe po zásluze velebili a oslavili a hněv Tvůj ukojili; než vzhledni na Svého Pomazaného: „Respice in faciem Christi tui; (Ps. 83, 10.) přinášíme Tobě Krev Jeho a život Jeho; spojujeme se též, pokud jenom to nám smrtelníkům možno, s Jeho zásluhami nesmírnými.

Dle slov sv. Pavla měl každý účastenství na bohoslužbě pohanské, kdož z obětního masa, kteréž bohům bylo obětováno, nějaký kousek požil, a poněvadž bohové pohanští dle slov písma „ďáblové sami jsou“ „omnes dii gentium daemonia (Ps. 95, 6), byl takový poživatel oběti pohanské spolu i spojencem ďábovým: „socios fieri daemoniorum“ (1. Corint. 10, 20.). — Poněvadž ale my jsme nyní požívali pokrm obětní, jenž jest Bohu nejmilejším, pokrm nejsvětější, pravé Tělo Pána Ježíše, zajisté též jest slušno, abychom Jeho duchem byli naplněni! Jestliť také vůle Pána Ježíše, aby každý, kdož jí Tělo Jeho, byl živ láskou Jeho. „Qui manducat me, et ipse vivet propter me“. (Joann, 6, 58.); tak-li budeme činiti, máme pravou účast na oltáři Páně.

Kriste Ježíši, Spasiteli náš nejmilejší, propůjč nám milosti, abychom žili dle ducha Tvého a duchu tohoto světa odumřeli docela: „Pro omnibus mortuus est Christus: ut, et qui vivunt, jam non sibi vivant,

sed ei, qui pro ipsis mortuus est et resurrexit.“
(2. Cor. V., 15.)

Veleknězi věčný, Spasiteli náš, Prostředníku Zákona nového! Nejsvětější, Nejčistší, Nejnevinější, Nejvznešenější, Nejvěrnější, Nejmilostivější Kriste Ježíši, Bože náš! Budiž chválen nyní i na věky! Obětí Svou smazal Jsi všechny hříchy naše; náležitě, úplně a přehojné výkupné Jsi za nás vyplatil; dluhy naše nadobro Jsi zaplatil a nás zase smířil s Bohem Otcem nebeským. Přicházíme s důvěrou ke trůnu milosti Tvé, abychom dosáhli milosrdenství a se vši pokorou myslí i srdce padáme k nohám Tvým!

Než, oč Tě chceme prositi, Spasiteli a Bože náš? Vylej na Církev Svou náplň milostí Svých; jestiž ona dědictvím, jehož Jsi dobyl nejdražší Krví Svou; zvláště Tebe prosíme za sv. Otce, nejvyššího pastýře a náměstka Tvého zde na zemi, a s ním za všechnu hierarchii, za všechna knížata církevní, za všechny pastýře duchovní, vůbec za nás kněze všechny, a učiň, abychom účast brali na všech ctnostech Tvých. Kéž jsme čistí, svatí, nevinni, bezúhonní. kéž se odloučíme ode všeho ducha světského a hříšného, kéž jsme naplněni myslí nebeskou! Dejž nám srdce útrpné, abychom láskou pravou snášeli hříchy a slabosti lidské. Učiň nás pokornými slovem i skutkem. pomoz nám ničiti dílo ďábelské, abychom všem nepořádkům zmužile se stavěli v cestu, učíce hříšníky jen cestě Tvé. Naplň nás horlivostí pro spásu duší svěřených, horlivostí pro království Tvé a rozšíření Jeho! Spasiteli nejmilejší, učiň nás pravými vzory pro stádce nám svěřené, aby dobrý lid křesťanský na nás viděl příklad živé víry, lásky, skromnosti, pokory, sebezapření, odříkání se všech požitkův smyslných a pozemských, aby viděli všeci na nás obraz všech ctností křesťanských. Život náš budiž nebeským, vždyť i důstojenství naše jest Božské! Naplň nás všechny Duchem Svým, abychom v Něm mohli působiti, přinášejíce na oltáři Tvé Tělo nejsvětější a nejdražší Krev Tvou. Naplň nás svatostí

Svou, abychom ji mohli sdíleti s dušemi nám svě-
řenými, krví Tvou vykoupenými, abychom mohli
tomu lidu dobrému dle způsobu Tvého žehnati, jej
poučovati a vésti po cestě pravé. vedoucí k životu
věčnému, abychom my pastýři i s ovečkami mohli
vejíti do země zaslíbené, kterouž Ty, dobrý Ježíši,
nám jsi zasloužil a vydobyl.

Rozjímání čtvrté.

Pán Ježíš na oltáři jako oběť zápalná a oběť dikův.

Příprava.

Kristus obětuje sebe sama za nás, jest knězem,
i spolu onen Beránek Boží, kterýž snímá hříchy
světa. Sv. Řehoř Niss.

Ačkoliv se zdá, jakoby Kristus nyní více ne-
obětoval, přece tomu tak není. On sám bývá obě-
tován, když se Jeho Tělo obětuje. Sv. Ambrož.

Bůh nemůže žádnou obětí tak býti poctěn
jako neposkrvněnou obětí oltářní, a pro tu příčinu
také Kristus Pán oběť tuto v Církvi ráčil ustanoviti.
Sv. Fulgenc.

Veškeré oběti Zákona Starého (dohromady) byly
nedostatečné, aby Boha Nejvyššího uctívati mohly
po zásluze. Pán Ježíš však v Zákoně Novém usta-
novil oběť svátostní, kterážto, majíc cenu nesmírnou,
prokazuje i Otci nebeskému úctu povinnou. Čeho
našim chválám se nedostává, nahraňuje On sám, a
skrze Něho dostává se nám toho štěstí nevyslovitel-
ného, že můžeme způsobem tímto Otci věčnému pro-
kazovati službu a úctu, jaké jest hoden, a jaká
jenom Jemu, našemu Bohu nejvyššímu, přináleží.
Proto učí nás sv. Pavel, že Pán Ježíš, vstupuje na
tento svět, pravil Otci Svému nebeskému: Otče můj!
žertvy, dary a oběti zápalné nechtěl jsi více, aniž

máš na nich jakého zalíbení; na to pravil jsem: Ejhle, přicházím sám (v oběť). „Quia hostias et oblationes et holocaustomata pro peccato noluisti, nec placita sunt tibi, quae secundum legem offeruntur, tunc dixi: Ecce venio.“ (Hebr. 10, 8. 9.). O Ježíši, Ty moudrosti nevystížitelná; vynalezl Jsi pro nás prostředek tak dokonalý, abychom mohli přinášeti Hospodinu dokonalou oběť klanění a uctění. Pročež spojme i úmysl svůj s úmyslem, kterýž měl Pán Ježíš, když ustanovil tuto oběť posvátnou; obětujmež totéž, abychom s Ním jsouce spojeni, se klaněli Otci věčnému v duchu a pravdě, neboť jen takové chce míti klanitele: „Tales quaerit Pater, qui adorent eum.“ (Joann. 4, 23.) Ježíši náš nejdobrotivější, zříkáme se všeho, co se nelíbí Tobě! Zavítej do srdce našeho, a nahraď nedokonalost a slabost našeho se klanění, našich proseb, našich diků i zadostčinění našich.

Při oběti zápalné byla žertva docela zpálena ohněm, aby takto byla uznána nejvyšší moc Boha, jakouž má nade tvory všemi. Uvažme nyní, kterak i Pán Ježíš zde na oltáři při pozdvihování či proměňování a při sv. přijímání Sebe sama ztravuje a ničí, aby i On sám uznal nejvyšší moc a panování Boha nejvyššího, jakéž má nade všemi věcmi stvořenými.

Poněvadž nyní hodláme k oltáři Páně přistoupiti a tuto oběť zápalnou přinášeti, zpytujeme se, zdali jsme též dobře připraveni; jest příprava srdce našeho, jako příprava Srdce Ježíšova? Jsme i skutečně odhodláni zcela se Jemu obětovati, aniž bychom z toho, co máme, podrželi něčeho pro sebe? Nepoutá nás nic ku světu, ani příbuzní, ani přátelé, ani rozkoše, ani žádné pohodlí? nezakládáme si sami na sobě, na svých vlohách, na svých úřadech, na svém jméně dobrém, na životě svém?

Nikoliv, Božský Spasiteli náš, Ježíši Kriste, odříkáme se všeho, přinášejíce se takto s Tebou v oběť zápalnou. „Certus sum enim, quia neque mors, neque

vita, neque angeli, neque principatus, neque virtutes. neque instantia, neque futura, neque fortitudo, neque altitudo, neque profundum, neque creatura alia poterit nos separare a charitate Dei, quae est in Christo Jesu Domino nostro.“ (Rom. 8, 38. 39.)

Bože a Spasiteli náš Kriste Ježíši, klaníme se Tobě zde na oltáři přítomnému jakožto oběti pravé a čisté, od prorokův dávno předzvěstované! Nepochybujeme nikterak, že nás miluješ láskou nesmírnou, poněvadž ani nevděk lidský, o němž Jsi předce již napřed věděl, Tebe nedovedl zadržeti, abys neustanovil Oběti a Svátosti ceny tak převeliké! Ústy proroka Malachiáše (1, 7.) naříkáš Sobě, Pane Bože náš, na nečisté a protizákonné oběti v Úmluvě Staré, kteréž lid israelský Tobě, Bohu svému, obětoval; avšak nevztahuje se náрек ten i na nás, jestliže my oběti a modlitby své Tobě přinášíme vlažně, roztržitě, kvapně, neúplně, nedokonale, ba snad i nehodně? Pak ovšem zneuctívají bychom oltář Tvůj a Jméno Tvé, Pane! Kdož jest onen, jenž zapaloval oheň na oltáři Tvém bez odplaty? (Malach. 1, 10.). Od východu slunce až do západu jeho jest Jméno Tvé velikým mezi národy, neboť na všech místech se Tobě obětuje, a Ty sám jsi tím obětním beránkem čistým a bezposkvrnným, jenž všude po veškerém světě ustavičně se obětuje. A přece, jak nedůstojně a neuctivě zacházíme s touto obětí předůstojnou? Jsi-li v oběti na oltáři tentýž Bůh s Otcem věčným, a to Jsi také skutečně, — nuže, kde jest česť Tvá? Jsi-li v oběti té Pánem naším — a kdožby chtěl o tom pochybovati — kde jest bázeň naše úctyplná, když se přibližujeme k Tobě? Pane náš, nyní prosíme Tebe pokorně, nežli přistoupíme k oltáři Božímu, očisť a posvěť nás, zdokonaliž nás a utvrdiž v dobrém Obětí Svou, a nechť zahanbeni jsou všichni nepřátelé Tvoji, aneb ať se odvrátí od své cesty zlé a se polepší, aby konečně přestali Tebe již urážeti, zlehčovati a zneuctívati v tomto Tajemství Nejvyšším! Staniž se!

Díkučinění.

„Svatou, živící a nekrvavou v chrámech kó-náme oběť“ (Sněm Ephes. I.). abychom díky vzdali Bohu i za to, že svět a všechno, co v něm jest, pro člověka stvořil, i za to, že nás z nešlechtnosti, v níž jsme vězeli, vysvobodil — skrze Toho, jenž z Jeho vůle trpěti a se obětovati ráčil.“ Sv. Justin.

Všichni lidé jsou povinni Bohu ustavičné vzdá-vati díky, poněvadž jim každou chvíli prokazuje darů bezčetných jak pro tělo tak pro duši; a všechny tyto dary a milosti roní se bez přestání z pramene lásky Jeho neskončené, kterouž k nim chová dobrotivý Hospodin Bůh. Avšak pro slabost svou nejsou lidé ani s to, aby povinnosti této učinili zadosť; protož snížil se Pán Ježíš a jest přítomen zde ve Svátosti nejsvětější, aby Otci svému ustavičné za nás lidi vzdával díky, nahraňuje takto nedostatek náš; to učinil i nyní za nás. — Jak milými a svatými jsou Otci věčnému tyto díky Syna Jeho, Ježíše Krista! Jak jsme šťastnými, že náš Spasitel rozmilý, činí za nás a s námi zadosť povinnosti této spravedlivé! Jak můžeme, Bože náš, náležitě poznati a uznati všechna dobrodiní, kterými nás obohacuješ!! A poněvadž darů našich nepotřebuješ, poněvadž Jsi Tvůrcem všech věcí, kteréž máme, „Bonorum meorum non eges“ (Ps. 15, 2.), jaké dary měli bychom tudíž Tobě přinéstí nyní? Přijmiž, Otče přelaskavý, dobrotivě ony díky, kteréž Pán Ježíš, Syn Tvůj, Tobě přináší za nás; díky tyto obětujeme Tobě, pokud možno, spojujíce s nimi nedostatečné díky své!

Jak dobrotivým jest přece Pán Ježíš, že nám poskytnul prostředek, kterýmž bychom Bohu díky vzdáti mohli za dobrodiní nám v hojnosti udělená, že nám dal prostředek tak účinný, abychom Jemu, Otci věčnému, obětujeme Mu Syna vlastního a jedno-rozeného, více zplatiti mohli, než-li On sám uštědřil nám; neboť Syn Jeho nejmilejší jest pramenem darů a milostí všech, je dobro nejvyšší, dobro nade všechno,

dobro podstatné; protož i všechno, co nám Bůh mimo Něj udělil, jest jen výronem z tohoto nevyčerpatelného, nevyvážitelného pramene dobra všeho. Jaké útěchy nám skýtá úvaha tato!

Nezapomínejme nikdy Otci věčnému díky vzdávati skrze Ježíše Krista, Pána našeho; „*Gratias agentes Deo et Patri per ipsum*“. (Coloss. 3, 17.) Toť i prostředkem nejlepším státi se hodnými milostí nových; vždyť i Církev svatá nám povinnost tu na mysl přivádí při prefaci, kterouž se modlíme každodenně říkajíce: v pravdě jest spravedливо a spasitelno, Pane svatý, Otče všemohoucí, Bože věčný, vždy a všudy díky Tobě vzdávati skrze Ježíše Krista, Pána našeho: „*Vere dignum et justum est, aequum et salutare nos Tibi semper et ubique gratias agere — per Christum Dominum nostrum.*“

Ježíši náš nejmilejší, Ty's láska věčná, milosrdenství nevystihlé, Tobě se klaníme v tomto Tajemství lásky! Láska jediné jest to, kteráž Tebe učinila poddaným naším! Láska obětní jestiž, kteráž nás oblažuje přítomností Tvou a Tebe zakrývá závojem chleba svátostního. abys tím ochotněji, tím něžněji zavítati mohl do útrob naší. Oběti lásky! Moře dobroty, láska předivná! jakého to sebezapření pro Tebe. jediné, abys srdce naše přivinul ku Srdci Svému a nás přispůsobil lásce Své! — Zavítal jsi. Ježíši dobrý, do srdce našeho; nuže nakloň mysl naše, abychom nyní naslouchali, co nyní k nám budeš mluvit. — Poněvadž však, láska plodí lásku, přines oheň i meč do srdce našeho, abychom vykořenili a vyhubili všechny náklonosti pozemské, aby toliko plamen lásky a žár oběti ustavičné plapolal v nás! Vivat Jesus, amor meus!

Rozjímání páté.

Pán Ježíš ve Svátosti jako oběť smíření a oběť prosby.

Příprava.

„Když se oběti oltářní za všechny křtěné zemřelé konají, bývají ony za ty, kteří byli velmi dobří, díkyčiněním; za ty, kteří byli nevelmi zlí, smířením; zříme-li pak na ty, kteří byli velmi zlí, ač nejsou (oběti ty) zemřelým ku prospěchu nijakému, jsou aspoň živým k nějakému potěšení. Kterýmž pak prospívají, prospívají buď k tomu, aby úplné bylo jich odpuštění, aneb k tomu, aby snesitelnějším se stalo jejich odsouzení.“ Sv. Augustin.

Poněvadž ani tvorové lidští vesměs nebyli s to, aby učinili zadosť ani za jedinký hřích těžký, proto stal se Pán Ježíš člověkem a umřel za nás na kříži, aby nám vydobyl odpuštění hříchův našich; z lásky pak nesmírné chce mezi námi na oltáři přebývat, aby nám přivlastnil všechny účinky vykoupení Svého. Protož voláme jménem veškeré Církve svaté slova tato: Ejhle! Beránek Boží, jenž snímá hříchy světa. „Ecce agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi.“ (Joann. 1, 29.)

Jaké zřídlo útěchy jestiž pro nás, když tak často můžeme přinášeti oběť, jež má moc, smazati všechny hříchy naše, kterýchž tolikráte jsme se dopustili, ano i denně ještě se dopouštíme a tolikráte býváme v nebezpečí, dopustiti se hříchův ještě více.

Ježíši nejmilosrdnější, jakožto hříšníci velicí ukazujeme se Tobě, smiluj se nad námi dle velkého milosrdenství Svého a smaž Krví Svou předrahou všechny hříchy naše, kteréž jediné z lásky k Tobě z celého srdce svého máme v ošklivosti; zajisté dle přípovědi Své nezavrhneš nikterak oběti srdce skroušeného a pokorného. „Cor contritum et humiliatum Deus non despicias.“ (Ps. 50, 19.)

Poněvadž Pán a Spasitel náš věděl, že po všechny časy budou lidé Boha urážeti, protož zvolil sobě příbytek zde na oltáři jako věčná oběť smíření, aby Otce věčného prosil ustavičně za odpuštění hříchů, jichž lidé tak často se dopouštějí, a způsobem tím aby konejšil hněv Boha trestajícího.

Jestliž Ježíš dle slov sv. Jana Obětí smíření za hříchy naše a netoliko za naše hříchy, nýbrž i za hříchy světa veškerého. „Ipse est propitiatio pro peccatis nostris, non pro nostris autem tantum, sed etiam pro totius mundi“. (I. Ep. Joan. 2, 2.)

Stávalo kde lásky větší nad lásku Ježíšovu ve Svátosti a Oběti oltářní? Přistupme k oltáři Božímu a obětujme tuto oběť smíření Otci věčnému netoliko za hříchy své vlastní, nýbrž za hříchy všeho lidu křesťanského, zvláště pak za hříšníky veliké; na nás jest, abychom mezi předsíní a oltářem plakali ustavičně, volajíce: Odpust, Hospodine, odpust lidu svému! „Parce, Domine, parce populo Tuo“. (Joel 2, 17.)

Pane Ježíši, náš Spasiteli nejmilejší! Patříme zde na Tebe v Tajemství tak velikém jako na oběť ustavičně za nás se přinášející a klaníme se Tobě. Zde pokračuješ v oné oběti smírné, kterouž Jsi za velikých bolestí dokonat jedenkrát na hoře Kalvárské. Zde opakuješ každého okamžiku tato slova Otci svému nebeskému: „Otče můj, již přicházím vykonat vůli Tvou, abych napravil odboj a vzpouru synův lidských“. Otec nebeský slyší hlas Tvůj a patří na oběť Tvoji, a Jeho hněv již se tiší, meč pomsty klesá již v ruku Jeho a my jsme usmíření se spravedlností Božskou. Ačkoli víme, Ježíši dobrý, že bez Tebe by nám nic neprospívalo všechno smíření a utrpení přece jest snažným přáním Srdce Tvého, abychom sebe samy též přinášeli v oběť smíření, s Tebou vždy se spojujíce. Poznáváme dobře, Bože náš, že jsme sami zasloužili smrt věčnou! Avšak Tobě již dostačí, jestliže všechna protiventství a utrpení tohoto života pozemského, ano i úděl

smrti časné, jenž všemu činí konec, rádi a ochotně béřeme na sebe — z lásky k Tobě! Kéž bychom byli jen hodni sebe vždy v oběť přinést! Kéž by každý den, ano i každý okamžik života našeho slul dnem a okamžikem obětování se Tobě; kéž bychom se zříkali vši ostatní útěchy kromě Tebe! O kéž bychom jen žili Tobě a všemu jinému odumřeli! A nebylo by to snad spravedливо, abychom my byli vždy téhož smýšlení, jakéž i Ty's vždy choval v Srdci Svém? Vyplň, o Ježíši, toto přání naše vroucí! Ty můžeš vše, můžeš i to učiniti, zač Tě nyní pokorně prosíme.

Maria Panno, Matičko nebeská, Ty's byla vždy bez poskvrny, nemajíc tudíž příčiny žádné za své nedokonalosti vlastní, Bohu nějakou oběť smírnou přináseti, předce tolik Jsi trpěla s Ježíšem i pro nás, abychom s radostí i my v oběť smírnou Bohu se přinášeli, přistupující nyní k oltáři Božímu sloužit Mši svatou!

Díkučinění.

„Pán chtěl, aby Jeho předrahá Krev posvěcovala vždy duši naši. Z té příčiny přikázal svým učenníkům, již prvními pastýři Církve své učinil, aby života věčného tajemství bez přetržení slavili až do času, o kterémž On podruhé na svět přijde; aby jak pastýřové, tak i všecken ostatní věřící lid obraz utrpení Ježíše Krista denně před očima měl, a aby památka na Spasitele našeho nezhynula v paměti naší, když se každodenně skrze ruce jejich na oltáři obětuje a ústy jejich přijímá; a abychom měli bezpečný prostředek proti jedu ďábelskému.“

Sv. Gaudentius.

„Mše svatá jest ustanovena, abychom Boha ctili, Jemu díky vzdávali, za své hříchy dostiučinění přinášeli a touto obětí svatou potřebných nám milostí docházeli.“

Sv. Alfons Liguori.

Lidé nezasloužili sobě za své hříchy přecetné žádné více milosti od Boha; než Pán Ježíš chtěl býti zde na oltáři přítomen, aby jim získal všech

milostí jak pro tělo tak pro duši, jak pro časnost tak i pro věčnost; ano i nyní, když jsme Jej přijali do srdce svého, přebývá jen v nás proto, aby za nás Otci Svému prosby ustavičné přednášel: „Semper vivens ad interpellandum pro nobis.“ (Hebr. 7, 25.)

Jaký to prostředník a orodovník! Co by z nás bylo bez Něho! Mohli bychom bez Něho od Boha dosíci jen jediné milosti? Ježíši nejmilejší! děkujeme vroucně Tobě, že chceš býti u Otce orodovníkem naším; všechno, co máme, vzkládáme do rukou Tvých, prosby své spojujeme s prosbami Tvými, nežádáme a nepřejeme sobě ničeho, nežli co Ty pro nás žádáš a nám přeješ, a jediné o to Tebe prosíme, oč sám Jsi nás naučil prositi. „Otče náš — posvěť se jméno Tvé; Pater — sanctificetur nom Tuum. (Math. 6, 9).

Jestli sice pravda, že Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější za nás se modlí bez přestání, a že Otec Jeho nikdy Jemu neodepře ničeho, jak Sám nás poučil řka: „ego autem sciebam, quia semper me audis“ (Joann. 1, 42.), nicméně třeba i nám, chceme-li modlitby Jeho státi se hodnými, myšlenky a city naše s Ním spojití, s Ním se modlití, a jako On se modlití k Otci nebeskému. Jak svatými, jak libými jsou modlitby Ježíšovy Otci věčnému! Jakou pozornost a zbožnost, jakou horlivost a zanícenost lze pozorovati v modlitbách Jeho! Jakýť příklad pro modlitbu naši: „Hoc enim sentitete in vobis, quod et in Christo Jesu.“ (Philipp. 2, 5.) Uvažme tuto vnitřní náladu Srdce Ježíšova a ponořme se zcela do Něho.

Možná, že jsme dosud o nic neprosili ani ve jménu Ježíše, ani pro zásluhy Jeho: „Usque modo non petistis quidquam in nomine meo.“ (Joann. 16, 24.) Potom ovšem není se diviti, že tak malého máme užitku z této oběti prosební, kterouž každodenně přinášíme na oltáři. Prosme tudíž s Ježíšem, prosme, jak prosil Pán Ježíš sám, a pak zajisté obdržíme vše, zač budeme prositi: „Petite et accipietis“ (Joann. 1. c.). Nuže! prosme věrou živou a důvěrou

pevnou, prosme ve jménu Ježíše, a Otec nebeský nám neodepře zajisté ničeho, a radost naše bude dokonalou: „Ut gaudium vestrum sit plenum“ (Joann. 1. c.). Ano, radost naše bude dokonalou, budeme-li bez překážky pracovati o spáse duší svých i duší sobě svěřených. Vždyť Ježíš i prosebníkem i obhájcem naším! Spasiteli všemohoucí, dobrý Ježíši náš, klaníme se Tobě zde na oltáři jako Oběti prosby, jako záštitě naší silné! Jakou útěchou jsme naplnění, doufajíce pevně, že všeho se nám dostane, zvláště pak, že skrze oběť nejsvětější zbaveni budeme všech neviditelných nepřátel spasení našeho, kteří nás ustavičně obkličují a na nás bez ustání dorážejí svými šípy smrtonosnými a jedovatými. Kdož nás zachrání v tolika nebezpečích a nástrahách před zlobou a šalbou těchto duchův nešlechetných, těchto mocností pekelných, jestliže Ty, Spasiteli náš, Oběti naše, záštito naše, se nás neujmeš dle neskončené lásky Své? Přicházíme tudíž k oltáři Božímu, k této Svatyni veliké, okolo níž andělé nebeští v prachu se koří, před níž i celé peklo se chvěje, a přednášíme pokornou prosbu svou: Žehnej nám, Ježíši ze Svého svatostánku, Ty's mocný i laskavý; z lásky k nám dlíš zde na oltáři, od Tebe očekáváme i sílu svoji i milost Tvou, kterouž přemůžeme všechny nepřátele spasení, byť i nejsilnější a nejnebezpečnější. Žehnej nám také, abychom přemohše zlo, konali vždy jen dobro; abychom ve ctnosti se cvičili, Tobě vždy se líbili a pro tuto Oběť nejsvětější dosáhli jednou blaženosti věčné, kdež na Tebe, nikoliv pod rouškou chleba, nýbrž tváří v tvář mohli bychom patřiti. O Ježíši nejmilejší, kdy Tebe uvidíme ve slávě Tvé? . . .

Rozjímání šesté.

Pán Ježíš jest na oltáři naším Bohem a Králem.

Příprava.

„Mudrcové od východu klaněli se tomu svatému Tělu, ano v chlévě v jeslích leželo. Ti mužové z di-

vých zemí cizích přišedše, klaněli se jemu pokorně. My jej již více nevidíme ležícího v jeslích, nýbrž na oltáři, ne sice v náručích osoby ženské, nýbrž v rukou kněze, pod křídloma Ducha svatého, jenž se vší mocí svou na dary obětné sestupuje . . . Tedy i duch náš na křídlech pobožnosti k nebi se vznášej . . . Svatá bázni, zmocni se mysli naší, abychom Tělu Ježíšovu takovou prokazovali úctu, jaká Jemu jakožto Bohu pravému od mudrců východních byla prokázána.“ Sv. Jan Zlatoústý.

Pán Ježíš jest ve Svátosti nejsvětější přítomen jako Bůh pravý, a protož jest zde s veškerou svou velebností nekonečnou a nepochopitelnou, se všemi svými dokonalostmi: všemohoucností, věčností, nevystížitelností, svatostí, moudrostí, dobrotivostí, trpělivostí, spravedlností a svým neskončeným milosrdenstvím na oltáři přítomen. Bože náš! v tomto Tajemství převelebném Jsi v pravdě Bůh skrytý! „Vere tu es Deus absconditus“. (Isaias 45, 15.) Pohlížíme-li na Tebe, nevidíme Tebe ani ve Tvém člo- věčenství, a přece Jsi zde jako Bůh a člověk přítomen.

Než věříme pevně z celého srdce svého a vy- znáváme Tebe jako Pána a Boha svého. „Dominus meus et Deus meus.“ (Joann. 20, 28.) Kdož ale jsme my, Bože náš nesmírný, když se blížíme k Tobě, když obětujeme a když i přijímáme Tebe?

Bůh, Jehož nyní hodláme přijímati, jest Svatý nade všechny svaté, jestiž Svatosť sama, a vyža- doval povždy i čistotu největší od těch, kdož se přibližovali k Němu. Uvažme náležitě, co požadoval Hospodin Bůh od Mojžíše dříve, nežli dovolil jemu přistoupiti ku kři hořícímu; žádá, aby szul obuv svou, poněvadž místo, na němž stojí, jest svatým. „Solve calceamentum de pedibus tuis, locus enim, in quo stas, terra sancta est.“ (Exodus 3, 5.)

Pamatujme i na to, kterak Hospodin poručil Aronovi i synům jeho, aby umyli sobě nohy i ruce,

nežli vkročí do svatostánku a zapálí kadidlo (Exod. 30, 19.) a kterak jim i smrtí hrozí, kdyžby opomenuli rozkazu toho.

Bože náš, uděliž nám Ty sám oné čistoty, kteréž nám jest potřebí, když přistupujeme k Tobě, stvoř v nás srdce čisté a obnov u nitru našem ducha přímého. „Cor mundum crea in me, Deus, et spiritum rectum innova in visceribus meis.“ (Ps. 50, 42.)

Ježíši náš nejmilejší, budiž chválen od věkův na věky v tomto Tajemství nejvznešenějším! v pokore nejhlubší klaníme se Tobě jako Bohu pravému pod nepatrnou chleba způsobou; klaníme se zde Tvé věčné neomezenosti a neodvislosti, kteráž bezpočtukráte se podrobuje omezenosti a odvislosti pro každého jednotlivce; klaníme se Tvé nekonečnosti a nesmírnosti, kteráž netoliko jest omezena každou způsobou svátostní. nýbrž přítomna jest v každé částěčce spůsoby každé; klaníme se Tvé nevystížitelnosti uzavřené, Tvé jasnosti zastřené, Tvé Velebnosti zastíněné, Tvé Všemohoucnosti zajaté, klaníme se všem Tvým vlastnostem a dokonalostem úctyhodným a skrytým. Bože náš a Spasiteli nejmilejší, ačkoliv jsi věčným, nezměnitelným, nepřemožitelným, podivuhodným, nepochopitelným co do své přirozenosti Božské, přece snižuješ Se tak hluboce a stáváš se pokrmem pro nás, abychom účast brali na Božství Tvém! Jakáť láska nesmírná, jakáť dobrota neocenitelná! Protož klaníme se Tobě jako Bohu svému, nejvyššímu, nejsvětějšímu, nejspravedlnějšímu, Pánu všech pánův, Světlu ze světla, Bytosti nade všechny bytosti, Duchu všech duchův, a z vděčnosti za ponížení tak veliké obětujeme se Tobě nejen jako tvorové Tvoji. nýbrž i jako oběti již ku smrti vedené, jako nevěsty, kteréž pro svého Božského Ženicha nejmilejšího a nejsladčího láskou planoucí a touhou hynoucí pro Tebe, Ježíši dobrý, zmařiti se chtějí až na smrt. Ježíši náš nejmilejší, smiluj se nad námi, a přijdiž k nám!

Díkučinění.

„Tobě jest, milý Pane, všechna moc všudy, Tvéť jest všeliké království na vše strany, před Tebou všeliké stvoření sklání kolena svá; všechno, co chceš, činíš mocně, i na nebi i na moři i v propastech; nic není z toho všeho, co by se protivilo vůli Tvé; v Tobě, a z Tebe a skrze Tebe jest všechno, a bez Tebe není ničeho.“ Sv. Jarolím.

Tentýž Ježíš, jenž v Písmě svatém sluje Králem králův a Pánem pánův (Apoc. 19, 16.) spočívá nyní v srdci našem, jako král na trůně svém, kdež očekává projevy a důkazy oddanosti naší, kterouž Jemu jsme povinni. Popatřme a uznejme tudíž onu vznešenost i moc, jakou On má nad námi-jako Král věčný. „Tu es ipse rex meus et Deus meus.“ (Ps. 45, 5.) Kraluj a panuj Ty, Ježíši, jenž Jsi Králem i Bohem naším, kraluj po věky všechny nad mocnostmi ducha našeho, nade všemi silami těla našeho.

Jaká to pocta pro nás, můžeme-li býti poddanými Krále tak velikého, jenž trůní v nebesích po pravici Otce svého, Krále, jemuž dána jest moc všeliká, Krále, Jemuž se klaní andělé i svatí nebešťané, Krále, od Něhož mají koruny králové pozemští. Králi takovému sloužití zove se kralovati: „Servire Deo, regnare est. (Pontif. 20, 24.)

Jak užitečno a prospěšno pro nás žítí pod žezlem krále tak spravedlivého, krále tak dobrého, Jehož bříme a Jehož zákon jest tak milým a tak lehkým. Ježíši přemilý budiž vždycky králem naším, přísaháme Tobě věnost neoblomnou.

Nyní však spolu uvažme, jaké máme závazky k Ježíši, Králi našemu; Onť vyvedl nás z otroctví d'íblova, osvobodiv nás od potupného poddanství hříchu; učinil nás svými služebníky, svými společníky důvěrnými; svěřil nám všechnu moc Svoji; i vyvýšil nás nad krále pozemské, uděliv nám přístup ku stolu Svému. Ano tak budiž ctěn ten, ježž Pán Ježíš, Král nebeský poručil uctívati. „Sic honorabitur, quemcunque voluerit rex honorare“. (Esther 6, 9.)

Jak vznešeným, mocným a dobrotivým králem jest Pán Ježíš! Jak vysoko nás povznesl? Až ku trůnu Svému. A co učinil všechno pro nás? Chvalozpěvy chceme Tobě, Ježíši dobrý, přednáseti, Bože náš a Králi náš, Jméno Tvé chceme velebiti a oslavovati od věkův na věky. „Exaltabo te, Deus meus rex, et benedicam nomini tuo in saeculum et in saeculum saeculi“. (Ps. 144, 1) Čest a sláva buď jedině Bohu samému, Králi věčnému a nesmrtelnému a neviditelnému. „Regi saeculorum inmortalis, invisibili, soli Deo honor et gloria in saecula saeculorum“. (1. Timoth. 1, 17.)

Ježíši náš nejmilejší, klaníme se Tobě ve Svátosti nejsvětější, jakožto Králi nejvyššímu, Vládcí nebes i země, Pánu nejvyššímu všech andělův i lidí všech; Ty's Pánem všeho tvorstva a řídíš veškeren okresek země; nebesa jsou trůnem a země podnožím Tvým; přece však zaměňuješ trůn Svůj nebeský s oltářem naším, zřikaje se takoruka Svých práv Božských, dáváš se za nás v oběť zápalnou. Žiješ, vládneš a kraluješ od věkův na věky, a přece ukazuješ se zde na oltáři zrakům našim jedině v podobě smrti a ve způsobě poslušenství nejdokonalejšího; kraluješ zde, odměňuje dobré a trestaje zlé, a to Pane Ježíši, jest znakem moci Tvojí nejvyšší. Nicméně béřeš na sebe a dokonáváš ustavičně zde na oltáři na sobě onen rozsudek smrti, jež Tvůj Otec věčný vyřknul nad Tebou, abys Ty, Ježíši nejmilosrdnější, zbavil lidstvo od smrti věčné. Ježíši náš přelaskavý, což zbývá nám ještě, nežli abychom se vrhli na tváře své, Tobě se klaněli, Tobě děkovali, Tebe milovali a následovali, pokud nám tvorům ubohým jen možno s milostí Tvou, totiž s celým srdcem a se vší vůlí svou. Rádi a ochotně skládáme k nejsvětějším nohous Tvým všechnu nicotu slávy a cti pozemské a ničeho více sobě nepřejeme, nežli účast hojnou bráti na Tvém utrpení a na Tvé smrti přehořké, abychom spolu měli účastenství na Tvém Těle nejsvětějším, kteréž jsme nyní u oltáře Páně přijímali. To jedině přání srdce našeho! Ježíši náš, zůstaň s námi nyní i na věky! — Staniž se!

Rozjímání sedmé.

Pán Ježíš našim Stvořitelem a Vykupitelem ve Svátosti nejsvětější.

Příprava.

„Bylo-li slovo Pána Ježíše tak mocné, že to, co nebylo, býti počalo: kterak by nemělo býti dosti mocné, aby to, co již bylo, proměnilo v cos jiného? Nebesa nebyla, moře nebylo, země nebyla. Avšak slyš, co praveno: „Onť řekl a učiněna jsou; přikázal a stvořena jsou“ (Žalm 148, 5.) Abych tedy odpověděl tobě, před posvěcením nebylo tělo Kristovo; po posvěcení ale pravím tobě, že již jest tělo Kristovo. On řekl a stalo se; přikázal a učiněno jest“.

Sv. Ambrož.

„Právě ten Pán a všemohoucí Stvořitel věcí všech, jenž ze země chléb vyvádí, jesti to, jenž i tento chléb ve své tělo proměňuje, poněvadž do sebe tu mocnost má, tak učiniti a poněvadž tak učiniti přislíbil. Právě ten, jenž druhdy vodu proměnil ve víno, nyní víno proměňuje ve svou krev.“ Sv. Gaudentius.

Poněvadž Pán Ježíš v Tajemství nejsvětějším, jest spolu pravý Bůh, protož On jest také, jenž nás dle Svého milosrdenství neskončeného učinil tím, čím jsme. Ruce Tvé, Pane, učinily nás, utvořivše všechny součástky těla našeho. „Manus tuae fecerunt me totum in circuitu.“ (Job 10, 8.) Tento všech věcí Stvořitel všemocný chce nyní zavítati do srdce našeho, na něž má úplné právo nepopíratelné; jakou pečlivostí potřebí jest se nám připravit, abychom přijali Toho, jenž nebe i zemi učinil pouhým slovem.

Bože velký, Stvořiteli duší našich, jenom Tobě chceme docela náležeti. „Tuus sum ego.“ (Ps. 118, 125.) Posvěť příbytek, jež Jsi vzdělal pro Sebe, rei toliko slovo jediné a přilož ruky Své přemocné; hříchové naši znetvořili jej, propůjč jemu zase krásy původní; vždyť Ty jsi nás stvořil pro Sebe, protož toužíme jen po Tobě: „Sitivit in te anima mea, quam multipliciter tibi caro mea“. (Ps. 62, 2.)

Tentýž Pán Ježíš, kterýž stvořil nás, zachovává i po všechny dny život náš, který nám dal; kdyby jen ustal na okamžik, ihned rozpadli bychom se v nivec, z něhož jsme byli stvořeni. Pane a Bože náš, Ty's nám daroval život, Ty nás doposud zasypáváš dobrodiním, Ty's ustavičně při nás, zachováváje milostivě Svým přispěním duši naši. „Vitam et misericordiam tribuisti mihi, et visitatio tua custodivit spiritum meum“. (Job 10, 12.)

Bože náš, kolik toho jsme Tobě povinni! co by bylo bývalo z nás, kdybys Ty byl přeťal život náš právě v onom okamžiku, když jsme urazili Tebe, když jsme beze vší přípravy přistoupili k oltáři Tvému? Jaké tudíž štěstí pro nás, že žijeme ještě dosud, že můžeme ještě Tebe obětovati, Tebe přijímati!

Propůjčiž nám milosti, abychom i dnes i budoucně tím horlivěji přinášeli Oběť nejsvětější, abychom aspoň poněkud takto odčinili svou nedbalost a lhostejnost dřívější.

Snad jest to Mše svatá poslední, kterouž nyní budeme obětovati; protož chceme tak činiti horlivostí a pozorností co možná největší, naplnění jsouce důvěrou nejsladší, že jsme Tvoji, Ježíši, v životě a smrti. „Sive vivimus, Domino vivimus: sive morimur Domino morimur. Sive ergo vivimus, sive morimur, Domini sumus“. (Rom. 14, 8.)

Pane Ježíši, klaníme se Tobě v nejsvětější Svátosti oltářní jako svému Stvořiteli a Vykupiteli; Tys Bůh od věčnosti s Otcem i Duchem Svatým, Síla Boha nejvyššího, všemohoucí Slovo Boží. Skrze Tebe všechno jest učiněno a bez Tebe není učiněno ničeho, co jest. Jediné skrze Tebe a lásku Tvou, život Tvůj i skrze smrt Tvou v oběti kříže, skrze nesmírnou cenu vykoupení našeho, utvořila milost evangelia v nás srdce čisté a ducha nového; jediné z Tebe vlévá se láska do srdcí našich, jediné skrze Tebe konáme skutky dobré, jediné skrze Tebe stáváme se tvory novými, syny milosti Tvé, dítkami Božími. Uděliž nám Spasiteli náš, abychom, jak nyní

přijímati budeme z oltáře Tvého pokrm života, tak jsouce jím posilněni mohli jedině konati skutky nadpřirozené a Tobě milé. Staniž se!

Díkučinění.

„O hody přeslavné a drahé, na nichžto pod způsobou chleba se přijímá Kristus celý, Bůh a člověk, spasitel náš! O stravo přerozkošná, v nížto všech chutností i vší vůně sladkost jest chutná, a všecka lahoda, všecko lékařství, všecko obživení i všecka posila a odpočinutí; ano i všecko, co se jen žádati může, obsahuješ v sobě, totiž: všech žádostí žádost v tobě svrchovaně jest zavřena“. Sv. Jarolím.

Hříchem člověka prvního stali jsme se otroky ďábla pekelného, odsouzeni jsme byli proto k smrti a věčnému zahynutí v pekle; než Bůh dobrotivý seslal Syna svého jednorozeného, aby nás vysvobodil z poddanství ducha zlého a dle neskončeného milosrdenství svého zastává dobrý Spasitel ve velebné Svátosti oltární i na dále úřad vykupitelský, aby očistil nás lid sobě milý, kterýž by Jej následoval v ctnostném životě Jeho. „Qui dedit semetipsum pro nobis, ut nos redimeret ab omni iniquitate, et mundaret sibi populum acceptabilem, sectatorem bonorum operum“, (Tit. 2, 14.) Spasiteli náš nejmilovanější, co můžeme jen učiniti, abychom prokázali Tobě vděčnost svoji za dobrodiní tak veliké! Uvolnil jsi pouta naše a protož obětuje me my Tobě za to oběť chvály. „Dirupisti vincula mea, tibi sacrificabo hostiam laudis.“ (Ps. 115, 7.) Dejž nám té milosti, abychom vždy stávali se hodnými ovoce vykoupení Tvého, jehož nám tak velice jest potřebí. „Redime me, miserere mei.“ (Ps. 25, 14.)

Poněvadž nás Pán Ježíš vykoupil, nenáležíme více sami sobě, nýbrž jsme Jeho majetkem, Jeho vlastnictvím: „ego autem sum Christi.“ (I. Corinth. 1, 12) Náležíme Spasiteli jako majetek, jako dědictví, za něž zaplatil cenu tak drahou; není nám tudíž dovoleno o své újmě rozhodovati ani o svém čase, ani o svém majetku, ani o práci, ani o své

svobodě, ani o životě. Než od doby oné, co nás Pán Ježíš vykoupil, kolikráte vydali jsme se v náruči hříchu, světa a náruživostí našich! Vzpomeňme si opravdu na ona bezpráví a v duchu se zachvějme! Co tedy hodláme učiniti nyní, abychom dali Jemu nějaké odškodné?

Božský Spasiteli náš, Kriste Ježíši, jediné pro Tebe chceme žíti, jediné Tobě s duší i tělem náležeti. „Nunc magnificabitur Christus in corpore meo, sive per vitam, sive per mortem. Mihi enim vivere Christus est, et mori lucrum.“ (Philip. 1, 20, 21.) Od nynějška chceme Tebe, Ježíši milý, povždy chváliti a oslavovati i v životě i ve smrti; neboť Ježíš jest životem naším a smrt Jeho ziskem naším.

Protož, Ježíši náš nejmilejší, klaníme se Tobě, jako Spasiteli ve Svátosti nejsvětější. Jaké útěchy skýtá nám ujištění toto, že Ty's Spasitelem naším! Ty jediné máš onen tajemný Davidův klíč, kterýž otvírá a nikdo nezamýká, jenž zamýká a nikdo neotvírá. „Haec dicit Sanctus et Verus, qui habet clavem David: qui aperit et nemo claudit, qui claudit et nemo aperit.“ (Apoc. 3, 7.)

Pod rouškou svátostní skrýváš Svůj šat potřísněný, Tělo Své krví zalité pro výbavu a spásu naši. Ty's jediné zmařen lisem utrpení, abys vykoupil duše naše; ruce Tvé na kříž přibité osvobodily nás z rukou nepřátel našich. Spasiteli náš nejdražší a nejmilejší, dejž, abychom bez přestání pamatovali na neskončené milosrdenství Tvé, abychom zde na oltáři ve Svátosti nejvznešenější vždy víc a více poznávali, kolik Jsi vytrpěl pro spásení naše. Ty jsi vůdcem vyvoleného lidu Svého, Ty's Pánem neomezeným nad domem Božím, pravým Israelem, abys co nejmoudřeji panoval nad ním. Abys zvěčnil a po všechny věky oslavil nejsvětější Jméno Své, abys nám přivlastnil zásluhy přehořké smrti Své, založil Jsi tuto vznešenou památku lásky Své nestihlé zde ve Svátosti nejsvětější! Jak slavné, o Ježíši, jsou všechny skutky Tvé! Jak bezměrné, Spasiteli, milo-

srdenství Tvoje! Jak přebohaté, Pane náš, vykoupení Tvé. Abys pokrm dal oněm, kdož se bojí Tebe, ustanovil Jsi na věčné časy tuto památku Svých divů předivných. Ty's Spasitel náš, Ježž Otec nebeský již v ráji slíbil lidstvu padlému. Nejdražší Krví Svou vykoupil Jsi nás z poroby hrozné, pozdvihнул Jsi nás z nejčernější noci smrti a podáváš nám za pokrm Své Tělo nejsvětější, dáváš nám za nápoj Svou Krev nejdražší, jakožto rukojmí milostiplné s námi úmluvy, jakožto důkaz a pečeť všech milosrdenství Svých. Kéžbychom se až na dno ponořili do této koupele očistné a spásonosné, kteráž byla nám otevřena Tvou úzkostí smrtelnou, Tvým bičováním krutým, Tvou korunou bodlinatou, Tvými hřeby, jimiž ruce a nohy probodnuty, Tvým kopím, jímž prohnáno bylo nejsvětější Srdce Tvé! Nedopusť Spasiteli nejmilejší, abychom snad byli někdy tak nešťastnými a pozbyli milosti Tvé; nikdy a nikdy nechceme znesvětit Krve úmluvy, kterouž Jsi nás posvětil nyní u oltáře Svého. Dobrý Ježíši zůstaň s námi a nikdy nás neopouštěj. Ty Jsi náš, my jsme Tvoji, Ježíši náš!

Rozjímání osmé.

Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest Zákonodárcem našim i Hlavou naším.

Příprava.

„Kristu Pánu věčné díky vzdávejme za dar tak nevyslovitelně veliký. Neboť to jest opravdové dědictví Jeho Zákona Nového, jež nám jakožto závdavek své přítomnosti v noci před svým utrpením zůstavil. Toť potrava na cestu, již tímto životem putující se živíme a sílíme, až do nebe připutujeme, kde v plné míře tváří v tvář Toho požívati budeme, jenž za času svého přebývání na zemi ráčil říci: „Nebudete-li jísti Těla Syna Člověka, a píti Jeho krve, nebudete míti života v sobě.“

Sv. Gaudentius.

Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest tentýž, jenž přišel na tento svět, aby předobrazy a obřady rozličné Zákona Starého odstranil a aby založil Zákon Nový, úmluvu milosti a lásky, pročež jest Pán Ježíš zákonodárcem naším. „Dominus legifer noster.“ (Isai. 33. 22.) Jakým díkem jsme zavázáni Spasiteli našemu, že nás osvobodil od tolika předpisů a ceremonií, kteréž byly se staly již pro židy břemenem nesnesitelným; jakým však díkem jsme Jemu povinni, že nám udělil zákon svatý a dokonalý, že nám zjednal i té milosti, abychom jej mohli zachovávat, a že nás ku plnění zákona toho pobádá i svými příslibeními přelaskavými i svými hrozbami přísnými. Zajisté dlužno uznati, že nestává jiného zákonodávce, kdožby se vyrovnal Jemu samému! „Nullus ei similis in legislatoribus.“ (Job. 36, 22.) Jestliže však Hospodin Bůh od svého národa vyvoleného vyžadoval již tenkrát, nežli zákon vydal, přípravu nejpečlivější, zapověděv jemu trestem smrti, že nesmí vstoupiti na horu zákonodárcem samým posvěcenou (Exod. 17, 12.), již z toho můžeme poznati, kterak třeba nám se připraviti, abychom hodně přijali ve Svátosti Pána Ježíše, původce zákona všeho. Uděliž nám, Ježíši dobrý, oné bázně svaté, oné lásky a čistoty, jakou potřebí jest se připraviti nám k úkonu takovému; vyroň proud milosti Své na nás a posvětiž nás!

Ačkoliv zákonodávce náš Ježíš Kristus nebyl povinen plniti zákona, jež dal nám, přece ochotně jemu se podrobil, aby nám ukázal příkladem Svým, jak rádi máme i my Zákon Páně zachovávat, aby i tím vyvrátil všechny námitky, kterými často se omlouváme, že nemožno nám plniti zákona, a konečně, aby na cestu pravou uvedl i ony vytáčky, kteréž mnohdy sami sobě vymyšlujeme, abychom vyhnuli se přísnosti Zákona Bohem samým daného. Nepřišel jsem na svět, dí Spasitel, abych zrušil Zákon, nýbrž abych jej naplnil. „Non veni solvere legem, sed adimplere.“ (Math. 5, 17.) Uvažme jen předpisy a zásady Jeho Evangelia; uvažme spolu

také skutky Jeho a celý život Jeho, a shledáme, že všechno co nejlépe souhlasí se Zákonem Božím.

Zajisté budeme naplnění svatým studem, po-
mníme-li, jak důkladně a svědomitě plnil Zákon
Pán Ježíš, Spasitel náš, a jak vlažně a nevěrně
zachováváme my Zákon Jeho; přistupme tudíž
k oltáři Božímu s tím úmyslem pevným, že do bu-
doucna horlivě plniti chceme Zákon Jeho. „Paratus
sum, et non sum turbatus, ut custodiam mandata
tua.“ (Ps. 180, 60.)

Božský Ježíši Kriste náš, klaníme se Tobě ve
Svátosti jakožto Zákonodárci svému, pozdravujeme
Tebe jako svého Prostředníka u Otce nebeského.
Toť o Pane Ježíši, vznešenou jest předností nábo-
ženství křesťanského, že Tebe můžeme Zákonodárcem
zváti i Prostředníkem u Nejvyššího, Prostředníkem
mezi námi a Bohem samým. Nikdo jiný nesměl býti
sprostředkovatelem takovým, jedině Bůh sám, Syn
Boží, Velekněz věčný, Bohočlověk. Zajisté, Ježíši náš
nejdražší, vyplnil Jsi tento úkol dle zákona Otce
Svého Tobě daný, usmířiv nás Svou obětí krvavou
na kříži na hoře Kalvárské opět s Otcem věčným.
Ještě více tak konáš a sice způsobem nevystížitelným
až dosud, opakuje ustavičně tutéž oběť až do sko-
nání světa na oltářích našich. Zde na oltáři ve Svá-
tosti nejsvětější ukazuješ Otcí Svému bez přestání na
onu úmluvu předúležitou, kterou Jsi nás s Ním
usmířil, a dáváš se v rukojmí příslibení onoho, kte-
rýmž Jsi nás ujistil, totiž jako záruku blaženosti
věčné. Tenť zákon úmluvy zpečetěný krví Tvou
předrahou! Co nám tudíž činiti, Pane Ježíši náš
přelaskavý, za takové důkazy láky Tvoji nesmírné?
Z vděčnosti a lásky padáme ku Tvým nohám nej-
světějším, slibující Tobě svatosvatě, že povždy žíti
budeme dle příkázání Tvého Zákona Nového, ježž
Jsi Spasiteli zrušiv úmluvu starou, založil, a kona-
jíce skutky dobré jedině dle zákona Tvého, vše-
možně snažiti se budeme dosíci onoho dědictví, kteréž
Jsi nám příslibil a drahocenou Krví Svou nám

vydobył. Ve jménu Tvém přistupujeme k oltáři konat oběť Zákona Nového. Ježíši přispěj nám ku pomoci milostí Svou!

Díkučinění.

„Bůh učiněn jest člověkem, aby člověk stal se bohem; Pán andělův stal se člověkem, aby člověk chléb andělský požívatí mohl. Narozen, vtělil se tedy, kterýž všecko stvořil, aby nalezen byl, kterýž zahynul. Neboť takto v žalmích vyznává člověk: „Prve než jsem byl pokořen, zhřešil jsem“. (118, 67.) Zhřešil člověk a stal se vinníkem, narodil se Bůh — Člověk, aby vinníka vykoupil. Člověk klesl a Bůh sestoupil. Člověk klesl bídňě a Bůh sestoupil milostivě. Člověk klesl hrdostí a Bůh sestoupil s milostí“. S. Augustin.

„Pán Ježíš jest moc, rozum, moudrost a Sláva Boží. Tentž jest Bůh náš, kterýž se vtělil jako prostředník mezi dvěma, aby člověka k Otci uvedl. Chtěl býti Kristus, co člověk jest, aby člověk býti mohl, co jest Kristus“. Sv. Cyprián.

Pán Ježíš vtělil se, vzav na sebe podobu lidskou a stal se hlavou naší, církve od Něho založená, jest tělem Jeho, my údové toho Těla svatého. „Et ipsum dedit caput supra omnem Ecclesiam, quae est corpus ipsius“. (Ephes. 1, 22, 23.) Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější osvědčuje se hlavou naší, řídí církev Svou, spravuje a chrání Ji, vylévaje ducha svého i milost Svou na všechny její údy, obživuje všechny a spojuje s Sebou. Jakého štěstí jsme tudíž zažili, že jsme údy hlavy tak vznešené a posvátné, jsouce tak úzce spojeni s Ním, jako jsou spojeni údové těla jednoho. „Quia membra sumus corporis eius, de carne eius et de ossibus eius.“ (Ephes. 5, 30.) — Údové jsme Těla Jeho, jsouce utvořeni z údův Jeho a z kostí Jeho. V Ném jsme milostí naplněni, kterýž sám hlavou jest všech knížat i mocností. „Et estis in illo repleti, qui est caput omnis principatus et potestatis“. (Coloss. 2, 10.) Ježíši náš nejmilejší, hlavo naše, obživ nás Duchem Svým a vylej všechnu milost i svatost Svou na všechny síly duše naší.

Uvažme dobře, čím jsme povinni Pánu Ježíši, hlavě naší; dlužno a spravedlivě jest nám, abychom Jej ctili, milovali, s Ním se spojovali, žili v Duchu Jeho, Jeho ve všem vždy byli poslušni; zároveň se zpytujeme náležitě, jakým způsobem jsme dosud učinili zadosť povinností těmito. Nepocítujeme v nitru svém žádné výčitky? — Kolikráte jsme zneuctili tuto hlavu nejsvětější! Jak vlažně a chladně jsme se zachovali ku Pánu Ježíši nejmilejšímu! Jaký odpor jsme mnohokrát kladli duchu Jeho! Jak neposlušnými byli jsme rozkazův Jeho! Snažme se tudíž všechny tyto chyby napravit.

Pane Ježíši náš, klaníme se nyní jako hlavě naší, milujeme Tebe z celého srdce svého; pokud jest nám tak možno, spojujeme se nyní s Tebou; chceme jediné Tebe, Ducha Tvého vezdy milovati, ochotni jsouce Tebe ve všech věcech ustavičně poslouchati. „Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum“. (Ps. 56, 8.)

Ježíši náš nejdobrotivější, klaníme se Tobě ve Svátosti nejsvětější, jako hlavě naší, z níž Církev svatá má všecken život svůj, všechnu sílu svoji. Pane a Spasiteli náš, jaké slasti pro nás, že jsme údové Tvoji, tvoříce se všemi věřícími tělo jedno, jehožto Jsi Ty hlavou nejvyšší, a jehožto jednotlivé částky spojeny bývají láskou Tvoji bezměrnou při svatém přijímání! Než nadarmo a bez účinku bychom se účastnili těchto hodův nebeských, kdybychom nebyli živými údy, živými a vždy krásnými chrámy ducha Tvého. Protož přispěj nám ku pomoci, Ježíši náš, Božskou milostí Svou, abychom vždy rostli v milosti Tvé a ustavičně přinášeli ovoce ctnosti Tobě milé a nám užitečné. Vlej do srdce našeho sílu nebeskou a dejž, abychom jasně poznali sílu i účinek tohoto chleba nadpozemského, kterýmž Jsi nás nyní ráčil nasytiti. Proto chceme i nyní, zakusivše sladkost oběti Tvé, Bohu svému z plna srdce obětovati obět chvály a díků, vykořeňující všechno zlo a konající všechno dobro, skrze

Tebe, s Tebou a v Tobě; Pane Ježíši Kriste, jenž žiješ a kraluješ, Bůh požehnaný od věkův na věky. Amen.

Rozjímání deváté.

**Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest pastýřem
a Otcem našim.**

Příprava.

„Nechat vstoupí na mysl tvou, jakou ctí jsi poctěn, jakého stolu jsi účastníkem. Tím zajisté býváme krmení, nač andělé s třesením patří, nemožouce na to beze strachu hleděti pro blesk, odtud vycházející; a my se s tím slučujeme v jedno. S Kristem jedno tělo, jeden život jsme učiněni. Kdo může dostatečně vypravovati mocnosti Páně, kdo ohlašovati všecky chvály Jeho? (Žalm 105, 2.) Kterýž medle pastýř údy svými krmil kdy ovčičky své? Ale co mluvíme o pastýři? Mnohé matky zanechají po porodu jiným kojním dítka své, čehož On učiniti nechtěl, vlastním Tělem nás krmí a s sebou pojí a sjednocuje. Sv. Jan Zlatoústý.

Uvažme náležitě lásku Otce věčného, jenž nám jednorozeného Syna Svého daroval jako Pastýře našeho, aby nás chránil od nástrah nepřátel našich, aby nás bránil proti útokům jejich a nás uvedl na pastvu tučnou.

Užasněme, jakou láskou Ježíš náš ve Svátosti nejsvětější zastává úřad Pastýře dobrého! Sám nás vyhledává, jsa hotov i život Svůj položit za nás; kterak ale my se chováme k Němu? Kolikráte jsme se Jemu vzpírali, kolikráte již nevěrni jsme byli Jemu?

Pastýři Božský, poznáváme i uznáváme všechny poklesky své. Zbloudili jsme! Erravi sicut ovis, quae perii, quare servum tuum.“ (Ps. 118, 171.) Jako ovečky, kteréž zabloudily, i my od cesty pravé jsme se odchýlili, hledejž Ty, Pane, a nalezni opět slu-

žebníky Své. Budeš-li Ty vůdcem naším, ničeho se nám nebude nedostávat. Uvedl Jsi nás do Své Církve svaté, na místo pastvy přehojné. „In loco pascuae ibi me collocavit. (Ps. 22, 1.) Zde na oltáři Tvém nalezáme tuto pastvu přeuřodnou. Dejž nám, Ježíši dobrý, té milosti, abychom jí užívali k hojnému prospěchu svému, abychom jí rádi okoušeli a po pastvě té každodenně chodíce, hlad svůj a touhu svou po Tobě stále ukájeli.

Pastýř dobrý zná ovce své: „Ego sum pastor bonus, et cognosco meas (oves), et cognoscunt me meae. (Joann. 10, 14.) Hle! Pán Ježíš, Pastýř náš, lépe nás zná, nežli my sebe samy známe; v tomto okamžiku posvátném, když hodláme se přiblížiti k oltáři Páně, zírám On do nejskrytějšího místečka v útrokách duše naší, Jemu jsou povědomy úmysly i záměry naše, naše myšlenky i žádosti i veškerá příprava srdce našeho; zajisté dlužno jest se nám obávat, že i v nitru našem najde Spasitel lečjakou chybu, na kterou jsme ani nepomyslili aneb ji rádi přehlédli. Bože náš, Spasiteli Kriste Ježíši, všechno, co Ty na nás vidíš hříšného, máme v ošklivosti největší a litujeme všeho z celého srdce svého, očistiž nás od skrytých hříchův našich. „Ab occultis meis munda me, Domine“. (Ps. 18, 3.) Zpytujeme sami sebe, zdaliž i my dobře známe Pána Ježíše, Pastýře našeho, jak On zná nás, neboť ovečky Jeho znají Pána. „Cognoscunt me meae“ (l. c.)

Nebude snad nám vyčítati, že Ho málo známe a na Něho zapomínáme, snad od té doby, co jsme byli na kněze vysvěceni a co s Ním zvláště u oltáře co nejdůvěrněji můžeme obcovati? „Tanto tempore vobiscum sum et non cognovistis me? (Joann. 14, 9.) Víme-li dobře, kdo a kým On jest, protož dle toho potřebí nám nyní zaříditi všechno zevnějšek i vnitřek, všechno jednání i smýšlení, zvláště nyní, když vystupujeme k oltáři Božímu.

Protož Ježíši náš, Pastýři jediný pravý a dobrý, Tobě se klaníme, Tebe velebíme zvláště pod tímto milým líbezným a překrásným obrazem Pastýře do-

brého. Ano Tys onen Pastýř dobrý, vydav život Svůj za stádce Své; jdež napřed před ním. dávaje slyšeti lahodný a půvabný hlas svůj; bráníš je před vlky dravými a vodiš všechny ovečky své na pastvy úrodné a ku pramenům čistým. Jaká dobrota, jaké štěstí pro nás, že máme tak laskavého Pastýře dobrého! Než, kde jinde nalézti, Ježíši nejdražší, tyto pastviny výborné, tyto studnice čisté, kde jsou ony jinde, nežli na oltáři posvátném, kdež jest Tělo Tvé nejsvětější, krev Tvá nejdražší? Zde v této Svátosti Božské hledáš ovečky ztracené, pozvídáš pokleslé, uzdravuješ zraněné, posilňuješ slabé a udržuješ ve stálosti a spravedlnosti silné. Ach, u Tebe, Božský Spasiteli, jistě a bezpečně můžeme odpočinutí nalézti, třebaš i uprostřed lesa i mezi šelmami divokými. Láskou nevystížitelnou chodíš za ovečkami, hledaje zvláště ovce rozptýlené. Šťastným jest ono stádce, jež vyvádíš na výšiny stinné v Israeli a odpočinutí jemu dopřáváš v zeleni čerstvé. t. j. přешťastnými jsou duše ony, kteréž, odloučeny jsouce od tohoto světa ubohého, následovaly hlasu Pastýře dobrého, a lásce Jeho zcela se odevzdaly, zabývajíce se toliko vznešeností Tajemství nejvelebnějšího na oltáři Páně. Kdožby milý Ježíši, pochyboval ještě, že je miluješ, že duše ty na výsoť jsou drahé Tobě, že je zasypáváš všemi důkazy lásky a milosti Své?

A jestliže sami na sebe patříme, shledáváme, že náležíme sice k ovečkám slabým, nemocným a neduživým, avšak neztrácíme nikterak důvěry a přistupujeme k Tobě s prosbou nejpokornější, abys vyhojil milostivě nemoc a slabost naši; ponoř i nás do Srdce Svého nejmilostivějšího a nejlaskavějšího a pozvedni nás Božskou pravicí Svou, nedej se odstráti naším malomocenstvím hříšným a zadrž hněv Svůj nad tolika nepravostmi našimi. Kéž se Tobě zalíbí, nejmilejší Pastýři náš, i nás, ovečky ztracené a opět nalezené, připočísti ku stádcu Svému vyvolenému; uveď i nás na ony pastviny tučné a úrodné, kde bychom našli život, Tebe Ježíši, ži-vote náš, ži-vote v pravdě blažený a nás všechny

oblažující nyní na zemi a nám blaženosti neskončené poskytující na věčnosti.

Díkučinění.

„O Krmě přenejvyšší chvály, všeho následování všeho modlení, vší velebnosti, všeho povýšení a k tomu všech chval důstojná, předůstojná! — Upadl člověk skrze zapovězenou krmí v psotu a ve smrt věčnou a skrze Tebe pozdvižen ke chvále věčné. — S Tebou moudrost a síla, všecko vítězství, ano i skrze Tebe svatí králují, skrze Tebe učenci káží, skrze Tebe spravedliví proti nepřátelům mužně bojují.“
Sv. Jarolím.

Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější v pravdě jest Otcem naším, neboť On přivedl nás ku životu nadpřirozenému, k životu milosti, přivlastniv nám již hned na křtu svatém zásluhy umučení svého, a protož nechtěl, abychom byli krmeni od někoho jiného, nýbrž jediné od Něho; samým sebou nás krmí a živí, podáváje nám vlastní Tělo Své a Svou krev nejsvětější, aby takto sám byl pokrmem pro duši naši, kterýž by v nás udržoval a rozmnožoval život milosti Boží.

O v pravdě otcovská láska Spasitele našeho Ježíše Krista. Což byl kdy zde na zemi živ Otec lepší, jenž si byl lépe býval zasloužil lásky naší? Tělesný otec náš daroval nám život toliko jednou a sice život smrtelný, podrobený pohromám přenesčetným. Pán Ježíš však nám poskytuje život těla i duše a nasycuje nás vlastním tělem svým.

Nezaplesáme tudíž radostně se žalmistou Páně nad tím, že nám tvorům ubohým na jevo dává láskavost a milosrdenství Otce Svého (Žalm 102. 13.) Obrátme na sebe ona slova přeutěšitelná: „Fili, tu semper mecum es et omnis mea tua sunt.“ (Luc. 15, 31.) Synu můj, tys vždycky se mnou a všechny věci mé jsou tvými; nemůžeš, Ježíši dobrý i o nás tak říci Otci Svému nebeskému? Ano, Spasiteli náš,

jsme zcela Tvoji a s Tebou chceme spojení zůstatí na věky.

Poněvadž Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější je Otcem naším, jsme Jemu tudíž povinni tutéž úctu, tutéž lásku, tutéž poslušnost, jako dítko otci svému.

A nyní zpytujeme se, zdali jsme vždy vykonávali všechny povinnosti tyto? odpovězme sobě na otázku, kterouž Hospodin položil nám skrze proroka Malachiáše: „Si ergo pater ego sum, ubi est honor meus? (Mal. 1, 6.) Jsem-li Otcem tvým, kde jest tudíž úcta, jakou jsi mně povinen? Jakou horlivost chováš, abys vždy rozmnožoval čest a slávu mou? Jakým způsobem působíš pro mne, kdy a kde se jen tobě vyskytne příležitost nějaká? Jakou důvěru skládáš ve mne a podrobuješ se vezdy vůli mé? Tak a podobně táže se milý Spasitel náš; a jakou dáme jemu odpověď?

Ježíši náš nejdobrotivější, vyznáváme nyní, že Tys Otcem naším nejlepším a prokazujeme Tobě úctu veškeru, kterouž jedině Tobě jsme povinni. O jak bychom Tebe nemilovali, když Jsi nám po celý život náš prokázal tolik lásky, tolik dobroty! Ano Ježíši náš, Tobě chceme věrni zůstatí, Tebe chceme poslouchati až do smrti.

Spasiteli náš nejmilejší, Kriste Ježíši, klaníme se Tobě jako Otci svému ve Svátosti nejsvětější. Tato Svátost převelebná jest odkazem lásky Tvojí, kterým Jsi oblažil dítky Své, dříve nežli jsi sebe vydal za nás, jda ku smrti, abys zase odešel k Otci svému věčnému, od Něhož Jsi byl vyšel. Pane Ježíši náš, jaký to odkaz, jaký dar, jaké dědictví pro nás! Dle odkazu tohoto nepovažuješ nás více za dítky záhuby a zátřaty, ani za syny marnotratné, jenž by nehodni byli zasedati u stolu Tvého. nehodni jsouce účast bráti na odkazu Tvém a radovati se z dědictví Tvého. V pravdě pokrm tajuplný, div nad divy! Otče dobrý, Pane Ježíši, nikdo se Tobě nevyrovná ani vznešeností, ani velebností, ani láskou, ani dobrotivostí, ani mocí, ani smilováním, nikdy a nikdy. Obměkčiž zatvrzelost

srdce našeho a neposlušnost naši, a byli-li jsme doposud otroky zlých vášní svých, učiň nás dítkami lásky Své. Vždyť my jsme ovocem Kříže Tvého, a protož zapomeň již, o Ježíši na nevděk náš a neodlučuj nás ani od Své hostiny Božské zde na zemi, aniž nás zapuzuj ode tváře Své, na niž patřiti nám bude dovoleno v nebesích na věky. Pane Ježíši, Otče náš nejmilejší, my jsme dítky Tvé a také dítky Církve svaté, nevěsty Tvojí. Učiň ji úrodným kmenem vinným a nás učiň ratolestmi olivovými okolo stolu Svého (Žalm 12.) Dejž nám kněžím synům Svým a služebníkům Církve svaté, oné milosti, abychom posilnění jsouce tímto chlebem ze stolu Otce Tvého a zakusivše sladkost jeho tím ochotněji sami plnili povinnosti své, ale i tím horlivěji pracovali na vinnici Tvojí jedině pro čest domu Tvého, Otce svého nejlaskavějšího a nejdobrotivějšího, až bychom jednou za hodny byli uznáni ujeti se dědictvím, jež si nám přislíbil od ustanovení světa. Ježíši nejmilejší, kdy Tebe, Otce svého, spatříme, tváří v tvář? —

Rozjímání desáté.

**Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest Ženichem
duší našich a bratrem naším.**

Příprava.

„S jak velikou srdce skroušeností a s jak mnohým slzí proléváním, s jak velikou uctivostí a bázní, s jakou těla neporušeností a ducha čistotou sluší slaviti to Božské a nebeské Tajemství, Pane Bože, kdež se Tělo Tvé v pravdě požívá, kde se Krev Tvá v pravdě pije, kde se nejvyšší s nejnižším, Božské pojí s lidským! Kde jsou přítomni andělé, kdež i Ty's zázračně a nevýslovně knězem i obětí! Kdož může hodně slaviti Tajemství toto, neučiníš-li obětujícího hodným Ty, Bože všemohoucí?“ Sv. Ambrož.

„Pane Bože můj! Ženichu nebeský, dejž ať při takovém Tajemství posilňuje se duše má sladkostí

přítomnosti Tvé, ať cítí, že Ty jsi při ní a veselí se před Tebou.“ Sv. Augustin.

Pán Ježíš má ve Svátosti nejsvětější různá jména i vlastnosti rozličné; nazýváť se také ženichem duší našich; neboť ač Slovo Otce věčného jest Bůh pravý, Bůh velebnosti nekonečné, předce na Se vzal naši nízkou přirozenost lidskou, což hned se stalo při Jeho vtělení. Než, z nesmírné lásky Své, kteréž nedovedeme ani náležitě oceniti, chce Pán Ježíš i ve Svátosti převelebné zvláště se pojiti s každou duší, a protož vším právem zove se Svátost nejsvětější rozšířením tajemství vtělení Božího.

Popatřme tudíž na tohoto Ženicha nebeského, jenž nyní hodlá vejíti do srdce našeho; vyjděme Jemu vstříc: „Ecce sponsus venit, exite obviam ei.“ (Math. 25. 6.). Připravme se, abychom Jej tak uvítali a přijali, jako ony panny moudré ve sv. Evangeliu, a vynasnažme se, abychom plápolali oním sv. ohněm, jenž zobrazen byl lampami hořícími.

Rozvažme nyní některé vlastnosti tohoto Ženicha Božského; krása Jeho předčí všelikou krásu synův lidských. „Speciosus forma prae filiis hominum.“ (Ps. 44, 3.) Pán Ježíš jest Ženichem nejněžnějším, nejmilejším, nejvěrnějším a nejstálejším, dle výroku proroka Oseáše: „Sponsabo Te mihi in sempiternum.“ (Osea. 2, 19.) S Tebou chci se zasnoubiti na věky! Jaký dojem činí na nás vzpomínka na tyto vlastnosti milého Ježíše, Ženicha našeho? Dotkly se srdce našeho? Cítíme u nitru svém živou touhu s Ním se nyní spojití? Máme v Ném zalíbení? Jsme i tak šťastnými, že i my se líbíme Jemu? Můžeme se k jiti tou nadějí, že jsme sobě zasloužili aspoň poněkud lásku Srdce Jeho?

Snad jsme jen k Ježíši, Ženichu milému neteční, vlažní a lhostejní? Nechováme snad v srdci svém odpor proti Němu? Božský Ženichu náš, odluč od nás vše, co by Tebe mohlo pohněvati a urazit; vždyť toužíme jen po tom, abychom se zalíbili Tobě a s Tebou navždy se spojili.

Ježíši náš nejmilejší, klaníme se Tobě ve Svátosti nejsvětější jakožto Ženichu duší našich, neboť při této hostině nebeské podáváš Se nám zvláště za tím účelem, abys na věky spojil se s duší naší. Zde patříš na nás něžností neskončenou, zde máš zření na potřeby naše. zde přijímáš za své všechna srdce čistá a dobře připravená, kteráž naplňuješ slastí nebeskou a proměňuješ je v Sama Sebe. Avšak Pane a Spasiteli náš, Tys přede vším Ženichem krvavým, trpícím; vždyť věno Svého zasnoubení přinesl Jsi Svým životem třiatřicetiletým nanejvýš strastiplným, Svým strádáním pro nás, Svou hořkou a krvavou smrtí kříže, a protož žádná duše nemůže ani slouti nevěstou Tvojí, kteráž by pro Tebe, Ježíši, nechtěla trpěti a takto na utrpení Tvém účast bráti; vždyť tak se i sluší!

Protož, Ježíši nejdobrotivější, řež i pal nás, ukřižuj a muč nás, jak sám chceš. Vezmi meč lásky Své a umrtviž oběť Svou, aby byla Tebe hodna. Zajisté šťastnou jest duše ona, kteráž k tomuto zasnoubení Božskému kráčí jediné po cestě sebezapírání a umrtvování, kteráž ničím jiným zde na zemi se nezabývá, nežli rozjímáním o Tvých ranách svatých a umučení Tvém; na nic jiného nemyslí, nežli na Tvůj život pokorný a obětovný zde na zemi. I duše naše žádným způsobem jiným nemůže býti vzdružená mezi následovníky Beránka nebeského, nemůže účastenství míti na životě věčném a slavném v nebesích, jestliže již zde na zemi nebyla Jemu podobna v utrpení, mlčení a smrti. Ano, Ježíši náš nejmilejší, pro Tebe chceme vše trpěti, pro Tebe chceme i jazyk svůj na uzdě držeti, pro Tebe chceme žíti i umříti! Amen.

Díkučinění.

„Kolik jest těch, kdož praví: Rád bych viděl Jeho (Krista Pána) postavu, Jeho oblek atd. Nuže však, zde Jej vidíte, zde se Ho dotýkáte, zde Jej samého požíváte. Chcete viděti oděv Jeho; a hle, On sám sebe se vám uděluje, netoliko, aby byl viděn,

nýbrž abychom se ho dotýkali, Jej požívati a do vnitřnosti své Jej mohli přijímati. Nebyloť Pánu Ježíši dosti na tom, aby toliko se stal člověkem, a všechny potupy a bolesti snášel; nikoliv, nýbrž chtěl tak podivným, tak srdečným způsobem s námi se spojití, abychom nejen věrou, nýbrž v pravdě a vskutku jedno a totéž s Ním byli Tělo.“

Sv. Jan Zlatoústý.

Poněvadž Pán Ježíš, vtěliv se, vzal na Sebe podobu lidskou a přirozenost naši, stal se tudíž bratrem naším; protož nazývá Jej sv. Pavel „prvorozeným mezi mnohými svými bratřími.“ „Primogenitus in multis fratribus.“ (Rom, 8, 29.) Jaké to cti se nám dostalo, že Pán Ježíš se stal bratrem naším! Neboť kromě hříchu a zlé žádostivosti ve všem jest nám podoben, a dle výroku sv. Pavla, bylo se Jemu jako člověku podrobiti i bídě naší, i všem potřebám našim, aby takto i větší útrpnost měl s našimi slabostmi a nedokonalostmi. „Unde debuit per omnia fratribus similari, ut misericors fieret.“ (Hebr. 2, 17.) „Non enim habemus pontificem, qui non possit compati infirmitatibus nostris.“ (Hebr. 4, 15.)

Nuže obcujme s Ním jako s bratrem milným, nešťítme se Jemu objeviti strasti své, vložme Naň všechnu svoji důvěru a poděkujme Jemu, že se chtěl tak hluboce ponížiti, aby nám se stal podoben.

Avšak ve Svátosti nejsvětější jest Pán Ježíš bratrem naším způsobem ještě prazvláštním; neboť podává se nám za pokrm, nechce toliko, abychom co do přirozenosti byli Jemu podobni, nýbrž i vším smýšlením i jednáním, vůlí svou i srdcem, abychom **takořka** v Ném a s Ním byli toliko jako bytost jedna. Ježíši náš nejmilejší, učiň i v nás tuto proměnu zázračnou! Učiň, abychom všichni se svatým Pavlem mohli zvolati: „Vivo autem, non jam ego, vivit vero in me Christus“. (Gal. 2, 20.) Nežijeme více sami sobě, nýbrž Ježíš Kristus, jenž žije v nás. A protož slouti bratrem Kristovým není nic jiného, nežli míti Ducha Jeho, Srdce Jeho, myšlenky i žádosti Jeho; činiti jak On vše činil, souditi o všem a smý-

šleti jako On, milovati jen to, co Ježíš vždy miloval a vůli Boží plniti, jak Ježíš vůli Páně plnil: „Qui enim fecerit voluntatem Dei, hic frater meus“, (Marc. 3, 35.)

Spasiteli náš nejmilejší, Kriste Ježíši, klaníme se Tobě ve Svátosti nejsvětější jakožto bratru svému rozmilému, kteroužto vlastnost překrásnou Jsi vzal na Se z pouhé lásky k nám. Kdož pochopí výši i šíři, délku i hloubku, kdož pochopí nesmírnost lásky Tvé? Vždyť my jsme Tvými služebníky nejnižšími, vykoupeni byvše Tebou z otroctví věčného a Ty zoveš se bratrem naším! Zasedáš na perutích cherubův, otrásáš oblaky, nejvyšší duchové nebeští sstupují a koří se před Tvým oltářem posvátným uctivě a třesouce se zastírají obličej svůj před Eucharistií nejsvětější, před tímto Tajemstvím Tvého, Těla Božího a nejsvětější Krve Tvé, — a Ty, jakobys ani nebyl pamětliv Své Božské, nevystíhlé a nevyslovitelne důstojnosti, nazýváš nás bratry a přátely Svými! O dive lásky! Jaké to snížení, jediné abys s námi ubohými tvory pozemskými důvěrně mohl obcovati! Dejž nám, Ježíši nejmilejší, abychom vždy smilování takového byli pamětlivi a lásky Tvoje neskončené vždy stali se hodnými! Dopřejž nám i té milosti, abychom, majíce k Tobě a velebnosti Tvé úctu největší, aspoň duchem líbali nejsvětější ruce Tvé, kteréž nás tak bratrsky objímají, nás tolikerým božehráním oblažují a nám otvírají poklady tak veliké a nevyčerpatelné. Nedejž o Ježíši, abychom kdy zapoměli, že Ty's bratr a nejlepší přítel náš! I my chceme z milosti Tvé na věky zůstatí přátely Tvými nejvěrnějšími!

Rozjímání jedenácté.

Pán Ježíš jest ve Svátosti nejsvětější Pánem naším a Spasitelem.

Příprava:

„Vše máme v Kristu a Kristus jest nám vším. Žádáš-li vyléčiti ránu, jest lékařem; zimničnou-li palčivostí jsi trýzněn, jest pramenem; nepravost-li tíží

tebe, On jest spravedlnost; potreben-li jsi pomoci, On jest sila; smrti-li se bojis, On jest zivot; utikash-li pred temnoti, On jest svetlo; touzis-li po nebi, On jest cesta; hledash-li potravu, On jest pokrmem. Co-koliv zadatai a potrebi miti budeš, v Ném najdeš.“

Sv. Ambrož.

„Lépe jest mi nebyti, než bez Ježíše byti; lépe jest živu nebyti, nežli bez Života žiti. Sv. Augustin.

Uvažme jen dobrotu Boha našeho, jenž nás nejprve skrze anděly, patriarchy a proroky dal vyučovati, avšak posléze i Syna svého jediného, jednorozeného seslal, aby byl učitelem naším, aby nás naučil zákonu svému a nám svou pomocí přispíval zákon ten zachovávat.

Považujme sebe vždy za žáky Jeho, jimž jest potrebi poučení, ačkoliv sami byti máme učiteli pro ty, kdož nám jsou svěření. Uznejme předce svou nevědomost, pokořme se před Pánem tak moudrým, říkajíce, že u věcech spásy a dokonalosti nalozáme se v temnosti hluboké; beřme vždy útočiště svoje k tomuto Učiteli nebeskému, poslouchajíce na slova Jeho: „Ipsum audite“ (Luc. 9, 35.) On nás poučí, čeho se nám ještě nedostává a co dosud nevíme, máme-li jen dosti důvěry v Něho a jsme-li vždy dobré vůle Ho poslouchati.

„Mluv, Pane, neb žádá slyšeti Tebe, sluha Tvůj“ (1 Král. 3, 9.). ukaž nám cesty Své a nauč nás stezkám Svým. (Ps. 24, 4.)

Božský náš Učitel Ježíš Kristus nespokojil se toliko tím, že nás slovem Svým vyučoval, nýbrž nejprvé sám všechno konal, co potom i od nás žádal, abychom dle vzoru Jeho konali. „Coepit Jesus facere et docere“ (Act. 1, 1.)

Za svého života pozemského dokazoval povždy skutky slova Svá a ještě i nyní ve Svátosti nejsvětější podává nám příklady všech ctností oněch, jež nám byl odporučil.

Avšak Ježíši nejmilejší, kterak se liší život Tvůj od našeho! Co do řeči, tož jsme dosti výmluvní; avšak souhlasí též i způsob života našeho

s řečmi našimi? Žádáme sice od jiných, jimž dovo-
lujeme časté svaté přijímání, přípravu největší a
nejsvědomitější, jak ale se sami připravujeme, kdyžtě
každodenně přistupujeme k oltáři Božímu sloužit
Mši svatou? Zkoumejme a zpytujeme se před Bohem
a řekněme též i sami sobě totéž, co jiným horlivým
duším tak často říkáváme a radíme. Ježíši, Bože
náš, kterak se nám jest zastyděti, když sobě vzpo-
meneme na tolik svatých duší a Tobě věrně od-
daných, kteréž u větší lásce, čistotě a zbožnosti přis-
tupují k oltáři Tvému, než-li my, jenž je všechny
máme předčiti u přípravě ku Svátosti nejsvětější ;
nedopust' o Ježíši, abychom skrze vlastní slova svá
a příklad těchto duší zbožných zavržení byli jednou
na věčnosti!

Ježíši náš nejmilejší, klaníme se Tobě v této
Svátosti nejsvětější, jako nejvyššímu Pánu našemu!
Jak vznešené jméno Boha živého bylo hrozným v
Zákoně starém, tak bylo i náležitě uctíváno oběťmi
přečetnými; avšak všechny ony oběti starozákonné
byly nedostatečny ku poznání nevystížitelné veleb-
nosti Boží. A hle! Božský Ježíši, Ty Slovo věčné
Otce věčného sestupuješ s nebe na zemi, stáváš se
člověkem, vzav na sebe podobu služebníka, trpíš a
umíráš za nás lidi hříšné a ustanovuješ tuto Svátost
přepodivnou, v kteréž zůstáváš s námi až do sko-
nání světa. Způsobem tímto Jsi dokázal, jak Otce
Svého i nás miluješ: Otce chtěl Jsi uctiti a zvelebiti,
nás pak spasiti a věčně oblažiti, čehož však nám
ubohým nebylo možno nikdy učiniti. Ty Ježíši, Pane
náš nejvyšší, Jemuž veškeren obor zemský jest zavázán
obětí, poněvadž Tys všechno stvořila zachováváš, Ty jsi
se stal Obětí za svět veškeren a sice Obětí smírnou za
hříchy světa celého. Dejž nám, Ježíši, pravé vděčnosti
k Tobě; Spasiteli náš, uděl nám milosti, abychom se
rádi podrobovali Velebnosti Tvé, kterážto však v tomto
Tajemství nejsvětějším jest úplně zastřena; kéž
bychom pravou pokorou naplnění Tobě zde na
oltáři přítomnému Bohu a Pánu svému přinášeli též
úctu nejvyšší kořice se Tobě se všemi nebešťany a

obveselovali vždy nejsvětější Srdce Tvoje zde na oltáři dlící! Tobě Ježíši, Pánu našemu, budiž vždy sláva a chvála nejvyšší nyní i po všechny věky!

Díkučinění.

„Zahynul jsem, zabloudil jsem, v hříších jsem byl prodán, přišels pro mne, abys vykoupil mne, a tak velmi miloval jsi mne, že jsi Krev Svou na vykoupení dal za mne. Miloval jsi mne, Pane, více nežli sebe, neboť umřítí jsi chtěl za mne. Způsobem tím takovou mzdou předrahou navrátil jsi mne zase ze zajetí, vykoupils mne ze služebnosti, vytrhls mne z muk věčných.“ Sv. Augustin.

To jest to příhodné okamžení (po sv. přijímání), v němž nás Božský Učitel náš poučuje; vděčně zlíbejme nohy Jeho za to, že nás poučovati ráčil, a prosme Ho skroušeně a vroucně, aby nás nikdy více neopouštěl.“ Sv. Teresie.

Jediné Ježíši náleží právem jméno Spasitele; jestliže někdo před Ním názvem tím byl jmenován, nenáleží mu jméno to po právu a způsobem dokonalým. Neboť jiní, kdož jménem Spasitele se zovou, jediné mnohou námahou a prací vysvobodili a zachránili jiné lidi, kdežto Ježíš položil i život svůj za nás; jiní vysvobodili a zachránili toliko několik osob aneb jen národ některý, Ježíš však spasil a zachránil lidi všechny; oni vysvobodili toliko ode zla časného, Pán Ježíš však nás vykoupil ode zla věčného; oni zachránili lidi jen za času svého, Pán Ježíš však spasil a zachránil všechny lidi věků všech. Protož nyní, majíce Spasitele v srdci svém, zvolíme z plna srdce vděčnosti a lásky: „Hic est vere Salvator mundi.“ (Joann. 4, 42.) Ty, Pane Ježíši, Jsi pravým světa Spasitelem, jiného neznáme, kromě Tebe; jediné od Tebe očekáváme spásu svou. „Non est in alio aliquo salus.“ (Act. 4, 12.)

Ačkoliv Pán Ježíš nás již vykoupil, předce dosud zastává úřad Spasitele; neboť potřebí nám dosud hříchy vyhladiti, boje podstoupiti, pokušení se obávati, milostí sobě vyprositi. Než bez zásluh

Spasitele tohoto nemůžeme ničeho provésti, jsme ustavičně u nebezpečí velikém, že zahyneme.

Volejmež tudíž k Němu plnou důvěrou o pomoc a přispění; uprostřed všech zel, kteráž obklíčují nás, zvoljme prosebně: „Domine, salva nos, perimus.“ (Math. 8, 25.) Zachovej nás, Pane, neboť zhyneme, nalézáme se zde na zemi, jako na moři rozbouřeném, a jestliže jen na okamžik nás bys opustil, jsme na vždy ztraceni.

Mějme tudíž strach před svou slabostí; avšak také doufejme všechno od Ježíše, Spasitele našeho, učinme pevný úmysl, varovati se všech příležitostí ke hříchu a zaplesejme radostně v Bohu Spasiteli našem, kterýž přišel, aby se vydal za nás, aby byl silou naší a podporou: „Exultavit spiritus meus in Deo salutari meo.“ (Luc. 1, 47.)

Ježíši nejsladší, klaníme se Tobě jako Spasiteli ve Svátosti přepodivné! Okamžiku úctyplný, v němž Ty, Spasiteli, na místě večere starozákonní ustanovil Jsi večeři pro nás křesťany. Co ona chvíle zjevila a nám dala, všechno bylo toho hodno, Pane, „že's Ty po tom tak snažně toužil.“ „Desiderio desideravi hoc Pascha manducare vobiscum, antequam patiar“ (Luc. 22, 15.), byla slova Tvá k apoštolům. Petr a Jan museli vyhledati večeřadlo veliké, prostranné a dobře vyzdobené, a tam připraviti dle Zákona večeři velikonoční. A když nastal onen okamžik převelebný, když jsi nám chtěl dáti nejvyšší rukojmí lásky Své, tu Jsi povstal od stola, a přepásav se dle způsobu služebníkův, se zapřením nevystížitelným umýval Jsi nohy učenníkův svých, abys je očistil ode vši poskvrny nedokonalosti a hříchu a takto je připravil k hodnému přijetí Svého nejsvětějšího Těla a Krve Své.

Ježíši náš předobrá, dejž nám milost Svou, abychom podle příkladu Tvého s přípravou nejlepší k večeři Páně přistupovali. Pokaždé chceme ji požívatí naplnění jsouce láskou, horlivostí a toužebností jako pocestný, jenž spěchá do otčiny své, přepásavše umrtvováním bedra svá, majíce hůl v ruce,

podepření nepřemožitelnou silou Tvého kříže a takto hotovi jsouce ku přechodu šťastnému z tohoto světa do země živých. Ty Ježíši Jsi pravým Beránkem, jenž za nás byl zabit, pravým Spasitelem, obětovav se za spásu naši. Dejž, abychom přistupovali povždy k oltáři Tvému, ne ve kvasu starém, ani ve kvasu zlosti a nešlechetnosti, ale v přesnicích upřímnosti a pravdy, jakožto nové skropení, jsouce v Tebe přetvoření. Pak zakoušeti budeme povždy sladkosti večere Tvé, kteréžto sladkosti neodnímej od nás.

Rozjímání dvanácté.

**Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější i hostem naším
i pokrmem naším na cestu.**

Příprava.

„Jestliže Pán ve světě mezi lidmi přebýváje již pouhým dotknutím se roucha Jeho uzdravoval: není zajisté pražádné pochybnosti, že i nyní podobné věci uspůsobí, an v našem přebývá srdci; a jelikož k nám do našeho příbytku zavítal, jistě že i vyslyší, zač Ho prosíme, živou-li jen máme víru. Neboť Jeho velebnost neráčívá skrble a skoupě spláceti přijetí a prokázanou hostinnost. Sv. Teresie.

Týž Bůh, jenž v nebesích mezi anděly a svatými má sídlo své, chce přebývat i v srdci našem, jako host v domě svém, a protož potřebí jest nám zvolati s prorokem Páně: „Quid est homo, quod memor es eius, aut filius hominis, quoniam visitas eum?“ (Psalmus 8, 5.)

Čím jest člověk, Bože veliký, že již pouhou vzpomínkou naň tak jej poctíváš, a co jest syn člověka, totiž dle výkladu sv. Augustina syn člověka tvora, že chceš tak hluboce sestoupiti, abys ho sám navštívil?

Nejsme nic jiného nežli prach a popel, a údělem naším jest toliko hniloba a hřích; avšak pro-

síme Tebe, Pane Bože náš, poněvadž Ty sám tak chceš, račiž, jsme-li tak šťastni Tobě se zalíbiti, do domu služebníkův Svých vejíti. „Domine, si inveni gratiam in oculis tuis, ne transeas servum tuum.“ (Genes. 18, 3.)

Domu Božímu náleží především svatost, a protož Pán Ježíš toužebně snažil se naléztí příbytek v srdci našem, jestliže jsme je ode vši hříchu poskvrny očistili. On zvolil sobě nejčistší lůno Panny nejsvětější za příbytek svůj; On ve večeradle velmi čistém ustanovil Svátost nejsvětější; On chtěl míti po smrti své roucho nové, do něhož Tělo Jeho nejsvětější bylo zabaleno, i hrob nový, do nějž byl položen.

Uvažme však dobře, kterak Pán Ježíš ony přestědře odměňuje, kdož Jemu poskytnuli příbytku: na př: nejblahoslavenější Pannu Marii, Zachea, sva-
tebčany v Kaně galilejské, sv. Maří Magdalenu.

Kéžby velebnost a vznešenost hosta tohoto a spolu i milost nesmírná, jež spojena jest s Jeho návštěvou, byla nám k tomu pohnutkou, abychom Jemu důstojný připravili příbytek v srdci svém.

Prosme Jej tudíž snažně, aby nám milostivě udělil oněch ctností, jichžto nám jest potřebí, abychom srdce naše, jež za svůj vyvolil stánek, náležitě vyzdobili; neboť jestliže Hospodin nebude stavěti domu svého, nadarmo pracovali, kdož jej chtěli stavěti. „Nisi Dominus aedificaverit domum, in vanum laboraverunt, qui aedificant eam.“ (Ps. 126, 1.)

Ježíši náš nejmilejší, klaníme se Tobě jakožto hostu nebeskému, jenž nás ve Svátosti nejsvětější chce navštívit. Přicházíš k nám jako přítel a tlučeš na dvěře srdce našeho jako pocestný, útočiště hledající. Nenít to žádný anděl, jehož přijímáme v osobě Tvé, nýbrž král andělův, jsa úplně bytosti Božské v Trojici nejsvětější. Jakých darův a milostí můžeme ode Tvé přítomnosti očekávati! Přijď a zůstaň u nás, Božský Spasiteli náš a učň, abychom i my zůstávali v Tobě, aby srdce naše bylo vždy večeradlem skvostně pro Tebe upraveným, palácem důstojným pro jasnost Velebnosti Tvé, aby ničeho

v nás nebylo, co by Tvým zrakům přečistým se protivilo. Proměň nás úplně v Sebe sama. Posilniž nás, Ježíši předobrá, proti zlobě hříchu a budiž nám zřídlem čistoty a zárodkem života nového. Naplniž konečně příbytek duší našich oněmi statky nevyvážitelnými, jichžto jistou zárukou jsi Ty, Ježíši, sám Dejž nám horlivost Martinu, abychom Ti sloužili, dejž nám spolu i horlivost Magdaleninu, abychom Tebe rádi slyšeli a stále u Tvých sv. nohou prodlávali a Tobě, Ježíši náš nejmilejší, v duchu a pravdě se klaněli.

Díku činění.

„Rozvažte, jakým pokrmem Pán nás živí a nasycuje. On sám jest potravou naší. Tak jako laskavá matka, v tísní přirozeného citu svého, celým bohatstvím mléka svého dítě své kojí a je nasytiti se snaží, rovněž tak živí Pán Ježíš Kristus vlastní Krví svou ty, jenž skrze Něho nově zrozeni jsou.“

Sv. Jan Zlatoústec.

Jako cizinci a pocestní jsme na této zemi; země jest pro nás vyhnanstvím a cestou do země jiné; nebe jest naší vlastí pravou, jest jediným cílem cesty naší. Pán Ježíš dává se nám ve Svátosti nejvyšší jako pokrm na cestu, jenž nás zachovává na cestě této a nám umožňuje radostně dokonati cestu ostatních dnův života našeho. Zajisté potřebí jest nám posily mocné, abychom nepodlehli a nezahynuli. A hle! jakou lásku a jaké smilování chová k nám Pán Ježíš! obával se, že bychom snad na cestě zemdleli, kdyby se nám pokrmu toho nedostávalo. „Si dimiseró eos jejunos, deficient in via.“ Marc. 8. 3.

O lásko našeho Ježíše! Můžeme Tě s dostatek chváliti a velebiti? Propůjč nám milosti, abychom náležitě upotřebili tohoto prostředku spásonosného; budiž pokrmem naším v životě i smrti, abychom tím bezpečněji se ubírali ku věčnosti blažené, majíce Tebe, Ježíši, v srdci svém, dokud ještě žijeme v tomto údolí slzavém a ve stínu smrti. „Si ambu-

lavero in medio umbrae mortis, non timebo mala, quoniam tu mecum es". (Ps. 22, 4.)

Přijavše tento pokrm nejsvětější, jsme povinni, kráčet po této cestě s horlivostí novou, vždyť jen za tím účelem se nám podává; protož musíme i usilovati všemožně pokroky činiti na této cestě spásy a dokonalosti, aniž bychom se zastavovali anebo ohlíželi a zpět se obraceli a sice tak dlouho, až bychom dorazili u cíle cestování našeho, dle příkladu Eliášova, kterýž nám zanechal, najed se totiž chleba, jehož mu poskytnul Hospodin Bůh skrze anděla svého: „Ambulabat in fortitudine cibi illius quadraginta diebus et quadraginta noctibus usque ad montem Dei. (3. Reg. 19, 8.) Posilniv se tímto pokrmem, šel 40 dnův a 40 nocí, až dorazil na horu Boží.

My bychom byli měli na cestě této činiti pokroky největší, uvážíme-li, že již tolikráte jsme přijali tento pokrm nebeský a přece zdá se, jako bychom byli teprv začali. O pokořme se před Hospodinem, Bohem naším, a strachujme se, aby nás nezastihla noc smrti a vymasnažme se, dobře vynahraditi čas ztracený. „Ambulate, dum lucem habetis, ut non vos tenebrae comprehendant. (Joann. 12, 35.)

Božský Spasiteli náš, Kriste Ježíši, klaníme se Tobě ve Svátosti nejsvětější jako pokrmu života. Ty's, Pane, sobě vymínil dáti nám tento pravý chléb nebeský, veškeru sladkost v sobě mající, v němž i dar i dárce jest jedno a totéž, čehož Mojžíš dáti nemohl. Neboť co Israelité pojídali na poušti, nebyl to vlastní chléb nebeský, nýbrž toliko manna pomíjející, za prostřednictví Mojžíšova způsobem zázračným s hůry na zemi padala, avšak co do podstaty své s nebe nebyla. Právě proto nemohla manna dáti světu ani života, ani vykoupení, aniž mohla vstup do nebe umožniti, poněvadž nebyla ani pokrmem věčným ani podstatně nebeským. Než vlastnosti tyto i sílu i účel, za jakým byl dán a jehožto předobrazem byla ona manna starozákonní, má pravý a vlastní chléb nebeský; a tímto pravým chlebem, Ježíši dobrý, jsi Ty sám, Bůh a pravý člověk. Jak

drahocenným a výborným jest chléb ten, jenž všechny anděly Boží a svaté nebeštany ve vlasti nebeské na věky dokonale nasycuje, kterýž i nás na pouti tohoto života jistotou víry živí a sílí, abychom nepodlehli. Ano Ty, Božský chlebe nebeský, rozkoši rajská, buďž zde na zemi naší spásou i silou naší životem naším, abychom vždy více se vystříhali chyb a hříchův a více se pozvěдали vždy k nové naději, vždy k jarosti nové. Dávejž nám, Pane, vždy tento chléb tajuplný, jen po něm ať vždy lačníme; Ty jsi pro nás sestoupil s nebe, a protož uděliž nám na přímluvu sv. andělů milosti, abychom požívající chléb ten do nebe se dostali dle slov Tvých. Nedopusť, abychom zemřeli ve hříších, nýbrž skrze Tebe měli život věčný. Ježíši náš, buď vždy s námi a dejž, abychom všichni vždy byli s Tebou!

Rozjímání třinácté.

Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest lékařem našim i lékem.

Příprava.

„Úřad lékaře vykonával na zemi přede vším Pán, jelikož nezhojitelné churavce od neduhů tělesných a duše od hříchů hluboko vkořeněných uléčiti ráčil. Tou příčinou sám sebe pojmenoval jménem tím, řka kdysi: „Nepotřebujít zdraví lékaře, ale nemocní“. (Mat. 9, 12.) A tak sobě Jeho Velebnost vždy počínala, vždy se lékařem ubohého člověčenstva prokazujíc, a k Samaritánu se přirovnávajíc, kterýž olejem a vínem toho léčil, jenž upadnuv mezi lotry, oloupen, zraněn a polo mrtvý ležeti zůstal. Lékař a Vykupitel znamenají sice jedno a též; avšak Vykupitelem slove „pro odpuštění předešlých hříchů“, jak sv. Pavel (Řím. 3, 25.) praví; lékařem pak proto, že naše nynější rány a neduhy léčí, jakož i, že naše budoucí viny snímá.“

Sv. Teresie.

Pán Ježíš jest nejvyšším lékařem duší našich i těla našeho, znáť On dokonale všechny nedostatky naše i neduhy, kteréž Jej velmi dojímají; sstoupil na zem, aby je vyhojil; po všecek život svůj uzdravoval jen nemocné. Může i tělesné nemoce naše uzdraviti, jestliže jen jako nemocní v evangeliu útočiště své k Němu bereme. Představme se Jemu jako nemocní, jež přispění Jeho jsou potřebni. Ejhle! Pane, ten, ježž miluješ, jest nemocen. „Ecce, quem amas, infirmatur.“ (Joann. 11, 3.) Nepochybujeme nikterak, Bože náš, že nás můžeš uzdraviti. „Domine, si vis, potes me mundare. (Marc. 1, 40.) Přijď tudíž ihned nám ku pomoci, Božský lékaři duší našich, přijď a uzdrav je. „Sana animam meam, quia peccavi tibi.“ (Psalm. 40. 5.)

Avšak tento lékař nebeský netoliko zná dobře neduhy naše, netoliko má vůli i moc nás uzdraviti pouhým slovem, nýbrž i ráčil na Se vzíti všechny naše slabosti a poklesky naše. „Vere languores ipse nostros tulit, et infirmitates nostras ipse portavit. (Isaiáš 53, 4.) Aby ze zkušenosti vlastní poznal, jakých jest nám potřebí prostředkův spásky, kteréžby i měly účinek lepší, proto i sám byl pokoušen, sám se postil, sám se krví potil, sám byl umdlen, zarmoucen a znepokojen, sám trpěl na všech schopnostech duše své, na všech údech těla svého. O lékaři soustrastný, viděl to kdy svět, že by byl někdo býval způsobilejším, míti soustrast s nemocmi našimi, než Ty, jenž jsi je všechny, kromě hříchu, byl vzal na sebe? „Tentatus per omnia pro similitudine, absque peccato“ (Hebr. 4, 15.)

Nic nás proto nemůže větší naplniti důvěrou, nežli vzpomínka, že Pán Ježíš jest naším lékařem. „Ademus ergo cum fiducia ad thronum gratiae, ut misericordiam consequamur et gratiam inveniamus in auxilio opportuno.“ (Hebr. 4, 16.) A protož plni důvěry přistupme ke trůnu milosti Jeho, abychom došli milosrdenství a obdrželi milost pro všechny potřeby života našeho.

Nejdražší Spasiteli náš, klaníme se Tobě ve Svátosti nejsvětější jakožto lékaři nejlaskavějšímu. Vždyť Ty jsi tentyž, o Němž nám podává zprávu sv. Evangelium, že léčil všechny druhy nemocí. Navracoval Jsi slepcům zrak, hluchým sluch, němým řeč, chromým chůzi, slabým sílu, vodnatelným zdraví, malomocným očistění a mrtvým život. Nic nemohlo odolati síle ruky Tvé, moci slova Tvého. Pane Ježíši, i my se k Tobě obracíme! Vidiš zajisté, že my jsme na duši nemocnější a hrobu bližší, než-li všichni nemocní a mrtví, kteří zakusili síly všemohoucnosti Tvé. Smiluj se tudíž nad námi, Božský Spasiteli náš a dopřej nám zdraví. Kéž vyroní se z této Svátosti převelebné ona síla nebeská, kteráž by všechny mocnosti duší našich zase napravila. O pojd Pane, uzdravit nás; neboť neustaneme od Tebe lékaři nebeský dříve, nežli nás požehnáš a nás zcela obnovíš skrze tuto velikou Svátost života a spásy.

Díkučinění.

„Nadýmá-li tě jed pýchy, přijmiž tuto Svátost, a pokorný chléb tento učiní tě pokorným. Podtrhlo-li tě lakomství, požívej toho nebeského chleba, a štědrý chléb tento učiní tě štědrým. Ovívá-li tě jedovatý vítr závisti, užívejž tohoto chleba andělského a laskavý chléb ten naplní tě láskou. Jsi-li nestřídmosti v jídle a pití oddán, užívej těla a krve Ježíše Krista, a to tělo, kteréž si takovou újmu učinilo, čtyřicet celých dnův a nocí se postilo a před svou smrtí žlučí a octem napájeno bylo, učiní tě střídmým. Přichází-li na tebe lenost činící tě studeným, že ani pravd Božích rozjímáti, ani ústně se modliti nemůžeš, posilniž se Tělem Kristovým, a nábožností budeš naplněn. Býváš-li posléze k hříchu nečistoty pokoušen, přijmiž tuto nejsvětější Svátost a nejčistší tělo Ježíše Krista udělá tě čistým a zdrženlivým.“

Sv. Cyrill Alexandrinský.

Avšak Pán Ježíš jest ve Svátosti nejsvětější netoliko jakožto nejvyšší lékař duší našich a těla

našeho, nikoliv; sám sebe podává jednomu každému z nás jako lék ode všech nemocí. Nemáť On zajisté nyní méně moci než dříve; jestliže však nemocné své z blízka i z daleka uzdravoval, co teprv způsobí dobrý Ježíš v nás nyní, když Jej zcela přechováváme v srdci svém.

O duše, blahořeč Hospodinu, kterýž tebe uzdravil ode vši nemoci tvé: „Benedic anima mea Domino, qui sanat omnes infirmitates tuas.“ (Psalm. 102, 3.) Cím to je, že dosud jsme podrobeni tolika nemocem, kdyžtě jsme již tolikráte užívali tohoto léku nebeského? Neníť toho příčinou lék, jenž jest naskrz účinnivý, jenž jest ode všech nemocí a ještě dosud mnoho neduhův léčí; o Bože můj, na nás jediné to záleží; hle! poznáváme to před Tebou, propůjč nám té milosti, abychom velikou měli důvěru v tento prostředek nebeský.

Uvažme spolu, jaké přípravy nám jest potřebí, aby lék tento měl v nás i žádoucí výsledek. Nejprvé musíme srdcem upřímným sobě přáti býti uzdraveni. „Vis sanus fieri?“ (Joannes 5, 6.) Chceme opravdu býti uzdraveni? Máme též opravdovou vůli všechno činiti, všechno na sebe vzíti, všechno obětovati, abychom se zbavili nemoci pýchy, hněvu, lakoty, smyslnosti a závisti a všeliké jiné zloby? Nejsme-li odhodláni ku všemu, pak nám právě užitý lék nic neprospívá.

Dále jest nám potřebí, abychom vzkládali velikou důvěru a silnou naději v dobrotu a moc milého Ježíše Krista; právě tato důvěra to byla, jež dle sv. evangelia nemocným zjednávala uzdravení ode všelikých neduhův, jak z přčetných vysvítá příkladův: „Fides tua te salvum fecit.“ (Math. 9, 22.) Víra tvá tebe uzdravila.

Konečně nesmí býti v nás žádné překážky, totiž nesmíme míti žádné náklonosti hříšné; nuže! připravme srdce, vynasnažme se, aby tento silný lék duševní naším vlastním přčiněním neproměnil se v jed smrtonosný, prosme Spasitele našeho

nejmilejšího, aby Sám lék tento přiložil na rány naše. Vždyť Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest vlastně oným přítelem věrným, ježž Duch sv. nazývá lékem života a nesmrtelnosti: „Amicus fidelis, medicamentum vitae et immortalitatis.“ Eccles. 6, 11.) Spasiteli náš nejmilejší, Tvá útrpnost nestíhlá s křehkostmi povahy lidské strhla Tebe s nebe na zemi a přinutila Tebe vzíti na se všechny slabosti naše. Vstoupiv na nebesa do slávy své, nechtěl Jsi opustiti nás ubohé pozemšťany, kteréž Jsi navštívití ráčil dle neskončeného milosrdenství Svého. Neboť proč bys chtěl býti nám tak na blízku, kdybys v nemocech našich nám nechtěl přispěti, abys takto mohl vejíti v duši naši a srdce naše upevniti v Božském Srdci Svém, kteréž neduhy naše zná a samo je pocítilo, že přitom bylo zarmouceno a smutno až ku smrti? Ano z této Svátosti převelebné voláš k nám, vida náš nepokoj a boje naše, zármutek a bolesti naše, vida slabost a nestálost naši, takto: Pojdte ke mně všichni, kdož pracujete a obtíženi jste, všichni, kteréž tísní břímě tohoto hříšného světa pozemského, a Já vás občerstvím, vám nových sil udělím a vás útěchou nebeskou naplním.“ Uslyševše pozvání tak líbezné, přicházíme, předobry Ježíši, k Tobě, spěchajíce k Tobě a díky Tobě vzdávajíce za nekonečnou dobrotu a lásku Tvou, vyznáváme a oznamujeme Tobě všechny strasti a neduživosti své. A milostivé Srdce Tvé otevře se, vidouc bídu naši a nedostatky naše, a zajisté nás nepustíš od svatyně Své bez pomoci a přispění Svého.

Panno milostivá a Matko milosrdenství! Přiveď nás k Ježíši, Synu svému, pouč nás a vlož nám na jazyk ona slova, kterážby pohnula Srdcem Jeho! Avšak i Ty, Matko nejmilejší, ujmi se nás a vypros nám pokoj a milosrdenství. Maria, budiž Matkou naší, přiveď nás k Ježíši, lékaři nebeskému a vypros nám léku pro všechny neduhy naše.

Rozjímání čtrnácté.

Pán Ježíš ve Svátosti Oltářní rádcem našim, přítelem našim.

Příprava.

„Vším byl Kristus všechněm: chudým chudý, bohatým bohatý, plačícím plačící, lačným lačný, žíznivým žíznivý, těm, kdož mají hojnost, oplývající, v žaláři jest s bídákem, pláče s Marií, stoluje s apoštoly. Žízní se samaritánkou, lační na poušti, aby postem Páně rozpadl se pokrm, kteréhož v neposlušnosti okusil člověk první.“

Sv. Jan Zlatoústý.

Pán Ježíš nazývá se od proroka Isaiáše: *Consiliarius*, Rádcem našim, čímž i skutečně jest ve Svátosti nejsvětější. Jestliže židé před archou úmluvy, kteráž toliko byla odznakem přítomnosti Božské, Boha v pochybnostech sebe menších se tázali o radu, čím více jsme povinni my tázati se o radu Pána Ježíše ve Svátosti nejsvětější, kdež pravdivě a podstatně jest ustavičně přítomen! O jak máme potřebí rady Pána Ježíše buď pro sebe, buď pro jiné v tolika různých pochybnostech! Neboť všechny chyby, jichžto se dopouštíme při svém zaměstnání, pocházejí hlavně z netečnosti, otázení se Pána Ježíše o radu. Přistupme tudíž k tomuto rádcí věrnému, neboť moudřejšího rádce a rozumnějšího, jenžby se nás lépe ujímal, nenalezneme nikdy, vždyť On jest pramenem vši rady dobré: „*Meum est consilium et aequitas, mea est prudentia.*“ (Prov. 8, 14.) Ježíši nejmilejší, vždycky chceme ve svých pochybnostech útočiště bráti jediné k Tobě; budiž radou naší i světlem našim!

Tento rádce Božský vyžaduje od nás věci dvě, jestliže nám úradky své sdělití chce, totiž: ochotu, rady jeho slyšeti a věrnost, ji plniti. Nuže odložme již své vlastní úsudky, zřekněme se svého vlastního mínění, své vlastní vůle, svých náhledů zvláštních,

nedbejme tak velice na posudky lidské, nýbrž beřme jediný ohled na radu Pána Ježíše a dle ní se též řídme. Poznejme s králem Šalomounem nevědomost svou a s ním spolu prosme o srdce učenlivé.

Pane náš a Bože náš, jsme ještě dítkami malými, kteréž ještě nevědí, jak se mají chovati, a služebníci Tvoji jsou uprostřed lidu, jehož správu a řízení jsi jim svěřil: „Dabis ergo servo tuo cor docile.“ (3. Reg. 3, 9.)

Prosíme Tě pokorně, dejž služebníkům svým srdce umělé, abychom dobře vedli lid nám svěřený, a sami se vždy udrželi na cestě, kteráž jediné vede ku věčnosti blažené.

Ježíši náš nejmilejší, klaníme se Tobě ve Svátosti nejsvětější jako rádci svému, v Jehožto Srdci všechny poklady moudrosti a umění Božího jsou uzavřeny. Jaké vzácné poučení shledáváme zde v této Svátosti převelebné! Jaká přikázání a jaké předpisy jsou zde pro nás uschovány! Jak vzácný příklad pokory a sebezapření; a protož i my uznávající a vyznávající svou nicotu, přicházíme k Tobě a docela se Tobě odevzdáváme, na Tebe spoléháme, poněvadž jsme ujištěni a přesvědčeni, že nás nikdy neklameš. Nic dobrého na sobě neshledáváme, ani jediný skutek dobrý nekonáme tak dokonale, jak Ty od nás žádáš, aby se Ti zalíbil! Kdož dá nám radu, kdo nám ukáže, jak všechno, dobrý Ježíši, máme konati, abychom se zalíbili Tobě? Ježíši náš, jednorozený Synu Boha živého, sestoupil Jsi na svět, abys vykoupil duše hříšné a svou svatou radou jim ukázal cestu, kteráž vede k životu věčnému. Kéž bychom se řídili dle této rady Tvé a vždy po cestě spasení, Tebe následující, kráčeli. Duši svou Tobě odevzdáváme, jakož i Tys za nás se vydal, Svou Krev nejdražší, Své umučení, Svou smrt, Své rány, zvláště ránu Srdce Svého za nás obětovav! Ano, Ježíši nejmilejší, jen dle slov Tvých budeme se vždy řídit, dle rady Tvoji chceme žít; a takto činíce žijeme pak u víře a naději v Tebe, Ježíši náš, Synu Boží,

jenž Jsi nás tak velice miloval a sebe sama za nás obětoval. Ježíši, rádce nebeský, smiluj se nad námi!

Díkučinění.

„O má milá duše, miluj milovníka svého, „Probet autem se ipsum homo, et sic de pane illo kterýž Tě miluje, kterýž tě milováním svým předchází, kterýž jest příčina milování tvého. On je tvá zásluha, On tvá odplata, On tvé ovoce, On tvůj užitek i konec. Miluj Toho, kterýž vyvedl tě z jezero bídy a z bláta nečistoty, zvol Ho sobě za svého přítele, mezi všemi tvými přátely; nebo On, když jiní všickni tebe opustí a ode všech opuštěn budeš, sám tobě věrnost zachová. V den pohřbu tvého, když všickni přátelé tvoji odejdou od tebe, on sám neopustí tebe, ale brániti bude tebe a převede tebe neznámou krajinou a přivede až na ulice Sionu nebeského a tam postaví tě s anděly před tvář velbnosti své, kdež uslyšíš tu radostnou píseň andělskou: Svatý, Svatý, Svatý!“ Sv. Augustin.

Pán Ježíš ve Svátosti Oltářní dává nám velmi jasně poznávati, že jest pravým přítelem naším, poněvadž s námi obcuje a zachází tak důvěrně, poněvadž sdílí s námi všechno, co On jest a co všechno má; On zná také všechny potřeby naše a protož můžeme míti účast na všech Jeho pokladech; vždyť On netoliko že k nám přichází, nýbrž vchází do přítoku našeho a spojuje se tak úzce s námi, že takoruka činí s námi celek jeden. — Vzbudme tudíž city radosti, že nám štěstí tak velikého dopráno, Ježíše, přítele pravého v srdci svém v pravdě přechovávati; svěřme se Jemu docela, jako bychom se svému příteli dobrému svěřiti chtěli; nebudme nikterak k Němu nedůvěřiví, nýbrž zjevme Jemu všechny city své, všechny strasti své. V Něm nalezneme všechnu útěchu, jížto jest nám potřebí, takže zvolati můžeme nadšeně s onou nevěstou v Písni Šalomounově: „Můj milý jest můj, a já jsem Jeho: Dilectus meus mihi et ego illi“. (Cant. 2, 6.)

Pán Ježíš jest přítel takový, že rozdílným jest ode všech přátel ostatních; nic není tak řídkým. jako upřímný, nezištný, věrný a stálý přítel dobrý, Zde na světě jest velmi mnoho přátel nepravých, kteří nás milují jen na o k o, s l o v e m a nikoliv skutkem; mnoho jest přátel úlisných, kteří nám pochlebují, avšak o chybách našich za zády rádi slýchají; mnoho přátel takových jen dotud, pokud jim čest všemožnou prokazujeme a jim na užitek jsme. přátel mnohých dle času a okolnosti, kteří nás vyhledávají ve štěstí, avšak nás zase opouštějí v neštěstí.

Proč však vyhledáváme přátele takové? Proč bychom si nevzali Ježíše za přítele pravého? Nechal On nás kdy na holičkách, v nouzi a bídě naší? Můžeme někde jinde nalézti přítele dokonalejšího? Po-
něvadž však v srdci svém chováme Toho, jenž nesmírnou měrou zasluhuje býti milován od nás, tedy všemožně musíme se vynasnažiti, bychom Spasitele Božského nikdy neopustili a nikdy neměli náklonnosti k věcem takovým, kteréž bychom nemilovali v Něm a pro Něho! Zvolejme tudíž v radosti svaté: „Inveni, quem diligit anima mea, tenui eum, nec dimittam“. (Cant. 3, 4.) Nalezli jsme Toho, Ježž miluje duše naše, přidrželi jsme se Jeho a neopustíme Ho nikdy! —

Ježíši náš nejmilejší, přítomný ve Svátosti nejsvětější, nade všechny příteli nejvěrnější! Od chvíle té, co Jsi opustil zemi tuto, zůstáváš skryt dnem i nocí pod touto způsobou tajuplnou a nikdy Sobě nedotěžuješ, jestliže lidé Tebe zanechávají samého, rád a ochotně čekaje na návštěvu duší v pravdě Tebe milujících. Ano i na sklonku věkův, když poslední Tvoji ctitelé věrní jen v počtu nepatrném pohromadě budou státi, přece zůstaneš ještě jejich těшитelem v úzkostech a podporou mocnou proti nástrahám světa a ďábla. A hle! my všichni, když bychom jediný toliko okamžik lásce Tvé nebyli věnovali, měli bychom dosti příčiny nedbalost svoji oplakávati po celý život svůj; avšak přiznati se

musíme, že nejen okamžik nějaký, nýbrž i dosti dlouho vzdálení jsme byli od Tebe. Ano tehdy ještě, když srdce naše zavolal jsi zpět k Sobě; kolikráte přišel Jsi, tloukl Jsi na dvěře srdce našeho, kteréž Tvým Svatostánkem býti mělo, avšak neslyšel Jsi žádného ohlasu, zůstali jsme bez citu a nechtěli jsme Tebe vpustiti do vnitř. Kolikráte Jsi již při sv. přijímání vešel do srdce našeho a kolikráte snad jsme Tebe opět vypudili odtamtud nevěrností svou, od sebe odpuzující milost Tvou přehojnou. Při každé návštěvě, při každém sv. přijímání slibovali jsme Tobě věrně Tobě sloužiti a nikdy se neodloučiti od Tebe, říkajíce vždy: „Tebe se přidržíme a nikdy se Tebe nespustíme; avšak sotva že jsme se vzdálili z místa svatého, již zase snad srdce naše spolu se vzdalovalo od Tebe. Co jest tudíž život náš? Nic jiného, nežli nevěrnosti řetěz předlouhý! Kdy tudíž začneme o Ježíši, stále, ustavičně a věčně jen žíti v Tobě a dle vznešeného příkladu Tvého ve Svátosti převelebné? Maria, Panno a Matko přesvatá, Ty jsi Ježíše ani duchem ani srdcem nikdy neopustila, od prvního okamžiku Jeho vtělení, až k bolestné smrti Jeho na kříži; Ty jsi po Jeho nanebevstoupení tak ráda dlívala u Něho ve Velebné Svátosti přítomného; nahraď naši dlouhou zapoměnlivost zaviněnou, a nauč nás Synu Tvému, příteli svému nejmilejšímu, takovou láskou se věnovati a obětovati, jak jsi Ty, přítelkyně Božského Srdce nejvěrnější, Jemu po celý život svůj byla oddána.

Rozjímání patnácté.

**Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější naším vůdcem
a společníkem naším.**

Příprava.

„Choditi cestou přikázání jest méně obtížno, máme-li na ní svého předchozího. Vždyť již Kristus Pán tou samou kráčel cestou, kterouž nám kráčeti

dlužno, po nížto, abychom Jej hbyťěji následovali, vtělil se, a vzav na sebe člověčenství, cožkoli velel, toť i sám skutkem vykonal. Sv. Jan Zlatoústý.

Pán Ježíš přišel s nebe na zemi, aby nám byl na pouti života našeho vůdcem naším, a právě jestiž jím ve velebné Svátosti, ukazuje nám onu úzkou stezku spásy; Onť jest pastýřem naším, jehož záliba nejmilejší jest vésti ovečky své. Nuže poprosme Jej, aby nám milostivě ukázal, v kterou stranu se máme dáti. „Notam fac mihi viam, in qua ambulem. (Ps. 142, 8.) Možná, že se ubíráme po cestách bludných, na jejichžto konci nalézá se smrt. Vod' nás o Pane, po cestě přikázání Tvých, po nížto jediné chceme choditi. „Deduc me in semitam mandatorum tuorum, quia ipsam volui.“ (Ps. 118, 35.)

Pán Ježíš, jenž jest vůdcem naším, jest spolu i cestou, po kteréž kráčeti nám jest. Sv. Tomáš prosil Pána Ježíše řka: Kterak můžeme poznati cestu, po kteréž máme jíti, abychom přišli k Tobě? a za odpověď dostal: „Já jsem cesta.“ „Ego sum via.“ (Joann. 14, 6.) Nikdo nemůže přijíti k Otci, jediné skrze mne. Jak svatou jest cesta ona a jak bezpečnou! Avšak jak zřídka dosud jsme po ní kráčeli! Jest tudíž nevyhnutelně potřebí cestu tuto nastoupiti a na ní vytrvati; prosme tudíž úpěnlivě Pána Ježíše o milost potřebnou, neboť nestává žádného jiného prostředku spasení. „Per me, si quis introierit, salvabitur, et ingredietur, et ergredietur et pascua inveniet.“ (Joann. 10, 9.) Jestliže kdo skrze Mne vchází, bude spasen a nalezne pastvu hojnou, praví Pán Ježíš sám.

Pane Ježíši, Božský Mistře a nebeský vůdče náš! Zde přebýváš na oltáři v příbytku lásky Své, zde žehnáš dítky Své, dáváš jim Své rozkazy, sám jim ukazuje cestu života. „Mluv, Pane, mluv, neboť slyší dobře služebníci Tvoji. Milostí Svou způsobíž v srdci našem to, co bys Sám sobě přál nalézti v něm. Neprosíme Tebe o požehnání časné, avšak

požehnej duši naši a veď ji jediné k cíli věčnému, ozdobiv ji krásou nebeskou, ctnostmi. Bez Tebe jsme chudi, bez Tebe nelze nám na cestě pravé se udržeti; protož přispěj chudobě naší, zapuď temnoty naše, Spasiteli, Ježíši Kriste náš, Tys světlem a zdrojem života, neuhasni v nás nikdy, svítiž nám ustavičně, abychom, vedeni jsouce světlem tímto, spásy došli věčné; raději chceme pozbyti zraku tělesného, raději chceme všelikých ostatních vůdcův postrádati, nežli ztratiti toto světlo milosti a lásky, nežli od Tebe, vůdce Svého, se odtrhnouti. Kéž bychom Tebe milovali z celého srdce svého, ze vší duše a mysli své! Již dávno čekáš na nás, hledáš nás a nutíš nás ustavičně k Sobě, a my jsme nechtěli dbáti na Tebe! Kéžbychom mohli vymazati z knihy života všechny ony dny, kdy jsme Tebe nemilovali, Tebe nenásledovali! Raději chceme nyní tisíckrát zemřít, nežli od Tebe se odloučiti. Nyní náleží srdce naše jediné Tobě; avšak ono jest nestálým a slabým. Než Tys vůdce náš, a protož nám rád přijdeš ku pomoci a utvrdíš nás v lásce Své. Nežádáme statkův a předností tohoto světa pomíjejícího, jediné Tebe sobě žádáme a lásky Tvé. Každý křížek na cestě této bude nám lehkým, a radostně ho poneseš za Tebou, vždyť Tys milý vůdce náš! Ježíši náš nejmilejší, obětuješ se v tomto Tajemství velikém za nás: dejž nám té milosti, abychom jen pro Tebe žili, se obětovali a pro Tebe i zemřeli.

Díkučinění.

„Láska Kristova, kterou k nám v ustanovení této Svátosti projevil, jest nekonečná a nevýslovná. Ježto dva bez nějakého prostředku, v němž oba ve-
společně podílu mají, nemohou dosti pevně s sebou býti spojeni: co vymyslela láska Jeho, aby se s člověkem spojila? Ráčila z nás na sebe tělo vzít, sjednotila je s přirozeností Božskou, a tak Božské bytosti účastné dává je nám, a dává je takoruka za náhradu co pokrm, aby nás s sebou sjednotila skrze nás.“

Sv. Teresie.

Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest společníkem naším na cestě života; neboť ačkoliv jest nyní již oslaveným a nesmrtelným, předce zdá se, jakoby zde obnovoval život svůj pozemský, a to netoliko způsobem takovým, že jednomu každému z nás zvláště přivlastňuje, co pro nás konal, učil a trpěl, nýbrž také i způsobem takovým, že v nás zůstává, nás v nemocech našich navštěvuje a nám přispívá v potřebách našich.

Jaká to čest pro nás, když můžeme Ježíše míti za společníka a průvodce svého na cestě života! Děkujeme Jemu za poctu tak velikou, kterouž prokázal nám, a poněvadž On tak již ustanovil, že chce u nás zůstat, protož i naší rozkoši největší nechť jest, u Něho jediné zůstávati, a nedopustíme nikdy, aby nás někdy pro viny naše musel opustiti.

Neopuť nás, Bože a Pane náš, neodstupuj od nás nikdy. „Ne derelinquas me Domine. Deus meus, ne discesseris a me.“ (Psalm. 37., 22.) Poněvadž Pán Ježíš chce býti vůdcem a společníkem naším, jsme tudíž povinni, Jeho následovati a věrně vstupovati do šlépějí Jeho. Ježíše následovati není však nic jiného, nežli Jej nápodobiti, vstupovati v Jeho šlépěje není nic jiného, nežli, podobně žíti, jak Pán Ježíš byl živ, anebo jak by On žil, kdy byl na místě našem! A nyní se otažme samy sebe: Činíme tak?

Každodenně přijímáme Ježíše jakožto vůdce v srdci svém, a přece chodíme po cestách, kteréž protivny jsou cestám oněm, po nichž On nás chce voditi; činíme tak, neposmíváme se Jemu? Božský Spasiteli náš, odpuť nám všechnu nevěrnost, jížto jsme se až dosud proti Tobě dopouštěli; neboť hle! od této chvíle půjdeme jen tam, kam Ty jdeš. „Magister, sequar Te, quocunque ieris.“ (Math. 8., 19.) Pane, hotovi jsme s Tebou i na smrt jíti. „Domine, tecum paratus sum et in carcerem et in mortem ire.“ (Luc. 22., 33.)

Ježíši náš, Spasiteli náš, Bože náš, nejvyšší dobro a neskončené, přemilý společníku náš, na-

darino hledali jsme štěstí mimo Tebe; nadarmo jsme se, hledající věci jiné, unavovali a soužili. Duše naše mimo Boha svého těkala od předmětu k předmětu hledajíc, co by jí dostačovati mohlo, a přece zůstala neuspokojena, nenasycena. Co oči naše spatřily, zdálo se nám na kratičko půvabným a rozkošným, avšak brzo se nám zošklivělo všechno, a poznali jsme ve všem marnivost a nedostatečnost. Vždyť, co jsme mohli jen dobrého nalézt kromě Tebe, společníka nejlepšého, v Němž jest dobro nejvyšší, blaženost nestihlá! Ty, Ježíši, jsi úplně dostačným srdci našemu, a nic jiného ani na nebi ani na zemi, kromě Tebe! Ty's ono dobro nejvyšší a nejdražší, jež prohlubeň duše naší a nekonečnost tužeb našich jediné může vyplniti. Čeho bychom si jen mohli přát, čeho bychom v Tobě nemohli nalézt? Jestliže bychom sobě přáli bohatství, milost Tvá jest pokladem dražším, nežli všechno jiné, čeho svět nám může skýtati. Toužili-li bychom po hodnotech: důstojenství ono, že jsme dítkami Tvými, vyvyšuje nás nade všechna knížata země! Jestliže bychom sobě přáli útěchy, kde pak jinde mohli bychom nalézt útěchy lepší, vřelejší a upřímnější, nežli v lásce Tvé, Ježíši, společníku náš!

Víme dobře, že strasti života tohoto nás tísní náramně. Tisíce bolů dotýká se srdce našeho; avšak milost Tvoje sílí nás i těší a naděje na život lepší a blaženější dodává nám zmužilosti a útěchy. Každý nepokoj, každá bázeň mizí hned, jestliže na Tebe vzkládáme důvěru svou. Jsi-li Ty s námi, pak nám nic nemůže uškoditi, poněvadž Ty, Ježíši, vůdče a společníku náš, Jsi s námi. Na Tebe spoléháme, Tebou se těšíme, jestliže pracujeme anebo odpočíváme, jestliže žijeme aneb umíráme! Vždy jen Tebou a pro Tebe chceme žíti i umříti, Ježíši dobrý náš!

Rozjímání šestnácté.

Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější prostředníkem naším a pokojem naším.

Příprava.

„Pán Ježíš Kristus (ve Svátosti Oltářní) pomocníkem a ochráncem slaboty naší. Skrze Něho k výšinám nebeským pozíráme; skrze Něho jako v zrcadle spatřujeme svatou a velebnou tvář Boží. Skrze Něho oči srdce našeho jsou otevřeny; skrze Něho vykvétá nemoudrá a zatmělá mysl naše opět ku podivnému světlu Božímu; skrze Něho chtěl nám Hospodin dáti okusiti nesmrtelného poznání“.

Sv. K l e m e n t Řím.

„Ježíš Kristus jest prostředníkem mezi Bohem a lidmi a netoliko mezi Bohem a několika, nýbrž mezi Bohem a všemi lidmi; tím by však nebyl, kdyby nechtěl spasení všechněch“.

Sv. T o m á š Aq.

Ježíš Kristus stal se prostředníkem naším na kříži; jest však jím až posud v nebesích, avšak způsobem docela zvláštním chce býti prostředníkem naším ve Svátosti nejsvětější. On Bůh pravý jako Otec Jeho, jest však člověkem, jako my; takto pečlivým jest o prospěch náš i o čest Otce Svého způsobem nejdokonalejším; znáť On jednak velikost i rozsah urážek našich Otci nebeskému způsobených, znáť i potřeby naše, slyší prosby naše; jednak činí zadosť nestihlou Otci svému za poklesky naše, prokazuje jemu úctu neskončenou, představuje jemu bídu a nouzi naši. O jaké štěstí pro nás, že máme prostředníka takového u Boha neskončeně velebného, Jehož jsme tak těžce urazili a rozhněvali! Zhřešil-li kdo, dí sv. Jan, máme prostředníka u Otce, Ježíše Krista, spravedlivého. „Si quis peccaverit, advocatum habemus apud Patrem, Jesum Christum, justum.“ (I. Epist. Joann. 2. 1.) Nuže s důvěrou úplnou beřme vždy útočiště své k tomuto prostřed-

níku Božskému, vynasnažme se dle možnosti, abychom účastni se stali prostřednictvím Jeho, spojující zvláště při oběti nejsvětější úmysly své s Jeho úmysly nejsvětějšími.

Ačkoliv Pán Ježíš, kterýž jediný toliko nás mohl s Otcem svým nebeským smířiti, také jediným jest prostředníkem mezi Bohem a námi lidmi, předce z milosti své zvláštní přenechal nám vykonávání úřadu toho smiřovacího, ano i rozkaz nám dal, abychom na místě Jeho, ve jménu Jeho a skrze zásluhy Jeho zastávali úřad smírčí. „Ecce facta sunt omnia nova; omnia autem ex Deo, qui nos reconciliavit sibi per Christum, et dedit nobis ministerium reconciliationis“. (II. Corint. 5. 17. 18.)

Ačkoliv úřad tento ve Svátosti pokání vykonáváme, předce stává se tak obzvláštně, stojíme-li u oltáře Božího, kdež Otci věčnému obětujeme Syna Jeho jediného, Krista Ježíše. Nuže jaké svatosti, jaké horlivosti, jaké ducha kajicnosti vyžaduje od nás tento úřad prostřednický! A což, neshledáváme pravý opak toho na sobě, majíce mnoho nedostatků a chyb přčetných na duši své?

Než Božský Spasiteli náš, nahraď Ty, čeho se nedostává nehodnosti naší a usmířiž nás se Svým Otcem nebeským; právě my pocítujeme zprostředkování potřebu největší, neboť hříchové naši jsou velmi četní; kterak bychom se jen mohli nadíti odpuštění vin svých bez Tebe, Spasiteli, prostředníku náš?

Zhlad' viny naše, Bože náš, aby oběť, kterouž hodláme Tobě přináseti, byla Tobě příjemnou! Ejhle! v ošklivosti máme všecky hříchy, ze srdce celého jich litujeme a konáme za ně pravé pokání.

Otče věčný, Otče svatý; shlédni na Svého Syna jednorozeného a přemilého, kterýž netoliko jedenkrát za den se na tomto oltáři obětuje, nýbrž každou chvíli na bezčetných oltářích po celém světě se obětuje za hříchy naše jako oběť zápalná, jako žertva smírná. Skrze Něho dostává se Ti cti nesmírné, kteráž jediné vyhovuje vznešené Velebnosti Tvé. Co chvíli ponoukáme Tebe ku hněvu sprave-

dlivému; než shledni na Syna Svého obětovaného. Bez ustání volá za nás o milosrdenství! Ježíši náš nejmilejší, za nás obětovaný! Díky nejvřelejší vzdáváme Tobě, že Jsi z dobroty Srdce Svého našel a zanechal pro nás prostředek, jímž způsobem nejdůstojnějším lze nám usmířiti a velebiti Otce Tvého nebeského! Což není tudíž slušno a spravedливо, abychom i my se obětovali Tobě? Či snad máme býti jen diváky, kterak Ty v únavě až do úpadu činíš zadosť Spravedlnosti Božské? Ježíši náš nejmilejší! Dejž nám pravé lítosti a hojnost slz, abychom Tobě obětovati mohli srdce skroušené a pokorné. Nauč nás příkladem i slovem Svým, abychom ochotně a rádi pro Tebe trpěli, a nedopust, abychom, vidouce Tebe trním korunovaného a bolestí na kříži umírajícího, nechtěli všechno, co nás trpkého potká, trpěti pro Tebe z lásky. Ježíši, Spasiteli a prostředníku náš. Maria, Matko Páně, Ty stojíc pod křížem na hoře Kalvarské a vidouc Syna Svého z lásky pro nás se obětujícího, rovněž z lásky k dítkám svým ubohým svolila jsi v oběť tuto, vydávajíc za spásu lidskou Ježíše svého nejmilejšího, a přinášíš oběť tuto až dosud každodenně tímže způsobem, spojujíc srdce své přecisté s nejsvětějším Srdcem Ježíšovým; ukaž nám a nauč nás, jak i my se máme v oběť přináseti z lásky při oltáři této lásce věčné ukřižované, zde na oltáři za nás obětované! Ježíši náš, smiluj se nad námi! Maria, Matko milosrdenství, oroduj za nás!

Díkučinění.

„Kalich Páně a to požívání z něho tak opojuje, že ke střízlivému životu vede, že k duchovní moudrosti mysl pozdvihuje, že místo světáctví, chuť ku poznání Boha v člověku vzbuzuje; ano i jako při obyčejném víně mysl bývá volnější, rozloženější a zármutku prázdnější, tak i skrze požívání krve Páně z kalicha posvátného hyne památka starého člověka, dřívější mrav světský vychází z paměti a zkormoucený, hořem skleslý a břemenem hříchův

svých na zem poražený člověk nalezá v milosti Boží rozkoš a svou oblevu“. Sv. Cyprian.

Pán Ježíš daroval všemohoucností svou světu pokoj, kterýž zvláště rozmnožuje ve Svátosti nejsvětější, neboť již svatí Otcové nazývají Svátost oltářní: Vinculum pacis, páskou, kteráž pokoj s Bohem, s bližním a s námi samými udržuje a zachovává. Nyní právě požíváme onoho pokoje blaženého, Pán Ježíš jest nyní v srdci našem a přeje i dává nám tentýž pokoj, jaký udělil učenníkům svým, když mezi nimi stanul uprostřed večeřadla. „Pax vobis“. Luc. 24, 36. Pokoj budiž s vámi! Jest snad něco lepšího, co by duši více přinášelo štěstí a blaženosti, nežli právě tento pokoj nebeský? Nikoliv; nestává nikde daru dokonalejšího, neboť tento dar pokoje nebeského dle slov sv. Pavla převyšuje všeliký smysl: „Et pax Dei, quae exsuperat omnem sensum.“ (Philipp. 4, 7.) Nuže radujme se z toho a plesejme díkučiníce!

Poněvadž tudíž pokoj Páně jest darem tak drahocenným a dokonalým, třeba nám se vynasnažiti, abychom ho zachovali; prvním prostředkem jest, abychom se varovali hříchu, neboť bezbožní nemají pokoje žádného: „Non est pax impiis“. Isaias 57, 21. Prostředkem druhým jest, abychom svou vůli vlastní vždy a ve všem podrobovali Vůli Boží; neboť ten, kdož Jemu odporuje, nenalezl pokoje žádného: „Quis restitit ei et pacem habuit?“ (Job 9, 4.) A třetí prostředek záleží na nás samých, abychom vždy plnili věrně, horlivě a svědomitě všechny povinnosti své, neboť spravedlnost a pokoj jsou spolu nerozlučně spojeny: „Justitia et pax osculatae sunt“. (Psalmus 84, 11.) Učiňme nyní pevný úmysl, že všech prostředkův těchto budeme náležitě užívat; ano, Bože a Spasiteli náš, raději chceme ztratiti všechny statky tohoto světa, nežli onen pokoj nebeský ztratiti a s ním i Tebe Samého. Za přispění milosti Tvé hodláme pokoj ten zachovati stůj co stůj!

Spasiteli náš, Kriste Ježíši, klaníme se Tobě jakožto dárci pokoje ve Svátosti nejsvětější. Netoliko

že nás osvěcuješ světlem Svým a nás usmírňuješ s rozhněvaným Otcem Věčným. Ty's i osvobodil od mocností temnoty duše naše a nás usadil v říši pokoje. Jaký dík za to jsme povinni vzdáti Tobě. Božský Spasiteli náš! Upevnil jsi a posilnil touto Svátostí Božskou brány Jerusalema, církve Svě, kteráž stala se hradbou nedobytnou, a žehnáš dítky její požehnáním nebeským, dávaje jim účastenství na večeři Tvé. Kamkoliv sáhá rámě Tvé, utvrzuješ meze její v pokoji, odháníš a odpuzuješ nepřátele její a zachováváš všechny obyvatele toho města svatého v jednotě dokonalé mezi sebou, neboť Ty's obětí smíření a pokoje. Protož nechť zaplesají a radují se všichni národové zemští za dar tak vznešený, za dar pokoje. Ty však, o Pane, uděliž Sionu, co jemu jest ku spasení a pokoji, dejž úrodnost a též hojnost milostí duševních ve hradbách jeho. Ať se vzdálí od obličeje Tvého všichni duchové zlí se svými nástrahami lstivými; avšak duše svatých ať se živí a nasytí v Tobě a na plnosti domu Tvého. Beránku náš, jenž snímáš hříchy světa a nás naplňuješ pravým pokojem Božského Srdce Svého! Maria, Matko Knížete pokoje, oroduj za nás!

Rozjímání sedmnácté.

**Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest Svědkem
a Soudcem všech skutkův našich.**

Příprava.

„Kristus nechať jest tvůj život, tvé čtení, tvé rozjímání, tvé rozmlouvání. On budiž tvá touha, tvůj zisk, všecka tvá naděje a tvá odměna. Vyhledáváš-li cos jiného, než jediného Boha, utrpíš škodu a marně se budeš lopotiti, žádného pokoje nedojdeš.“

Sv. B o n a v e n t u r a.

„Rmoutil-li jsem se, potěšil's mne, Pane Ježíši Kriste; pozoufal-li jsem, posilnil's mne; padl-li jsem, pozdvihl's mne; stál-li jsem, držel's mne; chodil-li

jsem, provázel's mne; přišel-li jsem k Tobě, přijal's mne mñle; spal-li jsem, ostříhal's mne; volal-li jsem k Tobě, uslyšel's mne.“ Sv. Augustin.

Pán Ježíš jest svědkem všech činův našich, neboť jakožto Bůh pravý jest všudy přítomen, vidí všechno, co se děje v nás i okolo nás; avšak způsobem zcela zvláštním jest svědkem naším v nejsvětější Svátosti Oltářní, poněvadž každodenně býváme u Něho přítomného ve Svátosti ve chrámech našich, zde též konáme naše nejhlavnější a nejsvětější obřady, zde na oltáři při oběti nejsvětější přináší se Bohu Trojjedinému úkon nejvznešenější (z ohledu na Ježíše ve Svátosti skrytého); vidí On tudíž všechno, co konáme a jak všechno konáme; v okamžiku tomto jest svědkem naším vší vnitřní přípravy v srdci našem. Vzbudme tudíž víru v pravdu tuto: „Vivit Dominus Deus Israel, in cujus conspectu sto“. (III. Reg. 17, 1.) Živť jest Hospodin Bůh israelský, před Jehož obličejem nyní stojíme. Bože velký, Bože vševědoucí, Ty patříš v nitro naše; jsme též hodni přiblížiti se k Tobě? Jest duše naše k úkonu tomu náležitě čista? Nenalezáš v ní ničeho, co by uráželo velebnou přítomnost Tvoji? Ó, kolik máme příčin, toho se obávati! Ježíši náš, smiluj se nad námi!

Viny naše přčetné mají ponejvíce původ svůj ve slabé víře naší v přítomnost Boží, a protož chtěl Spasitel náš, Ježíš Kristus, pod způsoby svátostními ve Sv. Eucharistii ukázati se nám viditelným. Než, od doby oné, co Pán Ježíš Svátost tuto ustanovil a majetkem naším Ji učinil, jsme též skutečně proniknutí věrou ve přítomnost Boží, jsme sebranější a pobožnější v kostele a zvláště u oltáře? Kolikráte neuctivě, kolikráte nedbale a bez dostatečné přípravy vykonávali jsme tyto úkony nejsvětější? Kolik chyb a hříchů jsme se dopustili?

Jestliže nás kdo pozoruje, uhodne hned na první pohled, že máme pevnou a živou víru ve přítomnost pravou Ježíše Krista v nejsvětější Svátosti Oltářní? Napravme tudíž všechny chyby, jichžto

jsme se dopustili proti Pánu Ježíši v Tajemství tomto nejsvětějším; připravme se, abychom Jej přijímali s uctivostí co možná největší; neboť oni, jak dí mudřec, kdož se bojí Hospodina, připravují za Jeho přítomnosti srdce svá a před obličejem Jeho posvěcují duše své. „Qui timent Dominum, praeparabunt corda sua, et in conspectu suo sanctificabunt animas suas.“ (Eccl. 2, 20.)

Ježíši náš nejmilejší, zde ve Svátosti skutečně přítomný, klaníme se Tobě a pozdravujeme Tebe jakožto svědka vševědoucího všech činův našich! Zde přebýváš v pravdě a skutečně, tak jako nyní trůníš na nebesích, sedě na pravici Otce Svého, tak i zde na oltáři jsi přítomen a patříš na nás, zdali věrou živou se Tobě klaníme, zdali s důvěrou dětinnou k Tobě přicházíme, zdali oheň lásky čisté též plápolá i na oltáři srdce našeho. Ano, Ježíši přeláskavý, Ty nás řídíš a ranami Tvými jsme uzdraveni; ujímáš se nás jako oveček ztracených a jako slepice shromáždí kuřátka pod křídla svá, tak činíš i Ty, Ježíši nejmilejší, s námi, chtěje nás jen u sebe míti na blízku. Ty obmýváš nás Svou Krví přesvatou, jestliže nejsme dosti čisti, Ty sílíš nás Svým Duchem svatým, jestliže jsme slábi, Ty chceš nás krmiti chlebem svátostným, jestliže jen touhu snažnou po Tobě dáváme na jevo. Ty's nás ustanovil náměstky Svými, uděliv nám moc velikou a slíbil Jsi, že s námi potrváš ustavičně. Uděl zdaru a požehnání pro všechny práce naše, kteréž před obličejem Tvým konáme ku Tvé cti největší a ku spáse lidské. Před Tebou Ježíši, Bože náš, v prachu se koříme a pokorně k Tobě voláme: Smiluj se nad námi, Bože náš, a požehnej nás, nechť svítí nad námi tvář Tvá, a uděl nám pokoje Svého. Nechť Tě chválí Bože, národové, nechť Tebe velebí všichni lidé. Požehnej nás Hospodine. Bože náš, nechť se Ho bojí všechny končiny zemské. (Žalm 66.) S bázní a láskou, s uctivostí nejvyšší a touhou nejvřelejší nasloucháme Božskému hlasu Tvému, Slovo úctyplné, Spasiteli nejdražší; povstaň a popatř na nás

ze Svatostánku a žehnej nás ve jménu Otce i Syna i Ducha sv. Amen.

Díkučinění.

„Jak se tedy osměluješ bez třesení přistoupiti k onomu stolu, v přítomnost Pána Ježíše Krista, ku přijetí Syna Božího, jehož se Jan Křtitel bál dotknouti, a jehož Petr, kníže Apoštolův, od sebe pln bázně vzdaloval, volaje: „Odejdi ode mne Pane, neboť jsem člověk hříšný!“ (Luk. 5, 8.) Rozvaž, že týž jednou bude Soudcem tvým, jehož nyní přijímáš. Jestliže jsi Ho nehodně a lehkomyšlně přijal, strachuj se Jeho hněvu, když po své smrti před soudnou stolicí Jeho budeš přiveden, před nímž se síly třesou, a jemuž se mocnosti klanějí.“

Sv. Bonaventura.

Tentýž Ježíš, jenž na konec věků přijde s mocí velikou a velebností soudit živých i mrtvých, a jenž již hned po smrti naší rozhodne buď o naší spáse věčné, buď o naší záhubě věčné, tentýž Ježíš dlí ve Svátosti nejsvětější jako na stolicí soudní, odkud každodenně pronáší nad námi rozsudek buď milosti buď smrti, dle toho zdali jsme Jej dobře a hočně aneb zle a nehodně přijali; neboť sv. Pavel učí nás, že, kdož přijímá nehodně, sám sobě soud jí a pije: „Judicium sibi manducat et bibit.“ (I. Cor. 11, 29.) Pokloňme se tudíž Pánu Ježíši ve Svátosti nejsvětější jakožto soudci našemu. „Ipse est, qui constitutus est a Deo iudex vivorum et mortuorum.“ (Act. 10, 42.) Mějme v uctivosti všechny Jeho vlastnosti a dokonalosti, kteréž má jako soudce. Jeho moc. Jeho moudrost. Jeho spravedlnost; bojme a třesme se před rozsudkem, kterýž pronese nade všemi oběťmi Mše sv., kteréž jsme od svého vysvěcení odsloužili, a nade Mší svatou, kterou jsme právě nyní obětovali.

Přístupme k oltáři, jako by dnes právě byl den poslední života našeho, jakobychom ještě dnes z úst Ježíše Krista museli zaslechnouti ona slova hrozná: „Redde rationem villicationis tuae.“ (Luc. 16, 2.)

Uvažme jen dobře, jak rozsáhlou jest dobrota Pána Ježíše. soudce našeho. ve Svátosti nejsvětější; zakrývát zde veškeren odlesk Velebnosti své, abychom zcela volně mohli k Němu přistoupiti; každou chvíli jest ochoten nás vyslyšeti a prosby naše vyplniti. Jaké tudíž štěstí pro nás, že jsme našli soudce tak dobrého a milostivého, soudce tak snadno přístupného! Využítujme tudíž štěstí tak velikého v této hodině milosti a smilování, dříve nežli ještě přijde den hněvu a pomsty Jeho; vynasnažme se Jej ukrotiti a usmířiti, dokud ještě jest možno.

„Domine, ne in furore tuo arguas me, neque in ira tua corripias me, miserere mei, quoniam infirmus sum. (Ps. 6. 1.) Kriste Ježíši, Pane náš, netrestej nás v hněvu svém; tresci nás jako Otec, a nikoliv jako soudce; tresci nás, abys nás zachránil, abychom nepřišli na zmar; budiž milostiv nám hříšníkům, kteří k Tobě úpěnlivě volají o milosrdenství. „Deus, propitius esto mihi peccatori.“ (Luc. 18, 13.)

Ježíši náš nejdražší, klaníme se Tobě v této Svátosti přepodivné jako soudci živých a mrtvých. Tvůj Otec věčný odevzdal Tobě moc, souditi svět; a právo toto, souditi svět, vydobyl Jsi sobě obětí největší, obětí kříže. Protož klaníme se Tobě zde přítomnému pod závojem těchto způsob svátoštních, kteréž nám zahalují Velebnost Tvou, jakožto soudci našemu velikému, jenž přijde na oblacích nebeských. viditelný všem, i těm, kdož Jej byli probodli, jenž naplní všechny národy země strachem, bázní a hrůzou, takže všichni spatřivše divadlo tak hrozné budou uzsynávati a skroušeně v prsa se bít. Dopřejž nám, Pane, milosti své, abychom již nyní, na onen okamžik strašný patříce, Tebe lépe poznávali a Tebe milující se báli. Avšak nedopusť, aby tento trůn Tvého milosrdenství převelikého, před nímž nyní zde se skláníme. proměnil se pro nás v trůn soudu hrozného! Horlivostí vroucí chceme Tobě, Ježíši nejmilejší, po všechn čas života našeho vzdávati úctu nejpokornější, aby onen zvuk trouby andělské nás nezastihnul nepřipraveny, a my abychom takto unikli

onomu rozsudku hroznému, jenž bezbožné, váhavé a vlažné odsoudí na věky, nás však všechny přísně zkoušeti bude i souditi, dříve nežli nám dopráno bude účastenství bráti na Tajemstvích nezastřených u blaženosti nebeské. Tam chceme na Tebe patřiti tváří v tvář; Ježíši nejmilejší, uděl milosti ku vytrvalosti v dobrém až do konce. Matko milosrdenství, oroduj za nás!

Rozjímání osmnácté.

Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější našim výkupným a naší odměnou.

Příprava.

„Jestliž tato nejvyšší a nejdůstojnější Svátost spasení duše i těla, a lékařství proti všelikému neduhu duchovnímu, poněvadž v něm moji hříchové zhojení, zlé vášně ukroceny, pokušení přemožena aneb umenšena bývají, a nad to tím větší milost vlita, začatá ctnost rozmnožena, víra upevněna, naděje posilněna a láska roznícena i rozšířena bývá.“

Ctih. Tom. Kemp.

„Pevné a bezpečné odpočinutí všechněm nemocným a hříšným lidem jest v ranách a jízvách Spasitele. Přehojné vykoupení dáno jest nám v ranách Pána Ježíše Krista, Spasitele našeho, veliké množství sladkostí, plnost milostí a dokonalost ctností.“

Sv. Augustin.

Uvažme dobře, za jakou cenu vykoupěna jest duše naše a kolik stála Pána Ježíše. „Non corruptibilibus auro vel argento redempti estis, sed pretioso sanguine quasi agni immaculati, Christi et incontaminati. (I. Petr. 2, 18. 19.) Nejsme vykoupěni zlatem pomíjejícím ani stříbrem, nýbrž drahocenou Krví Ježíše Krista, Beránka tohoto bez chyby a poskvrny.

A tuto cenu duše naší máme zde ve Svátosti nejsvětější, z čehož souditi dlužno, jak velice si jí musíme vážit, a co všechno pro Boha takového

máme činiti, jenž tolik učinil pro nás. Není tudíž slušno a spravedливо, abychom se Jemu zcela nadobro obětovali, Jemu jediné sloužili, Jej dle všech svých sil velebili a Jej s uctivostí největší přechovávali v těle svém, kteréž též jen náleží Jemu? Takový výsledek z pravdy této dovodí sv. Pavel: „*Empti enim estis pretio magno; glorificate et portate Deum in corpore vestro.* (I. Corinth. 6, 20.) Učiň, co chceš a jak se Ti líbí, s tělem naším a duší naší, Ježíši nejlaskavější; žádáš, aby duše naše byla svatyní i svatostánkem Tvým; přinášíme a obětujeme Tobě, co Ti vlastně již náleží; nuže, panuj nad námi jako samojediný vládce a panovník náš. Tvoji jsme nyní a na věky!

Ačkoliv Ježíš Kristus zaplatil za nás cenu neskončenou, kteráž byla dostatečna vykoupiti více než tisíc světů a ačkoliv užitek oběti Jeho jest nesmírný, předce ovoce Oběti výkupné stáváme se jen tou měrou účastni, s jakou přípravou přijímáme sv. Svátosti, o nichž se nám zásluhy Oběti kříže přivlastňují.

Ach, kterak jest nám ustavičně potřebí drahé Krve Ježíšovy, abychom se očistili na duši! Čeho třeba nám činiti, abychom si přivlastnili zásluhy Krve této nejdražší! Jak málo jest takových, kdož se snaží užitek míti z prací a smrti Jeho! Poslyšme, jak si nad tím stěžuje skrze ústa proroka Isaiáše, a postarejme se, aby stezky tyto se nevztahovaly také na nás. „*In vacuum laboravi, sine causa, et vane fortitudinem meam consumpsi.*“ (Is. 49. 4.) Nadarmo jsem pracoval a bez užitku, marně jsem ztrávil všechny síly své. Ježíši nejmilostivější nedopušť, aby cena tak nesmírná byla zmařena na duši naší; očisť duši naši drahocenou Krví Svou.

Spasiteli náš nejmilejší, Kriste Ježíši. klaníme se Tobě ve Svátosti oltářní jakožto našemu výkupnému nejdražšímu, kteréž Jsi zvláště za posledních okamžiků života Svého vyplatil za nás; klaníme se nyní pod touto rouškou nejsvětější Tvému obličejí účtyplnému, jenž v umučení Tvém tak nelidsky byl

ztýrán a zhanoben; klaníme se Tvým Božským očím, slzami a krví zalitým; Tvým nebeským ústům, octem a žlučí napájeným; klaníme se Tvým uším dobrotivým, hrozným rouháním zneuctěným, Tvým milým lícím, divými poličky znetvořeným; klaníme se Tvé hlavě královské, trním bodlinatým korunované. Tvým nevinným a nejčistším rukám a nohám, hřeby tupými prohnáným, klaníme se boku Tvému nejsvětějšímu, kopím ostrým probodnutému; klaníme se všem Tvým údům nejsvětějším a nejútlejším, ranami posetým, krví potřísněným, vší bolestí nasyceným! Ano, Ježíši nejdražší, tato Svátost Božská, v kteréž se s námi tak úzce spojuješ. připomíná nám smutným způsobem ono výkupné drahocené, všechno to utrpení Tvoje vnitřní i zevnější, Tvoje úzkosti smrtelné, Tvůj pot krvavý, Tvoje jetí; pouta Tvoje, metly a biče, ústrky a rány Tvoje, týrání a zneuctívání, rouhání a tupení, utrpení Tvoje nesmírné, kteréž na Tebe se přivalilo, a Tebe úplně ponořilo, takže. chtěje státí se výkupným za hříchy naše. stal Jsi se skutečně, jak prorokováno, mužem bolestí, posledním, nejopovrženějším vyvrhelem lidu svého! Ježíši náš nejmilejší, koho by pohled na Tebe nenaplnil hanbou, zármutkem, bolestí a lítostí převelikou? Aneb kdožby jen mohl zapomenouti na takové výkupné, na bolesti tak hrozné, jichžto věčnou památkou jest tato Svátost nejvznešenější a nejvelebnější? Kéžbychom srdcem svým a myslí svou byli vždycky s Tebou, u Tebe a v Tobě, Ježíši nejsladší; dejž, abychom rádi pro Tebe snášeli a trpěli všelikou námahu a utrpení každé, abychom Tobě nepřipravovali umučení nového nehodným vykonáváním těchto Tajemství Božských, abychom Tobě nečinili nové hany a potupy hříchy svými a nevděkem svým! Ježíši ukřižovaný, smiluj se nad námi!

Díkučinění.

„Stůl Páně jest ducha našeho silou. myslí buditelem, důvěry svazkem, jestiž základ. naděje, spása, světlo, život náš. Touto-li Svátostí opatření odsud

se ubíratí budeme, s důvěrností prevelikou ve svatou vstoupíme předsíni, jakoby nějakým zlatým rouchem odevšad přikryti. A nač, co budoucího, připomínám? Vždyť i nyní, když se v tomto životě zdržujeme, působí toto tajemství, že se země pro nás stává nebem.“

Sv. Jan Zlatoústý.

Tentýž Ježíš, jenž jest odměnou andělův i svatých v nebesích, chce býti i naší odměnou ve Svátosti oltářní, jediné s tím rozdílem, že svatí v nebi patří Naň tváří v tvář, kdežto u nás přebývá toliko zastřen ve Svátosti nejsvětější. — Jaké to dobroty Ježíšovy, že nám již napřed uděluje ve Svátosti oltářní hojnou odměnu naši!

Býváť předce korunován vojín, až se stal vítězem a statečně byl bojoval, dělník dostává teprv výplatu svou, když byl pilně pracoval, Pán Ježíš však dává nám odměnu naši napřed. Z této radosti nynější, jakouž v požívání pocítujeme, když předce Ježíše přijímáme toliko způsobem skrytým a neviditelným do srdce svého, souditi můžeme, jaké radosti se nám dostane teprv v nebesích, až Ježíše, Boha našeho, nikoliv pod rouškou svátostnou, nýbrž jako ve skutečnosti jest, požívati budeme! Jak libými jsou stánky Tvé, Hospodine, duše naše dychtí úsilovně po domu Páně, a touhou horoucí takořka schází: „Quam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum, concupiscit et deficit anima mea in atria Domini. (Ps. 83, 1.)

Ježíši náš nejmilejší, když Tě tolikráte zde v životě tomto přijímáme, kéžbychom Tebe v životě onom požívali na věky. Všechny skutky Tvoje nechť Tebe velebí, Hospodine, a všichni svatí nechť dobrořečí Tobě: „Confiteantur tibi, Domine, omnia opera tua, et sancti Tui benedicant Tibi.“ (Ps. 144, 10.)

Uvažme jen dobře, jak veliká jest šlechtnost a velkomyslnost Ježíšova ve Svátosti nejsvětější; podává se nám každodenně, aby nás za malé skutky naše, kteréž konáme pro Něho, tak štědře odměnil. Kdybychom Jej za života svého zde na zemi přijali

jen jedenkrát, daleko více bychom přijali, než skutečně zasluhujeme. Avšak Ježíš nejlepší dává nám odměnu každý den, kolikrát oběť Mše svaté přinášíme.

Jak velikou měla by býti horlivost naše ve službě Jeho! Jak pak jest však možno, že jsme tak neteční a vlažní? Sotva že vykonáme to, k čemu přísně jsme zavázáni; koliká příčina zahanbení velikého pro každého z nás! „Da Altissimo secundum datum eius, et in bono oculo adinventionem facito manum tuam, quoniam Dominus retribuens est, et septies tantum reddet tibi.“ (Eccl. 35, 14.) Tou měrou dávej Nejvyššímu, jakou dal On tobě, a přinášej Jemu oběti srdcem dobrým a upřímným poměrně k tomu, co máš v rukou svých; neboť Hospodin jest štědrým dárcelem těm, kdož dávají Jemu, a sedmkrát ano i stonásobně všechno odplatí tobě.

Ježíši nejsladší, klaníme se Tobě ve Svátosti nejdůstojnější, jakožto daru nejvzácnějšímu, jehožto se nám dostalo od Boha a kterýž nyní Jemu opět přinášíme. Ze štědroty lásky Jeho přijali jsme Tebe, když Jsi s nebe na zem vstoupil, vzav na Sebe tělo lidské, a nyní jsme tak přešťastnými, že Tebe Jemu zase můžeme přináseti v oběti Mše svaté, kteráž jest nejsvětějším a Boha nejdůstojnějším úkonem náboženství našeho, v němž veškera Církev, spojena jsouc s Tebou, jakožto Oběť nejvznešenější přináší se Velebnosti Jeho nejvyšší. Kolik tu tajemství, jaká bohatost na milostech, jaká náplň požehnání nebeských, jak nesmírná láska jest v tomto Tajemství velikém! O Tělo oslavené, Krvi předrahá Spasitele našeho! Prohlubni pokladův nevyvážitelných, kteréž v tomto daru nejdůstojnějším jsou uzavřeny a skryty! Ano, Ježíši Kriste, dáváš nám vše, co Jsi, vše, co máš, všechno, co Jsi mluvil, konal a trpěl, slovem, své človenství nejsvětější, své Božství, svou osobu celou, svou bytost celou, všechno, čeho ve slávě, u věčnosti nejšťastnější očekáváme. A protož, Božský Ježíši, ani my více a déle nebudeme váhati zcela se obětovati Tobě; Tobě náležíme se vším útrobím svým, z vděčnosti a lásky k Tobě chceme býti

žertvou zápalnou ztrávenou v ohni lásky Tvého Srdce nejsvětějšího. Trojice nejctihodnější a nejsvětější, budiž věčně chválena a velebena, uctěna a vyvýšena nade vši chválu ve svatyni slávy Své za dar tak vznešený a podivuhodný, jehož se nám dostává ve Svátosti převelebné. Ježíši, Tobě žijeme, Ježíši, Tobě umíráme, Ježíši, Tvými chceme vždy býti i nyní, i na věky. Amen.

Rozjímání devatenácté.

Pán Ježíš v nejsvětější Svátosti oltářní životem i smrtí.

Příprava.

„Náš milý Spasitel Svátost oltářní ustanovil, v kteréž sám opravdově s Tělem i Krví zůstává, aby kdož ji užívají, na věky živi byli. Z čehož následuje, že kdož ji často s pravou pobožností přijímají, tak život a zdraví duše své posilňují, že téměř nemožné jest, aby jim uškodil smrtelný jed hříchův. Jako lidé v zemském ráji postaveni na těle umřítí nemohli pro mocnost ovoce života, kteréž tam Pán Bůh vštípil, tak nelze pobožným lidem na duši umřítí pro mocnost této nejsvětější, obživující Svátosti. Protož zatracení křesťané žádné výmluvy přednésti moci nebudou, když jim spravedlivý Soudce jejich věčnou smrt bude vyčítati. „Ó vy bídníci!“, řekne, „proč jste volili věčně umřítí, majíce ovoce a pokrm života v moci své?“ Sv. František Sales.

Ačkoliv Pán Ježíš nyní obzvláště přebývá v nebesích, přítomen jest i živ zde ve Svátosti nejsvětější právě tak, jako byl živ zde na zemi za dnů života Svého pozemského; a poněvadž život spojen jest s činností, protož i zde jest On též ustavičně činným. Prokazujeť zde ve Svátosti oltářní Otci svému nebeskému za Sebe i za nás více chvály, nežli všichni svatí i andělé dohromady byli proká-

zali a ještě kdy mohou Jemu prokázati. On myslí na nás, prosí za nás a udílí nám více milostí, nežli zasluhujeme, takže i nyní ve Svátosti převelebné může totéž říci, co za života Svého byl pravil: „Sicut misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem, et qui manducat me, et ipse vivet propter me.“ (Joann. 6, 58.)

O, jak svatým jest život Pána Ježíše ve Svátosti Oltářní! Jak i žádoucno, aby i život náš podoben byl Jemu, poněvadž jsme jedině proto vyznamenáni důstojenstvím kněžským, abychom v působení Ježíšově na zemi pokračovali.

Ježíši nejdobrotivější, propůjč nám milosti, abychom v sobě zničili všeliký život jiný, život smyslný, život náruživostí a chtíčů, život náklonností zlých, život rozumování pyšného, abychom živi byli jedině životem víry živé, abychom i v nás měli Božský život Tvůj.

Pán Ježíš jest ve Svátosti nejsvětější pramenem všelikého života milostí, kterýž se vlévá do duší lidských. Viděli jsme Jej, dí sv. Jan, plna milosti a pravdy a všichni jsme obdrželi z plnosti Jeho, kteráž jest nevyčerpatelným zřídlem všech darův a milostí. „Et vidimus gloriam Eius . . . plenum gratiae et veritatis . . . et de plenitudine eius nos omnes accepimus et gratiam pro gratia.“ (Joann. 1, 14. 16.) Přistupme tudíž k tomuto prameni mohutnému a bohatému, abychom se naplnili tímto životem milosti a ctností, jehož nám jest tak velice potřebí. Vzbudme sami v sobě lačnost spasitelnou a žízeň palčivou po spravedlnosti této, aby žízeň naše byla uhasena, abychom s dostatek byli nasyceni.

Ježíši nejmilostivější, klaníme se Tobě zde v této Svátosti převelebné, jakožto prameni vody živé, tekoucí do života věčného. Tenkrát, když celá země byla suchá a neúrodná, a bahnem hříchu pokrytá, přišel Jsi, Pane, abys rozlil všude tuto vodu očištnou a veškeren život přinášející. Rychle očištila voda tato Samaritánku ode všech hříchův jejích, když Jsi ji pramen tento přislíbil a touhu vroucí

vzbudil po něm v srdci jejím, zjeviv ji Božské účinky této vody nebeské. Ježíši náš nejmilejší, dejž, aby Tvá Krev nejdražší, kteráž ve Svátosti nejsvětější vytéká, i v nás se obživila, pole duší našich zúrodnila a přinesla hojné a dobré ovoce spravedlnosti a pokání. Vyhlad' v nás všecku poskvrnu hříchův a obnov původní obraz Tvůj v nás, dle něhož byli jsme stvořeni. Roznítíž v nás horlivost svatou, abychom, posilněni tímto nápojem nebeským, dospěli tam v nebesích ku pramenům vody živé, kteroužto dle Svého milosrdenství neskončeného a dle Své lásky nevystíhlé napájíš své vyvolené po všecky věky věkův. Amen.

Díkučinění.

„Jeden chléb jedno tělo mnozí jsme.“ (1. Kor. 10. 17.) O Tajemství milostivosti! O znamení jednoty! O svazku lásky! Kdo žíti chce: má, kde by žil. Nechť přistoupí, věří, přivtělí se, aby byl oživen. Nechť se nehrozí vazby údův; nechť není úd shnilý, jenž by zasluhoval odsečen býti; nechť není úd zmrzačilý, za nějž by se bylo třeba stydět. Budiž údem sličným, buď příhodným, buď zdravým, buď živým: Těla se přidržuj, Bohu žij z Boha; nyní se na zemi přičiňuj, abys potom královal v nebi.“

Sv. Augustin.

Pán Ježíš, jenž ve Svátosti oltářní sám sobě žije a spolu i pramenem života jest pro nás, chtěl v těchto nepatrných spůsobech svátostních ponořiti sebe ve spůsob smrti tajemné, aby dokázal Otci svému více úcty a nám více lásky své, takže mnohem více, nežli sv. Pavel, oprávněn jest sám o sobě říci: „Quotidie morior.“ (1. Cor. 15, 3.) Umírám každodenně.

Spůsobem tajemným umírá Pán Ježíš na oltáři; jaký dík Mu za to vzdáme? Zdaliž nemáme býti ochotni, i kdybychom měli tisíc životů, obětovati je Jemu všechny? Snažme se aspoň toho docílit, abychom život svůj zcela zasvětili službě Jeho, a vždy abychom byli odhodláni za každé příležitosti

jej položití pro čest Jeho a pro spásu bližního svého. Ježíši rozmilý, nejsme sice hodni, jako mnozí jiní světci, podstoupiti pro Tebe smrt mučennickou, avšak pevný máme úmysl, všechno trpěti pro Tebe, ano přáli bychom sobě i pout těla svého zbavení býti, abychom, jsouce s Tebou spojeni, jenom žili Tobě. „Desiderium habens dissolvi et esse cum Christo.“ (Phil. 1, 23.)

Pán Ježíš chtěl na Sebe vzíti takový stav smrti, abychom dle příkladu Jeho tak žili, jak bychom v jistém smyslu byli mrtvi, totiž beze vší přichylnosti ku světu, beze všeho ohledu k sobě samým a beze vší náklonosti ku věcem pozemským. „Et pro omnibus mortuus est Christus, ut et qui vivunt, jam non sibi vivant, sed ei, qui pro ipsis mortuus est et resurrexit.“ (2. Cor. 5, 15.) Než, jak daleci jsme od tohoto stavu smrti, v němž bychom předce měli setrvati? Pomněme jen na to, co Pán Ježíš pravil, že totiž zrno pšeničné, byvši zaseto do země, neumře-li, zůstává samo, jestliže však odumřelo, přináší užitek mnohý. „Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet, si autem mortuum fuerit, multum fructum affert.“ (Joann. 12, 24.) Ježíši nejmilejší, dopřejž nám té milosti, abychom odumřeli světu i samým sobě; abychom, majíce oči, neviděli, majíce uši, neslyšeli; abychom umrtvováním a zapíráním všechny své hříchy a chtíce usmrtili, abychom takto jediné Tvému stavu smrti povždy se podobali.

Ježíši náš nejmilejší, klaníme se Tobě ve Svátosti nejsvětější jakožto slavnému vítězi nad smrtí a spolu i Tobě, jenž Jsi zde na oltáři vyvolil sobě stav smrti podobný. Ano, Spasiteli Božský, vzal Jsi na Sebe podobu lidskou, abys mohl umřítí za nás a smrtí Svou abys odebral moc tomu, jenž měl nad smrtí moc, t. j. ďáblu. „Ut per mortem destrueret eum, qui habebat mortis imperium, id est diabolus.“ (Hebr. 2, 14.) Nedopusť nikdy, Spasiteli nejmilejší, aby tento duch zlý znova panoval nad námi. Odejmi jemu navždy panství jeho, odzbroj moc jeho stavem

Svým zde ve Svátosti smrti podobným, před nímž on se třese a utíká. Nás však podrobiž na vždy panství lásky Své; neboť, jestliže nebudeme spoluúčinkovati s milostí Tvou zde ve Svátosti oltářní pro nás hojně se prýštící, zajisté staneme se nepochybně obětí tohoto nepřitele litého, abychom ztráveni byli ohněm věčným Tvé trestající spravedlnosti, Avšak nikoliv pro hněv, pro zatracení určil jsi nás. nýbrž pro spásu věčnou, vždyť Jsi proto umřel za nás. „Quoniam non posuit nos Deus in iram, sed in acquisitionem salutis per Dominum nostrum Jesum Christum, qui mortuus est pro nobis.“ (I. Corinth. 5, 9. 10.) Ano, Ježíši nejdobrotivější, Tys příčinou a spolu i zárukou spásy naší, zůstaneme-li poslušní Tebe. „Factus est omnibus obtemperantibus sibi causa salutis aeternae. (Hebr. 5, 9.) A o tento život věčný, o tuto spásu duší svých chceme se zasazovati všemožně; protož uděliž nám milosti Své, abychom Tvými byli v životě i smrti, — nyní i na věky.

Maria, Matko milosti, vypros nám u Syna Svého milosti nejpotřebnější, abychom odumřevše světu toliko žili pro nebe, kdež bychom na Tebe i na Ježíše, Syna Tvého, patřiti mohli na věky. Amen.

Rozjímání dvacáté.

**Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest potravou
a milostí naší.**

Příprava.

„O ohni, jenž ustavičně svítíš, o lásko, jenž vždycky hoříš, sladký Kriste, dobrý Ježíši, světlo věčné a neuhasitelné, chlebe života, jenž nás krmíš, avšak sám v sobě nikdy se nezmenšuješ. každého dne jísti se dáváš, a vždycky celý zůstáváš: zasvěť mi se, zapal mne, osvěť a posvěť útrobí mé, vyprázdň je od zlosti, naplň milostí, a tak plné zachovej, abych k spasení duše mé jísti mohl chléb

Těla Tvého, tak abych jeda Tebe, živ byl z Tebe, živ byl skrze Tebe a přišel k Tobě, a odpočinul v Tobě.“

Sv. Augustin.

Pán Ježíš chce býti ve Svátosti nejsvětější i potravou naší, abychom život věčný, kterýž jsme přijali, též v sobě zachovali a udrželi. Protož dí Spasitel náš u sv. Jana (10, 10.), že proto přišel — ut vitam habeant, at abundatius habeant — aby život měli, a hojněji měli; Pán Ježíš totiž přišel na svět, aby nám udělil odpuštěním hříchův našich prvotní život náš, a přichází k nám dosud ustavičně ve Svátosti oltářní, aby tento život prvotní, kterýž nám byl dal, zachoval a rozmnožil. O té moudrosti milého Ježíše, té dobroty drahého Ježíše, jenž způsobem tak podivuhodným stará se o potravu duší našich; s jakou pečlivostí potřebí nám požívati tuto potravu nebeskou, a s jakou čistotou duše má se tak díti dle výslovného výroku sv. Apoštola Pavla: „Probet autem se ipsum homo, et sic de pane illo edat et de calice bibat.“ (I. Corinth. 11, 28.)

Tento pokrm nebeský působí v duši naší účinky zázračné, jestliže jej přijímáme způsobem náležitým.

Předně spojuje nás co nejúžeji s Kristem Ježíšem, dle slov sv. Jana: „Kdo jí Tělo mé a pije Krev mou, zůstává ve mne a já v něm. Za druhé zachovává a rozmnožuje v nás nadpřirozený život duše. Za třetí oslabuje chtíče naše a vlévá nám chuť ku věcem nebeským. Nuže zkoumejme se, zdaliž tato strava nebeská i v nás všechny tyto účinky způsobila; snad dosud jsme málo účinku takového zakusili. Je-li tomu tak, pak není žádné pochybnosti více, že jest to znamením, že jsme ji přijali se špatnou přípravou srdce, bez lásky a touhy, spíše snad s jakousi náklonností ke hříchu.

Bože náš nejsvětější, nedopusť, aby nás zastihlo neštěstí tak hrozné; učiň, abychom přijímajíce tento pokrm nejsvětější, i prospívali v milosti a ctnosti; s takovou žádostí a toužebností dnes Tebe o to prosíme, s jakou pokrmu sobě žádá člověk hladový.

„Panem nostrum quotidianum supersubstantialem da nobis hodie.“ (Math. 6, 11.)

Ježíši náš nejmilejší, klaníme se Tobě v nejdražší Svátosti oltární jakožto pokrmu všech vyvolencův. Což jest nad Tebe dražšího a výbornějšího na nebi i na zemi? Zde, moudrosti věčná, zde ve Svátosti jest Tvá večeře veliká, k níž všichni jsou pozváni. Tys onen strom života, jenž nás naplňuje nesmrtelností, Ty stravou nadpozemskou, jenž nás nasycuje slastí nebeskou a nás Božskou ozbrojuje silou. Není tudíž, Ježíši náš, slušno a spravedливо, Ty Bože lásky a milosrdenství, není patřično, abychom za dar takový ustavičně Tebe chválili a velebili a Tobě s citem lásky a vděčnosti bez ustání slávu prozpěvovali? A to proto, poněvadž Jsi nás zbavil břemena hříchu, jež nás tak mocně tížilo, zvláště však že nás stravuješ nejčistší a nejjadrnější pšenicí vyvolení, a nás nasycuješ nejvybranějším medem ze skály života. Než čeho Sobě přeješ, Pane Ježíši, za takové milosti, jichžto Jsi nám poskytnul? Zajiště vroucím srdce Tvého přáním jest, abychom i my byli pšenicí výbornou; jako věrný mučenník Tvůj sv. Ignác mohl se tak vychloubati, tak i my abychom byli jemu podobni a ničeho se nebojíce i od nepřátel chceme býti potřeni a rozdrceni, abychom jediné Tobě, Ježíši, se líbili a vždy úplně čistým chlebem, vůni nebeskou vydávajícím zůstali!

Díkučinění.

„Kde jest jiný národ tak slavný, jako lid křesťanský? Aneb, které stvoření pod nebem jest tak milované, jako duše pobožná, k nížto Bůh přichází, aby ji nasýtil svým tělem převelebným? O milosti nevýslovná! O schýlenosti předivná! O láska nesmírná, člověku zvláště prokázaná!“

Ctih. Tom. Kemp.

„Nic se neostýchám tvrditi, že nám Bůh, ačkoliv všemohoucí, více dáti nemohl, ačkoliv vše-

vědoucí, více dáti nevěděl, a ačkoliv bohat na nejvýš, více a cos lepšího dáti nemohl.“ Sv. Augustín.

Mezi Svátostí nejsvětější a Svátostmi ostatními stává rozdílu takového, že tyto obsahují v sobě milost Ježíše Krista, kdežto v nejsvětější Eucharistii jest sám Kristus Ježíš, pravý Bůh a pravý člověk, původce a dárce všech milostí.

V něm, dí sv. Pavel, přebývá plnost Božství skutečně, to jest podstatně, a nikoliv toliko jako v obraze nějakém. „In ipso inhabitat omnis plenitudo divinitatis corporaliter.“ (Col. 2, 9.)

Jaké tudíž štěstí preveliké pro nás, když původce vši milosti přebývá v srdci našem! Nuže prokažme jemu úctu nejhlubší a pokloňme se Jemu s vroucností největší; poprosme Jej, aby nás posvětil a nám udělil takovou míru milostí svých, jaká jest přiměřena potřebám našim a svatosti stavu našeho. Poněvadž jsme přijali Ježíše, dárce a původce všech milostí, přijali jsme zároveň i drahocenné zřídlo onoho veletoku milostného, z něhož povstalo tolik apoštolů horlivých, tolik mučenníkův udatných, tolik vyznavačův neohrožených, tolik panen čistých, tolik kněží svatých a tolik kajicníkův vytrvalých; ano v Ježíši máme onen pramen úrodný milostí všech. Jaká to hojnost, jaké bohatství nevýslovné! Odkud pak to, že jsme z pramene toho čerpali tak málo užitku? Proč nemáme dosud v sobě té horlivosti apoštolův, trpělivosti a zmužilosti mučenníkův, víry vyznavačův, čistoty panen, zbožnosti kněží svatých, umrtvování a sebezapírání kajicníkův, ačkoliv tak často předce přijímáme původce a zřídlo všech ctností těchto do srdce svého? Bože dobrotivý, duše naše před Tebou podobá se půdě, kteréž se nedostává vody potřebné. „Anima mea sicut terra sine aqua tibi.“ (Ps. 141, 6.) Stud veliký připadá na nás, poznáváme chyby svoje, a příklad svatých Tvých odsuzuje nás; lépe zajisté oni a věrněji působili s milostí Tvou nežli my všichni; čím chudšími jsme na ctnosti, tím více potřebí jest nám milostí Tvých,

Učiň předce, Ježíši nejmilejší, aby naplněna a nasycena byla duše naše, neboť potom nechť chválí Tebe v plném žasu a jasu ústa naše. „Sicut adipe et pinguedine repleatur anima mea, et labiis exultationis laudabit os meum.“ (Ps. 6, 26.)

Ježíši náš nejdražší, klaníme se Tobě v této Svátosti tajuplné, jakožto plnosti vši milosti a dokonalosti. Ano všeliká náplň milostí jest v Tobě, neboť Ty nejsi toliko pln milostí, nýbrž i pln moudrosti, pln pravdy, pln Ducha Svatého, slovem, plnost Božství podstatně jest v Tobě. A skrze Tebe i my býváme naplněni milostí, ano jediné skrze Tebe, kterýž Jsi hlavou všech Svých vyvolených, Slovem Božím všemocným, prvorozencem přede tvorstvem veškerým a prvorozencem ze všech mrtvých. Neboť tak se zalíbilo Otci Tvému věčnému, aby v Tobě přebývala plnost veškerá: „Et ipse est caput corporis Ecclesiae, qui est principium, primogenitus ex mortuis: ut sit in omnibus ipse primatum tenens, quia in ipso complacuit, omnem plenitudinem inhabitare.“ (Col. 1, 18. 19.) A z plnosti Jeho přijali jsme všichni, milost nad milost, jak dí sv. Jan, miláček Páně: „Et de plenitudine eius nos omnes accepimus, et gratiam pro gratia.“ (Joann. 1, 16.) Z Tebe, jenž Jsi pln milosti a pravdy, přijali všichni věřící milost za milost, avšak takovým způsobem, že každý důkaz lásky Tvé novým důkazem následujícím bývá doplněn a dokonán. Kde však jest ona roura objemná, která nám onu plnost přivádí a ona nádoba podivuhodná, v které se nalezá taková hojnost milostí? Kdež jinde, ne-li ve Svátosti nejsvětější, ne-li zde ve Svatostánku, ne-li zde na našich oltářích posvátných? Zde Jsi Ty, dárce všech milostí a rozdavači bohatství Svého. Zde vodiš vlažné ku horlivosti, horlivé ku věrnosti, svaté ku dokonalosti. Zde chceš nás spojití všechny v jednotě víry, v úrovni dokonalosti, chtěje sám přebývati v nás a spolupůsobiti v srdci našem, jediné pro Tebe připraveném a Tobě zcela oddaném. Kéžby se Tobě Ježíši dobrý zalíbilo i nás skrze tento pokrm požehnaný naplniti plností

Ducha Svého, abychom vsazení jsouce v Tebe, jakožto révy nikdy neodlučitelné s Tebou, vinný kmene nebeský, co nejúžeji byli spojeni a jediné s pomocí a milostí Tvou takové ovoce přinášeli, kteréž Tobě jest příjemné a nám užitečné ku životu věčnému.

Rozjímání dvacáté první.

Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější útočiště naše i naděje naše.

Příprava.

„Přistupme tedy s důvěrou ke trůnu milosti,“ píše Apoštol, abychom milosrdenství došli a milost našli.“ (Žid. 4, 16.) Trůn pak milosti jest kříž, na němž se Kristus jako na trůně nalezá, aby každému útočiště k Němu beroucím, udělil milost svou a milosrdenství . . . Spěchejme tedy ku kříži Ježíše Krista, s pevnou jej obejmoucí důvěrou. Nedejme se zadržeti pohledem na svou bídu, neboť v Ježíši nalezáme všechno bohatství a všechny poklady. Zásluhy Ježíšovy otevřely nám pokladnici Boží, ježto nám vydobýly práva ku všem milostem, kterýchkoliv sobě přát můžeme.“ Sv. Alfons Liguori.

Na kříži získal nám Pán Ježíš všechny milosti a ve Svátosti nejsvětější, kteráž se koná na oltářích našich, bývají nám všechny zásluhy Kristovy převlastňovány; protož jak na kříži tak i v Eucharistii jest Pán Ježíš útočištěm naším. Jak Bůh již v Zákoně Starém ustanovil na místech rozličných útulny bezpečné pro ty, kdož by v nich před nepřátely svými se mohli zachrániti, podobným způsobem i v Zákoně Novém Pán Ježíš ustanovil tuto Svátost nejsvětější, aby byla i pro nás útočištěm před všemi nepřátely, kteří nás obkličují se všech stran.

Ano, Bože náš, Ty's útočiště naše v zármutku, jenž obkličuje nás. Budiž tedy, dobrý Spasiteli náš, i nám ochráncem a záštitou na místě bezpečném,

kdež nás zachráníš i vysvobodíš. „Esto mihi in Deum protectorem et in domum refugii, ut salvum me facias.“ (Ps. 30, 3.)

Bez Tebe, Ježíši nejmilejší, zajisté by svět, tělo i ďábel zvítězil nad slabostí naší, avšak důvěrně spoléhajíce na Tebe a pomoc Tvou, doufáme a očekáváme všechno. Skrze Tebe jistotně zbaveni budeme ode všeho pokušení: „In te eripiar a tentatione.“ (Ps. 17, 30.)

Pán Ježíš jest v této Svátosti nejsvětější i útočištěm naším před hněvem Svého Otce nebeského, neboť, přinášeje zde v oběť svou Krev nejdražší, usmírjuje Otce svého a prosí u Něho ustavičně za nás. „Petra refugium herinacis“ (Psalm. 103, 8.) Ježíš, skála spasení jest i útočištěm pro hříšníky; není-liž to pro nás štěstí nesmírné, že máme místo tak bezpečné, kamž ve všelikých potřebách můžeme se vždy utíkat?

Protož plni důvěry obraťme se k Němu, skryjme se v rány Jeho, nemějme žádné bázně přiblížiti se k Němu, i když bychom třeba byli hříšníky velikými, vždyť nás tak laskavě a dobrotivě pozývá k sobě. „Venite ad me omnes, qui laboratis et onerati estis.“ (Math. 11, 28.) Nuže, ku komu jinému máme se utíkat, ne-li k Tobě, Ježíši náš nejsladší?

O Božské Srdce Ježíše milého, ve Svátosti nejsvětější, Ty drahá samoto! K Tobě chceme se uchýliti a v Tebe ukryti před vírem světa a chtíčův! Jak sladký odpočinek nalazáme v Srdci Tvém, i přístav spásy a života, místo pokoje, zdroj rozkoše a světla! Proč pak jsme Tebe tak pozdě poznali, proč jsme Tebe již dříve nemilovali, lásko věčná, ve Svátosti převelebné! Nikdy bychom Tebe nebyli bývali zranili, kdybychom byli věděli, že Ty jsi Srdce nej-laskavější: Srdce Otce našeho, Boha našeho, Srdce našeho věčného ženicha nebeského. Nikdy bychom nebyli pozbyli pokoje, nikdy bychom nebyli živi bývali v houštinách a lesích mezi zvířaty divými a hady jedovatými, nýbrž v úplné jistotě bychom odpočinuli jako holubice čistá v tomto hnízdečku

zlatém pravé radosti a jistoty, když bychom vždy se k Tobě utíkali. Avšak konečně přece jsme Tebe našli, nejdražší, nejvznešenější, královské Srdce Božské, jež dokořán Jsi pro všechny, kdož hledají Tebe, vůlí upřímnou. Nedopusť, abychom se někdy vzdálili od tohoto příbytku Srdce Tvého nejvěrnějšího! Z venku, Ježíši náš nejmilejší, přčetní nepřátelé činí nástrahy životu našemu a snaží se nás usmrtiti! Již jsou pohotově a čekají jen, až bychom opustili toto místo ochranné pro spásu naši a život náš. Raději chceme v tomto moři plamenném zemřítí a potom zetlíti, nežli opět Tebe opustiti a přestati milovati Tebe, Srdce milování nejhodnější Ježíše našeho nejdražšího. Ježíši náš Tobě žijeme i umíráme. Amen.

Díku činění.

„Kde jinde nalezneš takových příkladů a naučení vznešené chudoby, dokonalé pokory, hluboké moudrosti, modlitby, tichosti, poslušnosti, trpělivosti a všech ostatních ctností, jako v životě a v obcování Toho, jenž byl Pánem ctností? Kdo tedy Pána Ježíše následuje, nemůže zblouditi, nemůže oklamán býti.“
Sv. Bonaventura.

„O velikodušnosti v pravdě podivuhodná, o dobročinnosti neslýchaná, o lásko svrchovaná! Kterak by mohl Onen něčeho odepřítí, který sebe samého neodepřel? Aneb, co mohl více ještě dáti? Vždyť nám v tomto Tajemství vše, co sám měl, zůstaviti ráčil, své království, i sebe samého!“
Sv. Bonaventura.

Uvažme dobře, že Kristus Ježíš v nejsvětější Svátosti oltářní jest jedinou nadějí naší, poněvadž jest pramenem všech statků jak přirozených, tak všech pokladů milosti a slávy, poněvadž nám pomoci může i chce, poněvadž všechno, co slíbil, věrně splní; zajisté samy dobré věci, sám prospěch a užitek, jehožto od žádného tvora se nám nadíti nelze. Na koho můžeme zajisté s důvěrou větší sklá-

dati všechnu naději naši, nežli na Něho? Proto snad bychom budoucně chtěli se opíratí o nějakou třtinu vetchou? Jaký prospěch měli jsme dosud ze vší naděje, kterouž jsme skládali toliko na věci pozemské? Čeho očekáváme od velikánů světa tohoto a od přátel našich? Nebyli jsme dosud nikdy oklamáni a ošáleni? O kolik jest lépe spoléhati na Hospodina, nežli spoléhati na lidi křehké a nestálé! „Bonum est confidere in Domino, quam confidere in homine.“ (Ps. 117, 8.) Na Tebe jedině, Ježíši náš nejmilejší, vzkládáme všechnu naději svou pro čas i věčnost; ať jsme v jakémkoliv stavu života našeho, jen Tebe se chceme přidržeti a na Tebe vždy spoléhati.

Rozjímejme spolu, že Pán Ježíš, ačkoliv jest veškerou nadějí naší ve Svátosti nejsvětější, přece od nás žádá, abychom se všemožně vynasnažili, co možná nejvíce státi se účastnými Jeho pomoci a přispění: modleme se vroucně k Němu, konejme horlivě skutky dobré, plňme věrně povinnosti své, a považujme sebe, i když bedlivě pracujeme, vždy za služebníky neužitečné, poněvadž by jinak naděje naše mohla býti prázdná a marna. „Spera in Domino et fac bonitatem, et inhabita terram et pasceris in divitiis eius.“ (Ps. 36, 3.) Důvěřujme v Hospodina Boha našeho a číňme dobře, pak budeme obývati zemi a vším Jeho bohatstvím budeme nasyceni. Děkujme milému Ježíši za všechno dobro, čeho nám dosud prokázal, a spolu očekávejme vše, co nám přislíbil; učiňme pevný úmysl, že chceme s milostí Jeho všechno konati, abychom sobě zasloužili dobrodiní Jeho.

Ježíši náš nejmilejší, klaníme se Tobě v tomto nevyslovitelném Tajemství nejsvětější Svátosti oltářní jakožto jedině naději ubohých pozemčanův na cestě k životu věčnému. Ano, když jsme byli hříchem navždy odloučeni od Boha, zachránil's Ty nás od propasti Svou smrtí na kříži. Vysvobodil jsi nás, kdyžto jsme zasloužili zatracení věčné. Proto jest, Ježíši nejlepší, v této Svátosti Božské ustavičná a

sladká památka na utrpení Tvé, poněvadž Jsi nám získal pravou svobodu umučením Svým!

V tomto Tajemství Božském zjevuješ nám všem velebnost, spravedlnost a milosrdenství Svého Otce věčného, jenž vložil všechny hříchy naše na Tebe, abychom dosáhli pokoje a smíření a naději měli ve stínu tohoto drahého rukojmí lásky Tvé. Budiž na věky požehnán a veleben, náš Spasiteli nejdražší, Kriste Ježíši! Čeho by se nám mohlo ještě nedostávat, máme-li tak pevný základ naděje naší? Hospodine Bože náš, pravda jest, že Jsi nás uvedl na pastvu úrodnou a tučnou. Zde jest všechno dobře a v hojnosti, takže, i kdybychom kráčeli uprostřed stínu smrti, ničeho zlého se nebudeme obávati, skvostnou hostinu Božskou připravil jsi nám proti nepřátelům, kteří nás pronásledují a úklady strojí duši naší. Ano, Ježíši nejmilejší, milosrdenství Tvé sprovází nás po všechny dny života našeho, až bychom směli bydleti v domě Hospodinově v hojnosti dnů věčných: „Et misericordia subsequetur me omnibus diebus vitae meae; et ut inhabitem in domo Domini in longitudinem dierum.“ (Ps. 22).

Rozjímání dvacáté druhé.

**Pán Ježíš jest pokladem naším i spásou naší
ve Svátosti nejsvětější.**

Příprava.

„Když Ježíš uvnitř nemluví, bídná jest všecka útěcha; promluví-li však Ježíš jen jedinké slovo, veliké utěšení bývá cítěno. Zdaliž Maria Magdalena nepovstala hned z místa, na kterémž plakala, jakmile jí Marta řekla: „Mistr je zde a volá tebe?“ O šťastná hodina, když Ježíš volá z pláče ku veselení duchovnímu! Jak uvadlý a ztuhlý jsi bez Ježíše! jak nerozumný a marný, jestliže co jiného žádáš mimo Ježíše! Není-li to větší škoda, než kdybys

všecek svět ztratil? Co ti může svět dáti bez Ježíše? Býti bez Ježíše, jest těžké peklo, s Ježíšem pak trvati, jest utěšený ráj. Bude-li Ježíš s tebou, nižádný nepřítel nebude moci tobě uškoditi. Kdo najde Ježíše, nalezne poklad dobrý; kdo pak Ježíše ztratí, příliš mnoho ztratí, ano více, nežli celý svět. Nade všecko chudý jest, kdo živ jest bez Ježíše; nade všecko pak bohatý ten, kdo s Ježíšem se přátelí.“

Ctih. Tomáš Kemp.

Uvažme dobře, že Kristus Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest opravdu onen poklad v poli skrytý, o němž nám vypravuje Evangelium sv. Matouše. Neboť zde obsaženy jsou všechny dokonalosti Boží, všechny ctnosti a zásluhy velebného a důstojného Člověčenství Ježíšova, všechna bohatství milosti a všechny dary Ducha svatého, ačkoliv jen před sebou vidíme nepatrné a jednoduché spůsoby chleba a vína. Jsme-li opravdu přesvědčeni o pravdě této, pak nám ničeho jiného nezbyvá, nežli všecko, co máme, přinést v oběť, abychom si získali pokladu tak drahocenného. Poněvadž ze sv. evangelia jest nám známo, že ten, kdož poklad takový našel, prodává všechno, aby se jen zmocnil pokladu onoho, (příprava srdce, jakou spatřujeme nájmě u sv. Pavla), budmež i my smýšlení podobného a rceme srdcem upřímným se sv. Pavlem takto: „Omnia detrimentum feci, et arbitror ut stercora, ut Christum lucrificiam.“ (Philip. 3, 8.). Všechny věci jsme zavrhnuli a pokládáme všechno za smetí, abychom toliko získali jen Krista Ježíše.

Uvažme spolu dobře, jak velikou radost má ten, kdož našel poklad, jakou dychtivostí sáhá po něm, jak pečlivě jej skrývá, jak velice se bojí, aby ho neztratil, a kterak se ustavičně obírá tou myšlenkou: „Ubi est thesaurus tuus, ibi est et cor tuum.“ (Matth. 6, 21.) Kde jest poklad tvůj, tam je i srdce tvé. Zkoumejme sami sebe, zdaž i srdce naše ukryto jest ve Svátosti nejsvětější, kde milý Pán Ježíš, poklad náš, jest skrytý; zdaž jedině po Ném ustavičně toužíme? Než, jak jsme předce

chladnými a lhostejnými! srdce naše jest často zemi naplněno a touží mnohdy po radostech, počtách a bohatství; myslíme nezřídka, abychom statkův sobě nashromáždili a pokladův, kteréž nemají stálosti a brzo se zkazí, kteréž nám velice snadno mohou býti uloupeny. O té pošetilosti! Hledejme tudíž především onen poklad, jenž nikdy nehyne: „Thesaurum non deficientem.“ (Luc. 12, 33.) Ano, hledejme jediné Krista Ježíše a volejme se sv. mučenníkem Ignácem: „Tantum Christo fruor.“ Všechno ostatní nemá pro nás ceny žádné, Božský Spasiteli náš, jediné k Tobě tihne touha naše!

Božský Spasiteli náš, milovaný Kriste Ježíši, klaníme se Tobě ve Svátosti podivuhodné jakožto nejvyššímu pokladu duší našich. Jsouť v Tobě netoliko všechny milosti, poklady a bohatství Božství Tvého. nýbrž i všechny zásluhy, poklady a milosti, jichžto Jsi nám vydobyl Svým člověčenstvím svatým, Svým umučením a smrtí Svou, Svou obětí dobrovolnou.

Přispěj nám ku pomoci, Pane Bože náš, a učiň nás hodnými, účast bráti na pokladech těchto, abychom, poznavše nestálost, pomíjejicnost a nicotu všech pozemských statků, radostí a počt, — tuto marnost všeho, což jest pod sluncem, — tím raději k Tobě ve Svátosti převelebné se přitulili a s Tebou co nejúžeji se spojili, zde v této Svátosti oltární, kteráž přetéká dobry nebeskými, abychom toliko zde požívali jediné radosti pravé a čisté a oplývali bohatstvím nesmírným, statky nehynoucími.

Díkučinění.

„Netoliko smrt věčnou, ale i všecky nemoci zahání Svátost nejsvětější. Neboť, ježto v nás Kristus zůstává, utiňuje zuřící zákon údův našich, sesiluje nábožnost. bouře ducha hasí, neduživé léčí, poraněné hojí a jako pastýř dobrý, který duši svou dává za ovce své, ze vší pohromy nás vytrhuje.“

Sv. Cyrill Alex.

Uvažme náležitě, že jsme nyní při nejdražší oběti mše svaté přijali téhož Ježíše, jenž s Otcem a Duchem svatým poskytuje všechnu blaženost svatým andělům a nebešťanům, jenž naplňuje duše všechny štěstím, pohledem na Své Božství a Své oslavené člověčenství a že i nám skýtá způsobem tímto spásu a blaženost veškeru, poněvadž On jediný jest předmětem, jsa spolu i původcem, všeho štěstí a všeho blaha našeho. Nuže vmysleme a ponořme se v radost svatých andělův a nebešťanův a spojme se s nimi, pokloňme se Jemu, milujme Jej a díky největší a nejsrdečnější s nimi vzdávejme Jemu: „*Laudate Dominum de coelis, laudate eum in excelsis; laudate eum omnes angeli eius, laudate eum omnes virtutes eius.*“ (Ps. 148, 1, 2.) Chvalte všichni nebešťané Pána, chvalte Jej na výsostech andělé Jeho; chvalte Jej všichni, vy panstva a mocnosti, chvalte a vyvyšujte Hospodina, Boha našeho od věkův na věky. — Uvažme též dobře, že Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest spásou naší i blažeností netoliko pro svět onen, nýbrž jest spolu i blahem naším již pro tento svět, poněvadž On jest to, který nás zbavuje zla všeho a nás všemi dobry naplňuje, poněvadž On jediný jest s to vyplniti všechna přání srdce našeho. Zajisté nám bije do očí onen omyl lidí tohoto světa, jenž všechno štěstí své vzkládají na věci pozemské. „*Beatum dixerunt populum, cui haec sunt.*“ Domnívají se mnozí, že ten jest jenom šťasten a blažen, kdož dosáhl důstojenství, kdož požívá radostí a rozkoší světských; avšak klamou sebe velice. „*Beatus populus, cujus Dominus Deus eius.*“ (Ps. 32, 12.) Jediné národ ten jest blažen, jehož Ty, Hospodine, jsi Bohem jeho. Kéžby i nám se dostalo toho štěstí velikého, abychom nalezše Tebe, Svého Ježíše, i v srdci svém Tebe vždycky zachovali, jakožto poklad nejdražší, kterýž převyšuje všechny poklady a statky světa vezdejšího.

Slovo věčné Otce věčného, skrze něž všechny věci jsou učiněny, i my sami jsme stvoření, od Tebe samého máme všechno, co nás činí šťastnými a bla-

ženými. Neboť kde jinde bychom se věci takových dohledávali? Snad v hojnosti statkův pozemských aneb snad u lidí? Než všechny věci tyto nemají ceny větší, než-li jakou jim jen přikládá obrazotvornost naše. Všechno jest stínem, kouřem, přeludem, kterýž mizí a pomíjí, nemoha nás nikterak oblažiti, jestliže bychom s Tebou, Ježíšem svým, nezůstali ve spojení. Ty jediné Jsi blaženost sama, Ježíši nejmilejší, Tys pro nás všecko, Tys Králem věkův nesmrtelným, neviditelným, všemohoucím a nejvyšš dobrotivým. Než jenom tehdy můžeme účast bráti na milostech a darech Tvých, jsme-li s Tebou povždy spojeni. Čím pak jsme bez Tebe? Rozum náš jest jen temnota, nevědomost, blud a pošetilost. Srdce naše jest mrtvo před obličejem Páně, otrokem chtíčův, prohlubní zloby, spoustou nešlechtnosti a střediskem záhuby. Činy a skutky naše bez Tebe, byť před lidmi byli velikými, dráždí ku hněvu spravedlnost a svatost Tvou. Ano i utrpení a kříže, kteréž nám jest snáseti, jsou pro nás nesnesitelné, jestliže je nesloučíme s utrpením a křížem Tvým, Ježíši nejmilejší. Tys světlo pravé, protož osviť rozum náš, abychom poznali, že všechno blaho jest jen v Tobě. Jsi-li Ty, Ježíši, s námi spojen, pak Jsi pro nás spravedlností, životem naším a silou naší. Pak i Otec nebeský též na nás se zalíbením bude patřiti, budeme-li vždy sloučení s Tebou, tělo naše s Tělem Tvým, krev naše s Krví Tvou, bude-li vždy bez ustání spojena. Kéž by blaženost, kterouž pocítujeme ze Svátosti oltářní, byla pro nás zárukou blaženosti nebeské, kdež Tebe, Ježíši nejmilejší, nikoliv více pod rouškou svátostní, nýbrž tváří v tvář hodláme spatřiti.

Maria, Matko milosti, oroduj a přimlouvej se za nás, abychom, jsouce dle příkladu Tvého povždy v milosti Boží živi, blaženosti nestihlé již zde na zemi zakoušeli, a po tomto životě strastiplném jednou v nebesích na Tebe, příčino vši radosti naší, bez ustání mohli patřiti. Ave Maria, gratia plena, Dominus Tecum.“

Rozjímání dvacáté třetí.

Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest ctí i radostí naší.

Příprava:

„Vždy, dokudž budu, pamatovati chci na ty práce, jež Pán můj snášel, učení své hlásaje, na ta namáhání a mnohá umdlení, když krajiny procházel, na Jeho pokušení při postu, na Jeho bdění při modlitbách, na Jeho slze, když s jinými lítostil. Také budu vzpomínati na bolesti Jeho a útržky, uplávání, políčkování, posměchy, výčitky, hřeby a podobné věci, jichž se Jemu měrou tak hojnou dostalo.“

Sv. Bernard.

Uvažme dobře, že proto, co máme sami ze sebe, nemáme příčiny žádné, abychom se chlubili, poněvadž sami ze sebe nejsme ničím, nemáme ničeho, nevíme ničeho, nemůžeme ničeho: „Pro me autem nihil gloriabor“ (2. Corint. 12, 5.), dí sv. Pavel: Co do mne, nevychloubám se ničím. Čím více máme příčiny z ohledu sami na sebe se pokořiti, tím více příčiny máme chlubiti se v Kristu Ježíši: „Gloriamur in Christo Jesu“ (Phil. 3, 3.), poněvadž On to jest, jenž nás pozvednul ku všemu tomu, čím skutečně jsme, a poněvadž jsme všechno přijali od Něho, poněvadž On jest Bohem naším, a my lidem Jeho, poněvadž On jest hlavou naší, a my údy Jeho, On veleknězem naším, a my sluhy Jeho, a poněvadž tak blízko stojíme u toho, jenž jest nesmírně velikým, Ježž veškeren svět uctívá a Jemu se klání a před Nímž v prachu se koří králové zemští. Ano, Pane, Tys jediný ctí naší: „Tu, Domine, gloria mea,“ neboť všude jinde shledáváme věci toliko opovržení hodné a všude dosti příčin ku sebekoření. Jaké štěstí pro nás, že jako služebníci Tvoji smíme přistoupiti nyní k oltáři Tvému!

Uvažme též dobře, že Pán Ježíš jest ctí, slávou a chloubou naší netoliko v lesku Božství svého,

netoliko ve svých ctnostech vznešených, ve svých divech a zázracích, netoliko ve svém vítězství nad nepřátely svými, netoliko ve svých tajemstvích přeslavných, nýbrž jesti On též slávou a ctí naší ve svém ponížení, stav se pro nás člověkem, ve své chudobě, ve vši bídě a nedostatku, kterýž pro nás na sebe vzal, ve všech urážkách, jichžto se mu dostává, ve všem utrpení a v trpké smrti kříže, kterouž z lásky pouhé podstoupil pro nás. Plni jsouce zánětu a horlivosti svatého Pavla zvolíme nadšeně k Němu: „Mihi absit gloriari, nisi in cruce Domini Nostri Jesu Christi.“ (Gal. 6, 14.) Nedopustiž toho, Pane, abychom něčím jiným se chlubili, nežli v kříži Pána našeho Krista Ježíše; neboť pokoření Jeho je jediným zřídlem Jeho i naší cti. Vychloubejme se tudíž opovržením, chudobou, strastmi a všelikým utrpením jiným, kteréž nám jest snášeti pro Ježíše, a v této náladě srdce přistupme k oltáři. Pozdravujeme Tebe, Pane Ježíši, a klaníme se Tobě ve Svátosti nejsvětější, jakožto okrase a chloubě naší a věříme pevně, že Jsi zde na oltáři přítomen. V Tobě jsou všechny poklady umění a moudrosti Boží; Ty Jsi pravda věčná a světlo duší věřících. Patriarchové a proroci, tito spravedliví Zákona Starého toužili po zjevení Tvém a prahnuli po dni příští Tvého. Veliká byla již pro ně útěcha, když aspoň ze vzdálí mohli poněkud jen patřiti na vznešené ovoce Tajemství Tvého. Zajisté by zastyděti bylo se nám nemálo, kdybychom my se jimi tak málo zabývali, kdybychom beze všeho nadšení ani tolik píce sobě nevzali, zkoumati a poznati nauky Tvoje a vznešený příklad svatého života Tvého zde na zemi. Ježíši nejmilejší, kéž bychom si toto obrali za úkol života našeho. Kéž bychom Tebe sami náležitě poznali a všemožně pak působili, abys Ty ode všeho světa byl poznán a uznán. Hříšníci všichni kéž by poznali, že jediné u Tebe mohou naléztí odpuštění svých hříchův, posvěcení svých duší, smíření s Bohem, ospravedlnění a spasení. Spravedlivým jsi původcem všeliké spravedlnosti, základem i před-

mětem jejich ctnosti a zbožnosti. Všichni nechtě na Tebe patří jako na pravzor, dle něhož nutně jest se jim uspůsobiti a zaříditi, chtějí-li dosáhnouti spásy věčné. Nadarmo tudíž, Spasiteli nejdražší, chlubili bychom se, že Tebe známe, kdybychom Tebe nemilovali, a kdyby láska tato nás nepobádala zase jen pro Tebe žíti a trpěti a všech předpisů zachovávat, jak je nám Tvé svaté evangelium předkládá. Ježíši nejmilejší, ničeho jiného zde na zemi sobě nepřejeme sobě věděti a znáti nic jiného, nežli Ježíše, a to „Ukřižovaného.“ U vědění tomto nalazáme víru naši naději, sílu naši ve slabosti, pokoj náš i útěchu naši v bouři a utrpení, všechnu důvěru naši v boji, světlo v temnotách, jedinou útěchu v hodině smrti a konečně i spásu věčnou v životě nadpozemském. Vivat Jesus Amor meus et Maria Mater eius!

Díkučinění.

„Milosrdnost Páně jest přehojná a dobrotivost Jeho velmi štědrá, jenž nás Krví Syna Svého vykoupil. Dať za nás Krev svého Jediného, nevinně narozeného, nevinně žijícího, nevinně usmrceného. Kterýž nás vykoupil cenou tak velikou, nechce zajisté, aby zahynuli, jež koupil; nekoupil, aby zničil, nýbrž aby život daroval.“

„Chceš dojíti radosti? Přidrž se toho, jenž věčný jest.“

Sv. Augustin.

„K radosti řku: Co jsi mi bez Krista, Spasitele mého? Nemáš přistoupiti ke mně, leč s dovolením Jeho. Sladší nad tebe jest a bude mi bolest pro mého Ježíše! Z lásky na mne trápení sesílá. V kříži je spasení!“

Ctih. Tomáš Kemp.

Uvažme, že milý Pán Ježíš, jenž jest ve Svátosti nejsvětější naší ctí a blažeností, i zároveň chce býti radostí naší. Neboť On jest tentýž, nad Nímž již v Zákoně Starém patriarchové a proroci se radovali, předzvěstující Jeho příští budoucí, jak Sám o tom nám podává ujištění, an dí k židům takto: „Abraham, Otec váš, toužebně sobě přál, aby viděl den můj; on viděl ho a naplněn jest radostí velkou.“

„Abraham, pater vester exultavit, ut videret diem meum; vidit et gavisus est.“ (Joann. 8, 56.) Ježíš jest tentýž, jenž radostí nebeskou naplnil Pannu nejbla-hoslavenější, když v lůně jejím stal se člověkem; On jest tentýž, Jehožto narození andělé opětovali řkouce: „radost velikou zvěstujeme vám“; On jest konečně tentýž, Jejž apoštolé po zmrtvýchvstání Jeho s radostí nevýslovnou opět byli spatřili. Po-nořme se i my v radost tuto všeobecnou, přijavše nyní Ježíše do srdce svého; vždyť i radostí a plesem Jeho jest přebývatí v nás; nuže! učíňme i radost Jemu, abychom setrvali ve společnosti Jeho. Ježíši náš nej-milejší, Tys na zemi všeliká rozkoš naše; jediný den ve svatyni Tvé jest lepší a milejší, nežli tisíc dnův jinde ztrávených. „Melior est dies una in atriis tuis super millia.“ (Psl. 83.) Radostí světa tohoto jsou svůdné, pomíjející a trestuhodné; avšak radost, Je-žíši dobrý, kterouž Ty nám skýtáš, jest vždycky upřímná, svatá a stálá. Chceme se radovati a radost naše budiž jediné v Tobě: „Laetabor et exultabor in te.“ (Psalm 9, 3.)

Nezapomeňme však, že Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest, jak jsme uvažovali, i nadějí naší, a protož doufáme, že Jej jedenkrát v nebi spatříme a na věky budeme požívati.

Jak velikou jest radost svatých nebešťanů, jimž se dostalo toho štěstí nevýslovného, že Ho nyní již mohou požívati. Radost nevýslovná, radost ne-smírná je naplňuje! Jak velikou bude i radost naše, až budeme, zbaveni jsouce tohoto těla smrti, na Boha našeho, Ježíše nejmilejšího, patřiti tváří v tvář! Což není třeba se dosti již nyní radovati? Nepři-náší nám naděje tato útěchy v utrpení? Nemáme více horlivosti a radosti ve službě Boží, majíce na-ději na život věčný? O radosti této mluvil Pán Ježíš častokráte ke svým učenníkům: „Tristitia vestra vertetur in gaudium.“ (Joann. 16, 20.) Zá-rmutek váš obrátí se v radost. Radujte se a plesejte, neboť odměna vaše hojná jest vám uložena v ne-besích. Mysleme i my na to často; vzbudme naději

tuto i v srdci svém, majíce záruku radosti budoucí. Ježíši náš nejmilejší, budiž radostí naší v nebesích, jakož i radostí naší Jsi ustavičně zde na zemi.

Ježíši náš nejmilejší, klaníme se Tobě ve Svátosti nejsvětější jakožto původci vši radosti naší. Vždyť jest věrná pravda, že jsme v životě tom obklíčeni zármutkem mnohým a sevření mnohými strastmi a útrapami. Nejhorším zajisté pro nás jest vyhnanství v tomto údolí slzavém a potom hned jsou to vášně naše, kteréž nás svádějí ustavičně ke zlému a nám život činí takorba nesnesitelným. Kdež bychom jinde tudíž hledali a našli radosti a potěchy, jako zde na stupních svatého oltáře Tvého? Kdož pak by nás v těchto těžkostech přčetných vzpřímil a zachoval, jak Ty, chlebe života a zdroji radostí nejčistších? Komu bychom otevřeli srdce svá, komu bychom si postěžovali v nouzi své, jako Tobě. Bože vši útěchy? Protož nezamítej nás, Božský Ježíši, od trůnu Svého nejvznešenějšího!

Sešliž nám ze svatyně Své paprsek světla a ohnivý plamen lásky, čímž bychom všechny trpkosti života vezdejšího snášeli v duchu pravém, dle Tvé Božské vůle a podle nejmoudřejších úmyslův Tvých a budiž jen Ty naším Bohem útěchy, útočiště a síly, abychom skrze Tebe dospěli do svatyně nebeské, kamž Ty's nás předešel, abys nám tam připravil místo.

Rozjímání dvacáté čtvrté.

**Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější naše dědictví
a naše všecko.**

Příprava.

„Velice žalostno a politování hodno jest, že jsme tak vlažní a nedbanliví a že s větší toužebností nedychtíme po přijímání Krista Pána, v Němžto všechna naděje a zásluha těch, kteříž spasení býti chtějí, se zakládá. Neboť On jest posvěcení naše i

vykoupení, On potěšení putovníkůvездеjších, On věčné požívání Svatých! Ctih. Tomáš Kemp.

„Může-li se co vyrovnati lásce mé? praví Pán. Hle, já jsem bratrem tvým. Čímkoli chceš, tím jsem tobě . . . Pro tebe jsem přišel chud na svět, pro tebe jsem pněl na kříži. Tys mně vším, bratrem spoludědicem, přítelem. Čeho žádáš více? A ještě se protiviš tomu, jenž tebe takto miluje?“

Sv. Augustin.

Rozjímejme, že, když Bůh již v Zákoně Starém se nazýval údělem služebníkův svých: „Ego pars et haereditas tua.“ (Num. 18, 20.) „Já jsem úděl tvůj a dědictví tvé.“ — Kristus Ježíš mnohem více jest dědictvím naším, poněvadž jsme s Ním uzavřeli úmluvu daleko světější nežli oni židé starozákonní, a poněvadž již hned tenkrát, když nám udělena byla tonsura, vyvolili jsme Jej sobě za dědictví své, říkajíce tato slova: „Dominus pars haereditatis meae et calicis mei, tu es, qui restitues haereditatem meam mihi.“ (Ps. 15, 5.) Hospodin Bůh jest údělem naším, jehož se nám dostalo za dědictví, kteréž nám bylo určeno; skrze Tebe, Pane, dosáhneme dědictví svého. Jak vznešeno, jak vzácné, jak užitečné a prospěšné jest dědictví toto! „Haereditas mea praeclara est mihi.“ (Ps. 15, 6.) Jak bohatou hojností na statech duševních až dosud jsme z něho čerpali! Kolik se nám toho ještě dostane? Protož važme sobě dědictví toho více, než všech statkův světa tohoto; nebažme po žádné radosti jiné, nežli, abychom se zmocnili dědictví tohoto a vynasnažme se všemožně, abychom hojného z něho čerpali užitku. Čím více budeme se snažiti a namáhati, tím bohatších milostí se nám za to dostane.

Zároveň však uvažme, že Bůh ve Starém Zákoně zavázal se sama sebe tenkrát dáti za dědictví služebníkům svým, když je byl zavázal a jim uložil za povinnost zřeknouti se všeho jiného podílu mezi syny israelskými: „In terra eorum nihil possidebitis, nec habebitis partem inter eos“; podobně ani Pán Ježíš nemůže býti dědictvím naším,

jestliže aspoň v srdci svém se neodřekneme vší náklonnosti ku světu a všech statkův jeho; neboť takové dědictví svaté, jakým jest Pán Ježíš, nelze spojití s dědictvím pozemským, jemuž bychom byli náruživě oddáni. Nuže zkoumejme sebe, jakého smýšlení jsme ohledně statkův světa tohoto, zda-li se jimi až přespříliš nezabýváme, zda-li máme dosti již na věcech nejpotřebnějších? Nejsme závistivi na ty, kdož více mají než my? Nemáme něco, na čem bychom snad lpěli celým srdcem svým? Jsme odhodláni, vše, co máme, v oběť přinéstí z lásky k Pánu Ježíši? Bože srdce našeho, Ty's jedině vždy dědictvím naším. Čeho více jest se nám nadíti v nebi, a po čem jiném můžeme toužiti na zemi, nežli toliko po Tobě! „Quid mihi est in coelo, et a te quid volui super terram, Deus cordis mei, et pars mea, Deus in aeternum!“

Klaníme se Tobě, Ježíši nejmilejší, zde ve Svátosti přítomnému jako dědictví našemu nejdražšímu. Tys naše dědictví jedině, od Tebe se nám dostalo všeho! Tys slunce ubohých poutníkův zde na zemi, čím pak ale budeš teprv pro nás, až nezastíněně na Tebe budeme patřiti v příbytku velebnosti Tvé na nebesích! Ježíši náš, zářící velebností nevyrovnatelnou! Ztráta všech statkův v tomto údolí slzavém, přetrpení všech strastí ukáže se nepatrným, až Tebe budeme požívati, nejsladší Králi srdce našeho, dobro naše nejvyšší, blaženosti naše největší, dědictví naše nejlepší! Poněvadž v tomto životě bídším nemůžeme míti Tebe dokonale a úplně, protož také nemůžeme zde dokonale býti šťastni; avšak v nebi, ano v nebi budeme Tebe míti i požívati úplně i dokonale, bez házně, že bychom mohli někdy opět ztratiti Tebe. Potom duše naše, všecka oblažena, spočívati bude v Tobě, Ježíši náš nejmilejší! Potom Jsi náš, Miláčku Božský, a my jsme Tvoji. Potom Jsi Ty život náš, svatost naše, sláva naše, pokoj náš, rozkoš naše, blaženost naše, a my budeme v Tobě odpočívati jako v moři statkův našich, dědictví našeho nesmírného. Potom nebude v nás

ničeho zkázynosného, vždyť budeme podobni Tobě; blažení z blaženosti Tvé, živi ze života Tvého, nesmrtelní v nesmrtelnosti Tvoji, svatí se svatostí Tvou a nezměnitelní Tvou neproměnlivostí Tebe budeme míti, Tebe požívati, dobro a dědictví nejvyšší, Tebe objímati, pravdu, krásu a sladkost naši, aniž bychom Tebe opustili na věky. Ano i tělo naše účast bude míti na dědictví tak neskonalém, na Tvém oslavení, nesmrtelnosti a na Tvé neporušitelnosti! Protož všechny tužby srdce našeho nechť jsou vždy obráceny k tomuto cíli vznešenému, a želiti nám jest, jestliže jsme byli v ohledu tom váhaví. Avšak naděje na dědictví toto vzmuží nás a nám všeliké utrpení oslaví, láska k tomuto štěstí nesmírnému nás povzbudí, abychom učinili i sobě násilí, kráčetí vždy po cestách přikázání Tvých, abychom Tebe, Ježíši nejmilejší, požívati mohli na věky. Amen.

Díkučinění.

„Ve Svátosti této uděluje se milost duchovní. zhynulá síla duše se křísí, a krása hříchem porušená opět se navrácuje. Ano milost tato někdy bývá tak veliká, že z množství udělené pobožnosti netoliko duše, ale i mdlé tělo zisk větší síly znamená.“

Ctih. Tomáš Kemp.

„Chceš kráčetí? Já jsem cesta. Nechceš zablouditi? Já jsem pravda. Umříti se vzpouzíš? Já jsem život.“

Sv. Augustin.

„Kristus jest posvěcení, bez něhož nikdo neuzří tváře Boží. Kristus jest vykoupení, Vykupitel spolu i cena. Kristus jest všecko, aby, kdo všecky věci pro Krista opustil, jednoho našel za všecko a mohl svobodně zvolati: „Pán jest díl můj.“

Sv. Jarolím.

Uvažme, že Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest naše všecko, a to již proto, že Bůh, kterýž nám Jej daroval, dal nám všecko: „cum illo omnia nobis donavit,“ ale i proto, poněvadž On jediný ukojiti

může všechny potřeby naše, a konečně i proto, že On jediný po naší smrti zůstává jediným vlastnictvím naším. Máme-li Jej, máme všechno, nemáme-li Ho, nemáme ničeho, i kdyby nám náležel svět veškeren; neboť kromě Něho všechno jest marností: „Vanitas vanitatum et omnia vanitas.“ Uznejme ale, že Ježíš skutečně jest nám všechno a radujme se, že Ho můžeme mít v srdci svém; obětujme Jemu všechny své myšlenky, všechny své náklonosti, všechna slova, všechny skutky, slovem každý okamžik života našeho.

Uvažme také ještě, že, jelikož Pán Ježíš pro nás jest všechno, nic jiného nesmíme ani hledati ani milovati, nežli jediné Jeho samého; jedinou ať jest naší starostí Jemu se líbiti, vždy v milosti Boží setrvati, všechno činiti, abychom Jeho požívati mohli na věky. Co by nám prospělo, kdybychom získali všecek svět, avšak, ztrativše Jej, se uvrhli do záhuby věčné. „Quid prodest homini, si universum mundum lucretur, animae vero suae detrimentum patiatur.“ (Marc., 4, 36.) Ježíši nejsladší, budiž nám vždy vším bohatstvím naším, jediným statkem naším, jedinou útěchou naší, jedinou nadějí naší, rozkoší i láskou naší; vše ostatní jest marností. „Deus meus et omnia“: Bůh můj a mé všechno.

Sv. František Ass.

Otče nebeský, Bože milosrdenství a neskončené lásky a dobroty! Kdož spočte milosti, kteréž jsme obdrželi z ruky Tvé přestědré? Od věčnosti miloval Jsi nás a celou řadu dobrodiní připravil Jsi pro nás, dříve ještě nežli jsme se zrodili. Stvořil Jsi nás, uděliv nám duši a tělo, smysly a mocnosti, abychom Tebe milovali, Tobě sloužili a Tebe oslavovali. Milostí Tvou zrodili jsme se v náboženství pravém, v němž jsme našli světlo víry a milosti ve svatých Svátostech! Kolikráte Jsi nás volal zpět k milosti Své, jestliže jsme ji vinou vlastní byli ztratili! Kdežto jiní, kteří mnohem méně zhřešili než my, pálí se již ohněm věčným, zachováváš nás dosud naživě, a z lásky k nám přijímáš laskavě poctu Tobě

od nás prokázanou. Kdy jsme sobě však zasloužili lásky takové? Bože náš, milosrdenství Tvé obstupuje nás jako hory, a my nemáme ničeho, čím bychom se Tobě za vše odplatili! Avšak Oběť na oltáři tomto, Tělo Spasitele a Vykupitele našeho, jemuž se klaníme, a Krev nejdražší, kterouž prolil za nás na kříži, jest naše; poklad tento obětujeme a posvěcujeme Tobě za vděk za dobrodiní tak bezčetná. Ovšem jest Tvé, co obětujeme Tobě. Vždyť Tys nám dal Ježíše a s Ním všechno dobro; avšak Pán Ježíš náš zase vše zařídil, že Jej zase Tobě můžeme obětovati a skrze Něho Tobě prokázati zadostučinění svrchované, náhradu úplnou a díky náležité za všechna dobrodiní nám udělená. Za všechna dobrodiní nám skrze Ježíše prokázaná podáváme a obětujeme Tobě Ježíše opět, abychom Jej znovu přijali od Tebe, dobroto věčná a láska nesmírná. Můj Bůh jest můj, mé všecko! Ježíši náš nejmilejší, slyš ještě jediné přání srdce našeho: nedejž, abychom jenom sobě žili, nýbrž buď živ Ty sám v nás. V Tobě žijeme i umíráme; Tys pro nás všecko: život náš i naše smrt!

Rozjímání dvacáté páté.

Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest dar Boží daný lidem a dar lidí Bohu podáváný.

Příprava.

„Ježto se přirozenost naše jedem hříchu nakazila, musíme se uchopiti prostředku takového, jímž by se zkažená přirozenost naše opět zhojila, jímž by to zlo, jež hříchu jed rozšířil v těle našem, vypuzeno bylo. A jaký jest to prostředek? Ne jiný, nežli Tělo Boží, jenž dokázalo, že nad smrt jest silnější a že jest prvotina života našeho. Jížť pak nám Kristus Pán viditelný ten dar udělil, an mocí svatého požehnání svého podstatu chleba viditelného v Tělo své proměnití ráčil“

Sv. Řehoř Nyssenský.

Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest darem nejdražším, jaký Bůh kdy udělil, a jaký jen lidem mohl kdy uděliti. Jestliž Syn Jeho jednorozený, na němž Otec nebeský má zalíbení největší, Jeho obraz věrný, Jeho Slovo Věčné, jenž s Ním jest Bůh jeden!

O duše, kdybys jen poznala tento dar Boží, přednosti Jeho, jeho cenu, jeho potřebu, všechno dobro, co v něm jest obsaženo! „Si scires donum Dei“ (Joann. 4, 10.) zajisté, s jakou horlivostí bychom jej přijímali! „Domine, adauge nobis fidem.“ (Luc. 17, 5.) Rozmnož, o Pane, víru naši, abychom, poznávše Tebe, kdo Ty jsi, Tebe přijímali se vši uctivostí, se vši láskou a srdce čistotou, jaká přísluší jen Tobě.

Otec věčný, darovav nám Syna svého, podal nám důkaz své lásky a štědroty; než ve Svátosti oltářní podává nám Ježíš důkaz největší lásky Své, neboť Svátost nejsvětější jest plnost všech tajemství a dokonalostí Božských.

V dětství Jeho nespatřujeme ještě zásluhy života Jeho pozemského, po 33 let na zemi ztráveného; v utrpení a umučení Jeho nespatřujeme ještě oněch zásluh, jež nám smrtí svou na kříži vydobyl; ve smrti Jeho nevidíme ani moci, ani vznešenosti ani velebnosti života Jeho nového, z mrtvých vstáním oslaveného; při svém nanebevstoupení zdá se nám, jakoby se navrátil k Bohu Otci svému a opustil vykoupenice své na vždy, pro něž tolik dobrodiní zjednal a tolik milostí vydobyl. Než právě ve Svátosti nejsvětější podává nám Pán Ježíš jako souhrn všech těchto tajemství, aniž by v nich při návratu Jeho k Otci, Bohu našemu, bylo něco umenšeno aneb pozměněno, uděluje nám měrou přehojnou všechny zásluhy své, jež nám již ve svém dětství, v životě svém, ve smrti své vydobyl a jež zvláště svým oslavením při svém z mrtvých vstání zpečetil a dotvrdil.

Protož: moudrosti, lásko a velebnosti Boha našeho, za tento dar nevýslovný budiž chválena a velebena od věků na věky! „Gratias Deo super inenar-

rabili dono eius.“ (2 Cor. 9, 15.) Kolikráte Jsi nás navštívil milostí touto! Ano, dnes také dovoluješ nám podíl bráti na daru tom vznešeném, ačkoliv tak málo toho zasluhujeme, ačkoliv tak málo z něho čerpáme užitku, ačkoliv Tebe každodenně urážíme! „Ubi abundavit delictum, superabundavit et gratia.“ (Rom. 5, 20.) Kde zbujněl a zmohutněl hřích, tam připravil Bůh tím větší hojnost a plnost milosti své.

Kořice se v prachu na stupních oltáře Tvého, Ježíši nejmilejší a proniknutí jsouce vděkem nejživějším za tak četná od Tebe přijatá dobrodiní, obětujeme Tobě vše, co máme a co jsme, všecko jest Tvé. Oblíbiž Sobě oběť tuto a můj zalíbení na ní, a nedopusť, abychom někdy něco jiného kromě Tebe milovali. Připrav i nás na každou oběť, kterouž dle Své svaté vůle požádáš. Statky naše, zdraví, svoboda i život náš náleží Tobě; učiň s nimi, jak se Tobě líbí! Vše budiž bez výminky dokonale zasvěceno službě Tvé. Obětujeme Tobě i všechny mocnosti duše své, abys Ty je spravoval, všechny náklonosti srdce svého, abys Ty je laskavě obnovil a ponořil v lásce Své; všechny záležitosti spasení svého, abys Ty je řídil. Jak pak bychom mohli Tobě odeprít život náš, když Ty jsi tak velkodušně položil za nás život Svůj? Mohl Jsi většího daru nám poskytnouti a pro spásu duše naší více učiniti, nežli, že Jsi za nás na kříži umřel a nyní každodenně se na oltáři z lásky obětuješ za nás? O daru, o lásky Boha našeho, jižto nikdy nevyzkoumá srdce naše! Ztraceny jsou tudíž všelike chvíle života našeho, všechny city srdce našeho, kteréž Tobě nebyly obětovány a zasvěceny! Ráčiž aspoň ty laskavě přijati, kteréž Tobě od nynějška do budoucnosti věnujeme. Nemůžeme-li, Ježíši náš, tak milovati Tebe, jak toho zasluhuješ, a jak bychom Tě milovati sobě přáli, dejž nám aspoň tu milost, abychom Tě milovali aspoň tak, pokud jest nám možno. Kéž bychom ve všem, kromě Tebe, Ježíši nejmilejší, nalezali jen protivu, hořkost a zármutek, abychom našli příležitost sladkou, jediné Tebe samého milovati, jediné Tobě sloužiti, Tobě je-

diné žiti po všecken čas života našeho. Ano, za dar takový, jaký máme od Tebe, byl by to jen dárek nepatrný, jaký my podáváme Tobě!

Díkučinění.

„Co se při Mši věřících praví, abychom srdce vzhůru měli k Pánu, to jest služba Páně; za kteroužto službu, aby témuž Pánu Bohu našemu díky vzdávali, bývají po tom slově ti, k nimž ono řečeno bývá, knězem napomínáni: načež, že by hodno a spravedливо bylo, odpovídají. Jelikož srdce naše není v moci naší, ale Božskou pomocí bývá podporováno, aby se pozdvihlo a věci hořejších pozorovalo, kdež Kristus jest na pravici Boží sedě, ne těch, kteréž jsou na zemi: Komu se mají za věc tak velikou díky vzdávati, leč Pánu Bohu našemu, jenž to činí? Jenž nás dobrodiním takovým z propasti tohoto světa vysvobodiv zvolil a před stvořením světa ku spasení předzřídil.“

Sv. Augustin.

„Jestliže Pánu málo pozornosti věnujeme a přijavše Ho, hned se odvracíme od Něho, abychom se hnali za jinými věcmi marnými, čeho má On více učiniti? Má-li nás mocí přinutiti, abychom Naň patřili?“

Sv. Teresie.

Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest jediný dar Boha hodný, kterýž Jemu mohou lidé obětovati; neboť každý dar jiný jest omezený a s nedostatkem nějakým spojený a protož i daleký jest od svatosti a velebnosti Boha, jenž nekonečným jest ve všech dokonalostech svých. Všechny myšlenky naše, slova naše, láska naše a skutky naše nejsou dary žádné, kteréž by byly dosti čisté a dokonalé, aby Bohu samému mohly býti přinášeny. Hospodinu však se zalíbilo, dáti nám Syna svého, jenž Jemu ve všem jest podoben, a kteréhož můžeme Jemu přináseti na důkaz vši úcty, oddanosti a lásky, kterou jsme povinni Jemu. Vzdávejme tudíž díky Pánu Bohu našemu, že nám daroval prostředek tak lehký, abychom všem povinnostem k Němu mohli zadošť učiniti, a

poněvadž nyní v srdci svém chováme jednorozeného Syna Božího, vzdejme skrze Něj Otci nebeskému oběť chvály: „Per ipsum ergo offeramus hostiam laudis Deo.“ (Hebr. 13, 15.)

Poněvadž Pán Ježíš ve Svátosti oltářní jest nám docela darován od Otce věčného, jestiž následovně zcela náš a protož i ochoten ke službám našim; můžeme tudíž k užitku svému vždy naň se odvolávati, chceme-li na př. Jeho Otce věčného uctívati, Jemu se klaněti, Jej chváliti, Jemu děkovati, Jej o pomoc vzývati, hněv Jeho ukrotiti a Jej milovati, neboť Ježíš jest naše chvála, naše díkučinění, náš pokoj a láska naše, a Bůh Otec nebeský přijímá rád a ochotně všechny tyto závazky a povinnosti od nás, jsme-li jedno se Synem Jeho.

Klaníme se Tobě, Bože náš, děkujeme Tobě, milujeme Tebe, k Tobě se modlíme a obětujeme se Tobě s Kristem Ježíšem, skrze Ježíše Krista a v Kristu Ježíši, jak podobně činí Církev svatá při Oběti nejsvětější: „Per ipsum, et cum ipso et in ipso est Tibi Deo Patri omnipotenti in unitate Spiritus Sancti omnis honor et gloria;“ a jak činí i andělé nebeští: „In conspectu agni — adoraverunt Deum dicentes: Amen.“ (Apoc. 7, 11.); Bože náš, Ty jsi nás obklíčil a naplnil dobrodiními svými, jichžto se nám dostalo již před narozením, a kteráž uděluješ nám po čas života našeho měrou tak nesmírnou. Ty jedině můžeš je spočítati; jsouť ona tajemstvím pro nás, kteráž teprv objevíš nám v den poslední. Tolik dobrodiní Jsi nám prokázal, a my jsme byli tak nevěrní a nevděční! Vzpomeneme-li si na to, zdá se nám, jakoby nám zaznívalo z hlubokosti duše naší: „Zaplať, cos dlužen!“ O Pane, jak pak můžeme vše zaplatiti? Kde co nalézt, co by vystačilo za dobrodiní tak veliká a bezčetná, pomyslíme sobě jen: Vtělení, kříž, Eucharistia. Duše naše podléhá již pod břemenem a tíhou nevděčnosti tak veliké. Proč Jsi nás tak miloval, kdyžtě nemožno nám nikterak odplatiti Tobě? Proč nás jen dosud zachováváš na živě, kdežto ničeho nemůžeme vy-

konati. abychom smazali aspoň částečku dluhu svého? Pane, nevcházej v soud se služebníky svými; nepožaduj od nás žádného počtu o štědrotě lásky Tvé od nás nevšímané! Než, díky Tobě! na stupních oltářních vítězí již naděje nad bázní naší. Nikoliv! Již více nebudeme volati s pěvcem královským, tažíce se: „Čím se odplatím Hospodinu Pánu mému za všechno, cokoliv mně učinil?“ Dary Tvé, Bože náš, jsou veliké, nesmírné, nekonečné; než ve Svátosti této máme, co se jim vyrovná. Zde máme Boha samého, kterýž se obětuje za nás pln jsa sám vděčnosti, jako jest pln darův, kteréž rozlévá na duši naši. Uchopíme se kalicha spasení, jenž každodenně se obětuje na Oltáři tomto, a s Krví Spasitele našeho pozvedneme jej plni důvěry k nebesům, jsouce najisto přesvědčení, že takto dostojíme povinnosti své, aniž bychom připočtení byli mezi nevděčníky tohoto světa.

Maria, Matko nejlaskavější, Ty jsi vzdala díky svým ponížením ustavičným za všechna dobrodiní Páně Tobě prokázaná. Vzdávej díky Hospodinu i za nás, s námi i v nás. Dovol, abychom s Tebou se radovali nad nesmírnou štědrotou, jakou Bůh prokázal Tobě, vždyť Ty naše Královna, Paní naše, Prostřednice naše a nejmilejší a milování nejhodnější Matka naše.

Rozjímání dvacáté šesté.

**Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest cílem našim
a vzorem všech činův našich.**

Příprava.

„O Ježíši, Ty cesta spravedlivých, sláva blahoslavených, naděje potřebných, spása nemocných, milovník nábožných a utěšitel všech zarmoucených. Buď pomocníkem a ochranou mou v každé potřebě. pro jméno Tvé svaté Tě prosím, jemuž chvála na věky. Trpím-li chudobu, Tebe velebím, vzdychám-li

v žalostech, Tebe velebím, Tebe velebím, radostí-li plesám, a Tebe velebiti budu ustavičně, ať jsem kdekoliv.“

Ctih. Tomáš Kemp.

„Kdykoliv kněz koná Oběť nejsvětější, ctí Boha. andělům působí radost, vzdělává Církev, živým pomáhá, zemřelým zjednává odpočinutí, sám pak sebe všeho dobrého účastna činí.“

Ctih. Tomáš Kemp.

Pán Ježíš ve Svátosti oltářní naším směrem a naším cílem posledním. K Němu nechť směřuje všechno, Naň ať se vztahuje všechno, k Němu obra- cejme se ve všech potřebách, k Němu nechť běře útočiště každý smrtelník. Jako všichni tvorové mají silnou náchylnost směřovati k cíli jistému. k němuž již náklonnost přirozená je pobádá, poně- vadž v cíli tom nalezají pokoj, odpočinek a blaho, jakého jim vůbec možná jest docílití, podobněž i my touhu snažnou máme míti k Pánu Ježíši ve Svátosti této. jakožto k cíli našemu přistoupiti, abychom v Něm našli útěchu naši a všechno štěstí naše. Než! co pozorujeme na sobě? Chladnost, vlažnost a lhostejnost ovládá nás veliká! To jest odtud, že ne- uznáváme Ježíše za jediný cíl života našeho. Bože náš všemohoucí, dejž abychom náležitě poznali účel svůj: „Notum fac mihi, Domine, finem meum.“ (Ps. 48, 5.), abychom jediné po Tobě, Pane Bože náš vzdýchali, jak dí žalmista Páně: „Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te, Deus.“ (Ps. 41, 2.) Poněvadž Svátost oltářní jest nejsvětější, nejdůstojnější ze všech ostatních svátostí, protož ať Ježíš ve Svátosti této zůstává cílem všech myšlenek, slov a skutkův našich. takže bychom jen to činili, mluvili a též my- slili. co by směřovalo k náležité přípravě Toho, Jež každodenně na oltáři obětujeme a přijímáme, dle výroku sv. Pavla: „Omne, quodcunque facitis in verbo aut in opere, omnia in nomine Domini nostri Jesu Christi.“ (Col. 3, 17.) Všechno. cokoliv činíte buď slovem, buď skutkem, číňte všechno ve jménu Pána našeho Ježíše Krista.

Spůsobem takovým byl by všecek život náš nepřetržitou přípravou k Oběti Mše svaté; avšak netřeba nám zvolati: jak daleci jsme od toho! Téměř výhradně konáme všechno pro svět, aneb aspoň tak, že při všech činech svých málo pamatujeme na Ježíše.

Spasiteli náš nejmilejší, budoucně jen pro Tebe chceme všechno konati, Ty jedině budiž do budoucna cílem všech skutkův, všech podnikův, všech prací našich. Pane Ježíši náš, Jemuž se skrytému pod tímto sladkým chlebem andělským klaníme, budiž od nás všech jakožto cíl všech skutkův a činův našich nejvroucněji pozdraven! Kdy přijdeme ku slavnému Svatostánku podivuhodnému, ku světlému domu Boha našeho, jenž zaznívá a se ozývá zpěvem, plesem a zvuknými chválami sborův blažených! Blahoslaveni, kdož bydlí v příbytku Tvém Pane, na věky budou chváliti a velebiti Tebe. Blahoslaveni jsou ti, kteréž Jsi vyvolil a uvedl již v dědictví nebeské! Hle, jako lilie kvetou svatí Tvoji před Tebou. Nasyceni jsou hojností statkův domu Tvého, napojeni a naplněni mořem blaženosti Tvé, proniknutí jasností radostného světla Božskosti Tvé. Vždyť Tys zřídlo i cíl života věčného! Jak podivně krásné, jak slastiplny jsou stánky Tvoje, Hospodine, Bože zástupův! Umdlená duše naše touhou po nich palčivou bude ztrávena! Pane, milujeme okrasu domu Tvého, a místo příbytku velebnosti Tvé! Jedinou věc jsme sobě vyžádali a po ní toliko toužíme, abychom přebývali v domě Tvém po všechny dny života našeho! Jako jelen touží po pramenu vody studené, tak touží i duše naše, Ježíši, po Tobě! Kdy přijdeme a se ukážeme před obličejem Páně? Kdy spatříme Toho, po Němž žízni duše naše? Kdy uvidíme Tebe, Ježíši nejmilejší, v zemi živých? Kéž bychom měli křídla holubičí! Tam bychom zaletli a spočinuli v Tobě na věky. Poněvadž však chceš, abychom ještě vzdýchali na tomto místě vyhnanství zde na zemi, protože chceme vždy ve všelikých potřebách útočiště své bráti a spočinouti v nejsvětějším Srdci Tvém zde na oltáři, odkud pak nám bude

snadným vzlet k nebi, jako cíli našemu; o milost tuto prosíme Tebe Kriste Ježíši náš nejmilejší, Jehož nyní hodláme přijímati ve Svátosti nejvelebnější.

Díku činění.

„Všechn život Kristův, ježž co člověk vedl na zemi, jest naučení mravů. Nebo Kristus pohrdl všemi světa statky, jimiž že se pohrdati má, učil; a snášel všecko zlé, o němž přikázal, že snášeti se má.“

Sv. Augustin.

„Kristovým následovníkem jest ten, kdo k rozkazům Jeho pevně stojí, kdo po cestách učení Jeho chodí, kdo stezkami a šlépějemi Jeho kráčí, a kdo to, cožkoliv Kristus učil i činil, zachovává; jakož čteme u Apoštola Petra, takto napomínajícího: „Kristus trpěl za nás, zůstaviv vám příklad, abyste následovali šlépějí Jeho.“ (1. Petr. 2, 21.) Sv. Cyprian.

„Následovníci budme trpělivosti Kristovi a oslavujme Ho, trpíce pro jméno Jeho. Ten zajisté příklad nám na Sobě předložil, a my v ten jsme uvěřili.“

Sv. Polykarp.

Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest vzorem všech ctností; neboť není vůbec ctnosti žádné, které by nás nebyl svým příkladem naučil, a o níž by nám nemohl totéž říci, co pravil o tichosti a pokoře, totiž: „Discite a me, quia mitis sum et humilis corde.“ (Math. 11, 29.) Učte se ode mne ve Svátosti této, že jsem netoliko tichým a pokorným, nýbrž ještě také trpělivým, láskyplným a poslušným.

Otažme se tohoto vzoru Božského, majíce Ho nyní v srdci svém, o radu, prozkoumejme Ho bedlivě, obdivujme dokonalost a Svatost Jeho, pokořme se, jestliže jsme až příliš daleko od Něho vzdáleni, neboť proto jen dal nám příklad, abychom Jej následovali: „Exemplum dedi vobis, ut quemodmodum ego feci, ita et vos faciatis.“ (Joann. 13, 15.) Příklad zajisté dal jsem vám, abyste i vy činili, co jsem učinil já.“ — Pán Ježíš jest ve Svátosti oltářní vzorem a příkladem, jenž těm, kdož věrně působí

s milostí Jeho, udílí všechny ctnosti, jak jim učí příkladem svým; neukazuje nám pouze, co by nám bylo činiti, nýbrž dává nám i sílu tak vykonati a právě proto podává se nám zcela a bez výminky.

Ježíši náš nejmilejší, jakým díkem jsme povinni Tobě! Co bychom mohli jen vykonati bez přispění milosti Tvé? Nutno jest, abychom více podobali se Tobě, nežli skutečně tomu tak jest, poněvadž každodenně u oltáře zastupujeme místo Tvé, a poněvadž chceš, aby služebník Tvůj následoval Tebe: „Si quis mihi ministrat, me sequatur.“ (Joann. 12, 26.) Přitáhni nás k Sobě, a potom poběžíme po vůni libých mastí Tvých. „Trahe me post te, curremus in odorem unguentorum tuorum.“ (Cant. 13.)

Ježíši nejdražší, klaníme se Tobě ve Svátosti nejsvětější, kdež Jsi přítomen jako příklad všech ctností, zvláště pak pokory a tichosti. Po celý život Tvůj, ženichu náš nejsladší, byla ústa Tvá svatyní tichosti a srdce Tvé pokladnicí pokory. Než v tajemství tomto! Jaké sebezmaření! Jaká tichost nezloinná! Jaký div pokory nové! Pane Ježíši náš, zde ve Svátosti nevzpěčuješ se přebývati ve chrámech takových, které jsou daleko lepšími, nežli onen stáj, v němž Jsi se zrodil; nevzpěčuješ se skrývati se i v takých nádobách, jež dosti upomínají, jak chatrně Jsi kdysi odpočíval v jeslích na slámě. Zde navštěvuješ a přijímáš u nohou Svých osoby nejnižší a nejopovrženější; zde podrobuješ se rád urážkám nejzizlivějším, snášíš trpělivě všechny neuctivosti a nepobožnosti, a chováním nedůstojným na tomto místě posvátném dostává se Ti více muk a utrpení, nežli Jsi po čas umučení Svého musel přetrpěti. Pokorou nevyrovnatelnou zahaluješ zde veškeru velikost důstojnosti Své, krásu obličeje Svého, lesk velebnosti Své, sílu hlasu Svého, moc Svého působení Božského. Ježíši náš nejmilejší, kéžby nás milost Tvá k tomu pohnula, abychom následovali Tvého příkladu vznešeného ve všech ctnostech nám zanechaného, zvláště abychom sobě za hlavní ctnosti obrali a je vždycky konali: tichost a pokoru. Kéž bychom tyto ctnosti,

kterýmžto se od Tebe učíme, také skutečně zde tolikráte od Tebe přijali v této Svátosti nejsvětější, kolikráte přijímáme Tělo Tvé a Krev Tvou v oběti Mše svaté.

Rozjímání dvacáté sedmé.

Moc a moudrost Pána Ježíše ve Svátosti nejsvětější.

Příprava.

„Jako Pán Ježíš slovem Božím Tělem učiněn byl, a Tělo i Krev pro naše spasení přijal, rovněž i tento pokrm slovem Jeho (při oběti Mše svaté) se posvěcuje; aby se z něho stalo Tělo i Krev Kristova, aby se stal pokrmem naším, aby se stal tělem a krví naší. Zde vidíme slovo Boží s modlitbou Kristovou úplně srovnalé. Tatáž moc, tatáž účinnost v jednom jako v druhém. Slovem Božím stal se Pán Ježíš Tělem a modlitbou Kristovou stává se chléb a víno Tělem a Krví Jeho: a tato proměna neméně skutečná a podstatná jest, jako skutečné a podstatné bylo Vtělení Jeho.“ Sv. Justin.

Pán Ježíš neukazuje všemohoucnosti své ani ne tak stvořením, učiniv vše z ničeho; nedokazuje všemohoucnosti své ani ne tak v prachu a hrobu, kdy křísil mrtvé, nezjevuje všemohoucnosti své patrně na nebi anebo na zemi anebo na živlech jednotlivých, čině totiž mnohé divy a zázraky: jako spíše a nejvíc na svém Těle oslaveném a nesmrtelném, na Těle s Božstvím nerozlučně spojeném, kteréž nám zde zanechal na zemi beze všeho lesku pod spůsobami prostými, neživými. Neboť, poněvadž Tělo toto jest Tělem Božím, mělo by býti v nebesích, kdež Bůh obzvláště bydlí, poněvadž jest Tělo oslavené, mělo by slávou a velebností zářiti jako při vzkříšení, poněvadž jest nesmrtelné, mělo by býti v činnosti ustavičné; nicméně však chce Pán Ježíš zázračným působením moci a lásky Své k nám, aby totéž Tělo Jeho nejsvětější skryto bylo pod spůsobami svátost-

ními a zastíněné uzavřeno bylo ve svatostánku našeho oltáři našem. Obdivujme všemohoucnost Ježíše našeho nejmilejšího v tomto převelikém Tajemství oltářním.

O Božský Ježíši, Ty můžeš všechno, co chceš. „Subest enim tibi, cum volueris posse.“ (Sap. 12, 18.) Poněvadž Ty všechno, i co se skoro zdá nemožným, konáš pro nás, jest nutná potřeba pro nás, abychom pro Tebe aspoň konali to, co jest nám nejtěžším. A přece nemůžeme se odhodlati, z lásky k Tobě vykonávati ani nejsnadnější a nejlehčí pobožnosti a cvičení duchovních, nechceme sobě učiniti újmy nejmenší, násilí nejnepatrnějšího!

Pokořme se před všemohoucí rukou Boha našeho a prosme Jej, aby silou milostí své ráčil ukrotiti všechny nezřízené vášně naše.

Avšak moc Pána Ježíše v Tajemství tomto vysvítá ještě zřejměji, že On všecky divy tyto nekoná bezprostředně sám, jak u Večeře poslední se stalo. nýbrž vykonává vše skrze kněze své, kteří jsou předce lidé slabí, smrtelní, hříšní, ba mnohdy velmi hříšní, a těmto uděluje všechnu moc svou. Spůsobem tímto povznesl důstojenství kněžské na nejvýš, uděliv apoštolům a všem kněžím moc nejvyšší, kteráž však není závislá ani na ctnostném životě jejich ani na zásluhách jejich, nýbrž jediné na tom, že mohou posvěcovati čili konsekrovati po všechny časy, na každém místě a za okolnosti jakékoliv; a Ty vstupuješ okamžitě na pouhé jejich slovo na oltář, aniž bys jen okamžik se zdál váhati tak učiniti.

Vzdejme Bohu čest a chválu, jenž tak velikou moc dal lidem a zvláště nám, jenž toho tak málo zasluhujeme. „Qui dedit talem potestatem hominibus.“ (Math. 9, 8.) Zpytujme se, jak jsme upotřebili až do dneška moci oné, a třesme se, abychom jí opět ve zlé nezneužívali, neboť mnoho bude požadováno od toho, kdož obdržel mnoho: „Cui multum datum est, multum quaeretur ab eo.“ (Luc. 12, 48.)

Spasiteli nejmilejší, Kriste Ježíši, jenž na oltáři tomto Jsi v pravdě a skutečně přítomen, klaníme se

Tobě a obdivujeme se Tvému dílu lásky, kteréž Jsi vykonal pro nás, skrývá se v této Svátosti převelebné. Nebe a země jsou svědky všemohoucnosti Tvé a vypravují slávu Tvou, ale Tvé zastínění v této hostii zvěstuje a odhaluje nám nesmírnou lásku Tvou. Bože náš, jenž Jsi v nebi tak velikým, nedáváš ani na oltáři známky žádné, že Jsi zde přítomen; před hroznou velebností Tvou zahyne jednou veškeren svět, a zde pod touto způsobou jednoduchou drží Tebe v rukou bez námahy člověk nejslabší! Tobě slouží tvorové všichni, a u stolu tohoto sloužíš Ty tvorům všem a lámáš jim chléb života věčného! Duše naše, žasnouc a jsouc údivem zchváčena, nezapomene nikdy na památku zázrakův tak velikých! Ježíši náš nejmilejší, k těmto zázrakům tak početným, kteréž Jsi dosud vykonal, abys mohl přijíti až k nám, přidej ještě jeden a sice: Uzavři duši naši tento lístek suchý, jejž nejslabší větrík věcí pozemských může odnésti od Tebe, uzavři, uzamkni ji v Sobě! Nic jiného, kromě Tebe. nemá více pro nás vnady ani půvabu; každá oběť pro Tebe jest nám milou a drahou; dejž, ať krokem pevným kráčíme k Tobě mezi ctí a hanou, mezi útěchou i bolestí, mezi životem a smrtí až do onoho dne, kdy dopřáno nám bude patřiti na Tebe beze stínu a bez schránky, kdež, Ježíši náš nejdražší, v úzkém a věčném spojení s Tebou přesvědčíme se, co všechno Jsi vykonal a vytrpěl pro nás.

Maria, Matko nejblahoslavenější, na slovo Tvé a na prosbu Tvou ráčil Syn Tvůj, Ježíš, učiniti zázrak první v Káni galilejské. Pozvedni i nyní hlasu svého v nouzi naší, pros nyní za nás, a prosby naše spojeny s přímluvou Tvojí budou jistotně vyslyšeny.

Díkučinění.

„Buďmež Boha poslušní ve všech věcech, neodmlouvejme Jemu, i také tehdaž ne, když to, co nám praví, duchu našemu jest nepochopitelné a oku našemu neviditelné. Boží slovo plať nám více,

nežli oči a rozum náš. Nepozorujme to, co očím našim se představuje, nýbrž slovo Kristovo; neboť to jest neklamné, naši smyslové však podléhají šálení a mámení. Pokud tedy slovo Kristovo dí: „Toto jest tělo mé,“ věme a na to tělo očima víry své patřme.“

Sv. Jan Zlatoústý.

„Divná, a byť i rozum lidský převyšovala, přece víry úplně hodná věc jest, že Ty, Pane Bože můj, pravý Bůh a člověk pod skrovnou způsobou chleba a vína celý Jsi přítomen a bez umenšení od přijímajícího býváš požíván.“ Ctih. Tomáš Kemp.

Moudrost Pána Ježíše způsobem podivuhodným se ukázala v Jeho Vtělení; neboť, poněvadž Bůh nemohl trpěti, a poněvadž člověk sám nebyl s to napraviti urážku nekonečnou, Bohu způsobenou, stal se tudíž Bůh člověkem, aby jako Bohočlověk mohl trpěti a utrpením svým Bohu Otci svému za vinu od lidí spáchanou mohl způsobem důstojným a přiměřeným zadost činiti. Než tato moudrost Ježíšování zde ve Svaté Eucharistii ani dosti málo zjevnou, poněvadž se skrývá pod způsobami chleba a vína, abychom se Tělem a Krví Jeho mohli nakrmiti. Ty Jsi všechno v moudrosti Svě zařídil, Božský Spasiteli náš, Kriste Ježíši; než moudrost Tvá nikdy se neukázala podivuhodněji nežli v prostředku tomto, jež Jsi vynalezl, abys Jsi se mohl lidem dáti za pokrm. Proč nejsme i my tak vynalezaví, abychom též objevili prostředek nějaký a Tebe mohli ctíti a chváliti, jelikož se nám nikdy prostředkův takových nedostává, když běží nám o nějaký prospěch osobní: „Da mihi sedium tuarum sapientiam, (ut mecum sit et mecum laboret.)“ (Sap. 9, 4.) Kdyby se nám Pán Ježíš podával ve všem lesku svém a ve vší slávě své, pak by naplnil duši naši jen bázní, a přemnozí ze strachu ani by se neodvážili k Němu přistoupiti; avšak moudrost Jeho nesmírná vynalezla prostředek, způsobem nejpotěšitelnějším podávati se nám za pokrm a nápoj, způsobem to poměrným ku slabosti naší. A právě zde ve Svátosti nejsvětější jest to, kdež moudrost Boží mocí svou sáhá od

konce do konce a všechno mile pořádá: „Attingit a fine usque ad finem fortiter, et disponit omnia suaviter.“ (Sap. 8, 1.) Díky vzdávejme Hospodinu Bohu našemu, že nám dovolil přístup tak lehký k sobě, avšak dobrota Jeho ať neumenšuje bázně a úcty, jakou jsme povinni Jemu: „Servite Domine in timore, et exultate ei cum tremore.“ (Ps. 2, 1.)

Ježíši náš nejdražší, klaníme se Tobě ve Svátosti nejsvětější jakožto Slovu věčnému, Slovu nej-moudřejšímu, zde však v Tajemství tomto úplně mlčenlivému, ačkoliv Jsi ono Slovo všemohoucí Otce věčného, zplozené bytostí Jeho, když všechny věci ostatní v hlubokém spočívaly mlčení, zatím co ona noc, jak dí církev svatá, byla uprostřed běhu svého. Tys však sstoupil s nebe, s trůnu Svého královského, s jasnosti věčné velebnosti Boží, abys přebýval mezi námi, abys zakusil za všech okolností smrtelný život náš, abys konečně sám Sebe ponořil v toto úplné mlčení tajuplné a takto abys na Sebe upoutal všechnu pozornost naši. O Slovo Božské, Slovo nej-moudřejší, Slovo živé a účinné, ostřejší nad meč na obě strany, jež vniká a proniká až po rozděl duše a mysli, od svalův až po míchu kostní, od zevnějšku až po útrobí nejvnitřnější, jež rozsu-zuje myšlenky i žádosti srdce, před nímž není skryt tvor pražádný. (Hebr. 4, 12.) Věříme, Pane náš a Bože náš, že Jsi skutečně, opravdově a podstatně zde ve Svátosti přítomen a klaníme se Tobě, neboť Slovo Tvé, kteréž nás ujišťuje o pravdě této, jest neomylné a odsuzuje bezbožnost těch, kdož Tebe zde ve Svátosti neuznávají. Kéž bychom vlastní krví svou mohli vyhladiti hříchy a viny jejich, Spasiteli nejmilejší, kéž bychom poznali a uvážili všechny ony věci převeliké, o kterýchž nás poučuješ a nám je uděluješ i Svým Božským mlčením ve Svátosti nejsvětější; vtěsnej Svou vůli nejsvětější hluboko v útrobí srdce našeho a uděl nám milosti, abychom se jí vždy podrobovali duchem i vůlí svou a takto, abychom vždy jediné Vůli Tvou věrně a dokonale plnili.

Maria, Matko nebeská, sídlo moudrosti, pros za nás, abychom vůli Pána našeho Ježíše Krista, Syna Tvého, tak dokonale a věrně plnili, jak jsi Ty ji plnila po všecek život Tvůj!

Rozjímání dvacáté osmé.

Dobrota a láska Pána Ježíše ve Svátosti nejsvětější.

Příprava.

„Stojím při svatém oltáři, ačkoli nehodný žádaje Tobě obětovati přepodivnou a nebeskou oběť tuto, vši cti a náboženství hodnou, kterouž jsi Ty, Pane Bože můj, jakožto kněz neposkvrněný ustanovil a na památku Své lásky, to jest Své smrti a Svého umučení pro spasení naše a pro napravení naší každodenní křehkosti a mdloby přikázal obětovati.“
Sv. Augustin.

„Boha-li (Ježíše totiž), chtíti budeš, obdržíš; poněvadž prve než bys chtěl, k tobě přichází; a když jsi byl vůle převrácené, volal tebe; a když se's obrátil, děsil tebe, a když jsi poděšen se vyznával, potěšil tebe. On, jenž tobě všechno udělil, On, jenž spůsobil, že jsi; kterýž těm, jenž žijí, i zlým slunce propůjčuje a déšť dává, ovoce udílí, prameny, život, blaho a potěchy převeliké; schovává pro tebe něčeho, co nedá, leč tobě. Co jest to však? Což schovává pro tebe, ne-li samého sebe?“

Sv. Augustin.

Bůh sdílí se tvorům svým ve trojím řádu a způsobu rozličném a sice, v řádu přirozeném stvořením, učiniv je bytosti své podobnými; v řádu milosti posvěcením, vtisknuv duši naší obraz svatosti své; v řádu slávy a velebnosti patřením na sebe, uváděje blahoslavence do stánkův své Božské jasnosti. Avšak Pán Ježíš vynalezl ještě jeden způsob a řád nový, aby se nám sdělil a podal prostředkem

zvláštním, ježto On, pramen všeho dobra a vší dokonalosti, dává nám sebe samého, a to se právě děje ve Svátosti nejsvětější.

O jak jsi Ty předce dobrý, Spasiteli náš, Kriste Ježíši! „Bonus es tu!“ (Ps. 118.) Kdo jsme však my? Co jsme my učinili Tobě, že se nám dáváš sám ve své vlastní osobě se vším, co Jsi! Nejmenší milost Tvoje, jediný pohled Tvůj byl by již nesmírným důkazem dobroty Tvé k nám ubohým; pokládali bychom se za šťastny, jako ona žena kananejská, kdyby se nám jen drobtův ze stolu Tvého dostalo; nemáme tudíž dosti příčiny chváliti a obdivovati s dostatek dobrotu Tvou k nám? Zahanbeni jsme proto, Bože náš, poznávající, že všeho toho ani nezasluhujeme, o čemž pevně jest přesvědčeno srdce naše!

Ačkoliv milý Pán Ježíš dobrotivost svou všem dává na jevo, nevyjímaje žádného, poněvadž nás všechny k dobrému vzbuzuje a odvrací od zlého, způsobem však zvláštním sdílí a podává se těm, kdož v Něj doufají a Jej hledají. „Bonus est Dominus sperantibus in eum, animae quaerenti eum.“ (Thren. 3, 25.) Dobrotiv jest k dobrým, dáváje sebe nám tou měrou, jakou my se dáváme Jemu!

Otevřme Jemu srdce své, aby v ně vyronil všecek proud dobroty své; vyprázdněme je, aby On je opět naplnil; připravme se a darujme se Jemu zcela, jak i On docela se daruje nám.

Klaníme se Tobě Spasiteli náš, nebeský Králi náš, Božský ženichu náš, dobroto a láska naše jediná! Když král David, jenž byl povýšen na trůn královský, zachráněn v bitvách přemnohých, spolu zakusil jiných přčetných dobrodiní Božích, nepřestával volati: „Čím odplatím Hospodinu Bohu svému za vše, čeho On udělal mně?“, jakou chválu vzdávati budeme dobrotivosti a milosrdenství Tvému, kdyžť Jsi nás oblažil požehnáním a dobrodiním daleko větším? Ve Svátosti této Sám Sebe nám podáváš, mezi námi Jsi vyvolil příbytek Svůj, postaviv zde trůn Velebnosti Své, abys na nás mohl vylévati všechny poklady Své neskončené lásky a dobroty

Své. Ačkoliv lidu všemu podáváš důkaz lásky své, přece nejvíce kněžím prokázal jsi způsobem tak výborným lásku a milost svou, takže třeba nám jest ustavičně s Davidem opakovati: Čím se odplatíme Tobě, nejdražší ženichu srdce našeho za všechno, co Jsi prokázal nám? Nesmírnost smilování Tvého přivlastnila nám nesmírnost dobroty Tvojí. Jestliže jednak plesáme nad touto ctí prevelikou, již se dostalo nám, jsme i jednak plni studu a zármutku sami nad sebou, jelikož ani slov se nám nedostává, jakbychom vřele a upřímně Tobě mohli za všechno náležitě poděkovati. Kéž se Tobě aspoň zalíbí snaha a vůle naše, děkovati Tobě, jak se patří! Přijmi v náhradu ony chvalozpěvy a díky, kteréž bez přestání se ozývají v nebesích ku slávě a chvále Tvé, že Jsi smrt přemohl, království hříchu zkazil a zvláště že Jsi Sám Sebe zanechal poutníkům země této ve Svátosti nejsvětější. Vy tvorové všichni, kteří jste dílem nejčistších a všemohoucích rukou Božského Miláčka našeho, vy nebeští i pozemští, živí i neživotní, rozumní i nerozumní tvorové všeci, pojdte a spojte se s námi, abychom Ježíše chválili a Jemu děkovali, že nás povolal a přijal beze vší zásluhy naší ku věčnému klanění svého Těla a Krve své ve Svátosti nejvelebnější!

Díkučinění.

„Může se na světě co vznešenějšího a lepšího vynajíti, v čemž by se nesmírná Spasitele našeho dobrota a láska zřetelněji ukazovala a nám k uvážení podávala, nežli tu, kdež se On pro nás jako maličkým činí a v pokrm se obrací, aby duši naši naskrz pronikl a do vnitřnosti srdce a těla se zavřel.“

Sv. František Sales.

„Aj Pane Bože můj, Ježíši nejdobrotivější a nejmilosrdnější, když Tvé nestíhlé dobroty a milosti slávu uvažovati chci, není k tomu dostatečné srdce mé. Neboť čest Tvá, krása Tvá, sláva Tvá, velikomocnost Tvá, velebnost a láska Tvá převyšuje veliký smysl a rozum myslí lidské. Jakož jest nevy-

pravitelný blesk slávy Tvé, tak nevýmluvná jest dobrota lásky Tvé.“ Sv. Augustin.

Tak miloval Bůh svět, že Syna svého jediného jednorozeného vydal za nás; tento Syn Boží tak nás miloval, že se jednomu každému z nás chtěl vydati. A příčinou toho nebyly snad zásluhy naše, aneb naše vlastnosti dobré, aneb vlastní prospěch Jeho, kterýž Ho přiměl k tomu, že se nám podává způsobem tak podivuhodným, nýbrž jediné láska byla příčinou, láska, jež všechno převyšuje, co sobě můžeme jen představit, láska, kteráž jest tím podivuhodnější, poněvadž bývá od nás velmi zhusta zplácena pouhým nevděkem.

Pán Ježíš táže se nás, jak se druhdy byl tázal sv. Petra: „Amas me?“ (Joann. 21, 15.) Milujete mne, poněvadž jsem Já vás tak velice miloval? Přičinme se, abychom Jemu spíše skutky nežli slovy mohli v odpověď dáti: „Domine, tu scis, quia amo te,“ Pane, Ty víš, že Tebe milujeme.

Ano, Ježíši náš nejmilejší, milujeme Tebe, a přáli bychom sobě ještě mnohem vřeleji Tebe milovati. Rozněť v nás plamen svaté lásky Své a nedopusť, abychom tvor nějaký více milovali nežli Tebe, ba ani tak ho jako Tebe milovali.

Kdož dovede vylíčiti, jak podivnou jest láska, kterouž nám dokazuje Pán Ježíš ve Svátosti této převelebné? Kdybychom jen zcela vážně ocenili dar, kterýž nám podává, účel, za jakým nám jej podává, dobu, kdy se nám podává a způsob, jakým to koná, každá okolnost tato, náležitě uvážena musí nás naplniti podivem a láskou. On sám sebe nám podává, podává se nám, aby nám dokázal lásku svou, podává se nám v oné chvíli, když se hotovil za nás umřít, podává se nám na důkaz lásky svojí nesmírné za potravu života.

O lásko Ježíše našeho, jak málo jsi uznávána! Kdož jest s to pochopiti, co jest délka, šířka, výška a hloubka lásky této neskončené? Proč se nám nedostává, Ježíši náš, lásky všech andělů a Svatých Božích, abychom Tebe tak velice milovali, jak oni

všichni pospolu Tebe milují? Nuže, chceme Tebe milovati aspoň ze všech sil svých a za každé příležitosti Tobě o tom důkazy podati. Nešťastní byli bychom, kdybychom Tebe nemilovali. „Si quis non amat Dominum nostrum Jesum Christum, sit anathema.“ (I. Cor. 16, 22.)

Jak líbezní jsou, Ježíši, stánkové Tvoji, duše naše toužebně baží přebývati v předsíních Svátosti Tvé; srdce naše a tělo naše plesá v Bohu živém. Pane Ježíši, zdá se nám, jako bys nás z této bělostné hostie k Sobě pozýval, abychom odpočinuli u nohou Tvých; jak jest toho i potřebná duše naše utrápená a zubožená, duše naše, kteráž touží tak po studnici živé všech milostí Tvých, jako jelen žíznivý touží po pramenu vody studené. Kdež jinde bychom hledali odpočinutí, ne-li na stupních oltáře Tvého posvátného? O Ježíši, v nitru našem probouzí se vřelá touha Tebe milovati, a úchvat víry živé, jaký pociťovali svatí ctitelé Tvoji, blížíce se k této Svátosti nejsvětější. Věříme tudíž, Bože náš, že Jsi zde pro nás skutečně přítomen, věříme to pevně, věduce, že moc Tvá jest nevystihlá a že všemohoucnosti lásky Tvé ničeho není nemožného.

Kolik divů činíš každodenně v této Božské Svátosti! Zde nalezá se souhrn tajemství všech, zázrak lásky Tvé. Jediné láska mohla Tě uzavřítí ve svatostánky naše a jediné láska dýchá na blízku této svatyně převeliké.

O lásko přijď a ztráviž srdce naše a všechno v něm, co Ty nejsi; proměň slabost naši v sílu a vlažnost naši v horlivost, váhavost naši v zanícenost horoucí. Kéž bychom se Tobě mohli přinéstí v oběť příjemnou a poněkud aspoň ukázati vděčnost svou. Bože náš, jakým díkem jsme povinni Tobě! Neboť každý den, Spasiteli nejdobrotivější, jest označen dobrodiním novým; co jsme a co máme jest dílo dobroty a lásky Tvé. Obohacuješ nás věcmi dobrými, ačkoliv jich toliko ustavičně zneužíváme. Čím jsme nevďečnějšími a nevěrnějšími, tím Jsi laskavějším a milosrdnějším k nám; čím nehodněj-

šími jsme milostí Tvých, tím hojněji je ráčíš na nás vylévati. O dobroto nevyzpytatelná, na věky nepřestaneme Tobě chválu pěti a velebiti dobrodiní Tvá. Co máme říci o Tobě, nevyvážitelný prameni vši dobroty a lásky, čím to vyslovíme, co pocítujeme nyní v tomto okamžiku posvátném! O Bože, o lásko, kteráž vždy hoříš a nikdy neuhasínáš, Tebe chceme milovati; obětujeme Tobě všecek ještě zbývající život svůj a všechny síly svoje; odříkáme se všeho co se nelíbí Tobě, a posvěcujeme Tobě srdce své se všemi náklonnostmi jeho. Přijmiž srdce toto a nalož s ním, jak Sám chceš a budiž Ty jediné útěchou naší, útočištěm naším, silou naší, radostí naší a veškerou blažeností naší. Bože srdce našeho, proměň nás úplně v lásku, ale jen v lásku k Tobě, abychom v lásce Tvé vždy žili i umřeli.

Maria, Matko lásky Božské, vypros nám milosti, abychom poznavše lásku Tvou i lásku Syna Tvého Ježíše, dle příkladu Tvého milovali Ježíše nade všecko; Ježíši, budiž nám Ježíšem! Maria, Matko milosti, oroduj za nás!

Rozjímání dvacáté deváté.

Poslušnost a trpělivost Pána Ježíše ve Svátosti nejsvětější.

P ř í p r a v a.

„Kterak to možné, aby co chléb jest, tělem se stalo Kristovým? Skrze posvěcení. Posvěcení pak, jakými se děje slovy, či řečmi? Pána Ježíše. Neboť ve všem ostatním, co se praví, vzdává se chvála Bohu; modlitba se koná za lid, za krále, za ostatní; jakmile se však dospěje k tomu, aby se konalo tajemství velebné Svátosti, již neužívá kněz slov svých, nýbrž užívá slov Kristových. Tehdy slovo Kristovo činí Svátost. Které Slovo Kristovo? Ono

totiž, skrze které učiněny jsou věci veškeré. Pán rozkázal, a stvořeno jest nebe; Pán rozkázal, a učiněna jest země; Pán rozkázal, a povstalo moře; Pán rozkázal, a stvořen jest tvor všeliký. Nahlížíš-li, jak mocné jest Slovo Kristovo (jež kněz jménem Jeho pronáší?)“ Sv. Ambrož.

Nebylo dosti milému Pánu Ježíši, že poslušen jsa rozkazu Otce Svého, podstoupil pro nás smrt kříže, „Obediens usque ad mortem,“ (Phil. 2, 8.), nýbrž ještě zřejměji dává poslušnost svou na jevo ve Svátosti nejsvětější, kdež se objevuje okamžitě na slovo kněze obětujícího; „Obediente Domino voci hominis.“ (Josue 10, 14.) Přichází do rukou jeho, jest spokojen s místem, kam jej kněz položí, chce býti uzavřen v úzkých mezích hostie nepatrné, aniž by sám odtud se vzdálil, i kdyžby ještě více byl urážen v Tajemství tomto, jakož byl tupen a urážen v tajemství umučení svého. Jaké to poslušnosti podivuhodné! Bůh všemohoucí podrobuje se tvorů slabému, Pán podrobuje se sluhovi svému, Nejsvětější hříšníku ubohému! jakého se nám tu dostává naučení, kdežto my tak toužíme po neodvislosti a samostatnosti! Kterak bychom se ještě mohli odvážiti přiblížiti se k Bohu tak poslušnému se srdcem pyšným a hrdým, se srdcem, kteréž chce jen panovati, nikdy však nechce poslouchati?

Bože náš nejdobrotivější a nejposlušnější! zříkáme se nadobro své samovůle, chceme jen, co Ty chceš. Nauč nás znáti vůli Svou, neboť Tys Bůh náš. „Doce me facere voluntatem Tuam, quia Deus meus es tu.“ (Ps. 142, 10.)

Poslušnost Ježíšova jest úplně dobrovolná; vždyť On má moc, aby roztrhnul svazky své, pouta svá a se zprostil poddanosti této; avšak nikoliv, nerozlučně chce zůstatí spojen s těmito způsobami svátostními, poslušen jsa vůle kněze, kterýž jest ve všem závislý na Něm, takže v Eucharistii může říci, co pravil druhdy o smrti své: „Ego pono eam (vitam) a me ipso.“ (Joann. 10, 18.) Dobrovolně dávám život

svůj; jestli okolnost, kteráž nesmírně zvětšuje zásluhu poslušnosti Jeho.

Jest tudíž ještě možno, že majíce takovýto vzor poslušnosti před sebou, s nevolí tak velikou posloucháme svých představených, že jen s námahou, odporem, odmluvou, ba dokonce s nářkem nad přísností jejich konáme, co nám rozkazují, a že se jim podrobujeme jen proto, že jest to nutností pro nás a že ani nám jinak nelze jednati? Učiňme úmysl pevný jako praví učenníci Ježíšovi, býti jich poslušní srdcem radostným, plníce vůli Boží, spatřující v nich Boha samého a nikoliv pouze lidi, abychom takto Mistru svému Ježíši byli podobni: „Ut servi Christi facientes voluntatem Dei ex animo.“ (Ephes. 6, 6.) V tomto duchu poslušnosti chceme též přistoupiti k oltáři Božímu.

Ježíši náš nejsladší, klaníme se ve Svátosti nejsvětější Tobě nejposlušnějšímu, jakožto divu poslušnosti. Tys byl poslušen až k smrti a to k smrti kříže a raději chtěl Jsi život ztratiti, nežli od poslušnosti upustiti, abys nám do srdce našeho vštípil tuto ctnost tak důležitou a potřebnou. Co však jest podivuhodnějšího, nežli poslušnost Tvá v tomto tajemství nejvznešenějším? Všemohoucnosti, moudrosti a neskončené dobroty Své užíváš k tomu, abys vynalezl prostředek, jak bys, ačkoliv dlíš již ve slávě neskončené, mohl přece poslušen býti až do skonání světa, vzav na Sebe neúhlednou, nepatrnou, omezenou a jako zničenou podobu, abys jen tak zvětšil pokoru svou a velkým učinil poslušenství své. Podrobuješ se vůli kněze, mnohdy třebas i kněze hříšníka a v témže okamžiku, když On vyslovuje slova proměnění, jsi Ty již hned přítomen. Konečně činíš sebe sama závislým na jednoduchých způsobech chleba i vína, spojuje s nimi Svou pravou, skutečnou přítomnost tak dlouho; pokud spůsoby ty jsou přítomny, pokud nejsou ztráveny aneb zničeny. Jaký div poslušnosti! Ježíši náš nejdražší, dejž, abychom dle příkladu Tvého vzkládali všecku svoji blaženost jen na poslušnost, všecku svou čest na

sebezapírání, a všecku svou dokonalost v ustavičnou upomínku na smrt vzkládali, neboť tak se patří na sluhy Tvé, ctitele a věčné klanitele Tvé.

Díku činění.

„Ježto, o Pane, ráčíš toto všecko snášeti pro mne, co tudíž trpím já pro Tebe? A nač smím sobě ještě naříkati? Co jsem Tebe, dobrý Ježíši, v takovémto spatřila stavu, rdím se studem. Všecka protivností, všecky nesnáze, kteréž budoucně na mne přijdou, chci teď trpělivě nésti, ano i za štěstí je pokládati, abych se alespoň poněkud podobala Tobě. I s Tebou spolu, Pane, budeme kráčet; kam Ty půjdeš, půjdu i já, a cokoliv Ty budeš trpěti, chci i já trpěti.“

Sv. Teresie.

Pán Ježíš jeví ve Svátosti nejsvětější tutéž trpělivost, jakou po všechn život svůj, zvláště pak blízko před smrtí svou dával na jevo. Netoliko že Jemu křesťané mnozí ano i kněží mnoho utrpení působí z nedostatku víry, uctivosti a pobožnosti, nýbrž jest mu též snášeti mnoho urážek. jichžto se lidé mnozí dopouštějí zde v Jeho přítomnosti, ano i svatokrádeže a hrozného zneuctění při nehodném přijímání.

O trpělivosti Boha našeho, jak jsi podivuhodná! Pocitujeme živě všechny ony urážky, jichžto se Ti dostává v tomto Tajemství oltářním „*Opprobria exprobrantium tibi ceciderunt super me.*“ (Ps. 68, 20.) Kéž bychom Tobě mohli náhradu dáti za urážky, které zde ve Svátosti trpělivě snášíš; kéž bychom to předce jen mohli překaziti, abys poznovu nebyl urážen! Přinášíme Tobě všecky pocty Tvých andělů a svatých Božích, všeliké klanění lidu věřícího, všecku chválu, jakou Ti vzdává Církev svatá! O. odpusť i nám všechnu neuctivost, jížto jsme se provinili na místě posvátném.

Trpělivost Pána Ježíše jest především obdivuhodnou v tom, že, jakožto všemocný a vznešený Bůh moha všechny bezbožníky, kdož Jej uráží, zničit, předce toho nečiní, nýbrž trpí vše ode tvorův

bídných; potom i v tom jest trpělivost Jeho podivuhodnou, že urážky a potupy nejhroznější trpí a snáší tenkrátě právě, když nás zahrnuje svým dobrodiním největším. „Retribuebant mihi mala pro bonis.“ (Ps. 34, 1.) Konečně ukazuje se trpělivost Jeho obzvláště tím, že trpí již po tak dlouho, a že jest ochoten trpěti až do skonání světa.

Ježíši náš nejmilejší, Tys trpělivost sama! Tys nás snášel tak laskavě, jakým způsobem můžeme za to býti uznalí k Tobě? Nedopusť, abychom ještě na dále zneužívali trpělivosti Tvojí, a propůjč nám milosti, abychom přijímajíce Tebe, Boha tak trpělivého a dobrotivého, následovali příkladu Tvého snášejíce všechnu hanu a potupu z lásky pro Tebe.

Ježíši nejdražší, klaníme se Tobě ve Svátosti nejsvětější, jakožto Bohu svému nejtrpělivějšímu. Ve Svém stavu oslaveném nemůžeš sice trpěti, avšak kolikero utrpení čeká zde předce na Tebe! Všemohoucnost Tvá zůstává zde jako zničena, moudrost Tvá zneuznána, láska Tvoje odmrštěna, velebnost Tvá potupena, trpělivost Tvá zneužívána! Tys věděl dobře, jak jest nám potřebí pro život ctnosti této, a spolu, jak těžko ji konati. Protož nebylo dosti Tobě nám zůstaviti o ctnosti této příklady nejvzácnější, jako: v Betlémě, v Egyptě, v Nazaretě, v Judei a nejvíce pak na hoře Kalvárské; nýbrž na oltářích našich Jsi se takořka sám překonal trpělivostí Svou a to již po tolik století, na místech bezčetných, k lidem druhu různého, jen abys poučil nás, abychom i my utrpení, zármutky, pronásledování, pohany, potupy, zneuznání, nehodné nakládání, a trpkosti rozličné a bez míry, rádi, ochotně a bez odporu snášeli. Božský Ježíši náš, kéž bychom tuto ctnost tak potřebnou obdrželi z plnosti Tvé! O kéž bychom ji konali za všech okolností, za všech dopuštění a nařízení Tvé Božské Prozřetelnosti, kteráž všechno k dobru našemu nám posílá, a to nikoliv jen z poddanosti a oddanosti, nýbrž i radostně a srdcem veselým, nalezající takto všeliké štěstí své

a všelikou blaženost jediné v plnění Tvoji Vůle nej-
světější.

Rozjímání třicáté.

Chudoba a pokora Pána Ježíše ve Svátosti nejsvětější.

Příprava.

„Co se prvního příští Páně týká, nalazáme zcela jasně od proroků předpověděno, že se Spasitel na zemi objeví a živ bude v chudobě a pokoře. Neboť mezi jiným praví prorok Zachariáš: „Plesej velice dcero Sionská, vesel se dcero Jerusalemská. Aj, král Tvůj přijde Tobě spravedlivý a Spasitel. On chudý, a vstupující na oslici a na oslátko syna oslice. A zkazím vozy válečné z Efraima a koně válečné z Jerusalema, a rozptýleno bude lučiště válečné, a přikáže pokoj národům.“ — O kterém z králů židovských bylo by se to mohlo říci? A kdy že se to přihodilo, aby byl který židovský král chudý. na oslici sedě jel? Patrně nemohou se výpovědi tyto ve smyslu doslovném na jiného leč na Pána Ježíše Krista vztahovati.“ Sv. Alfons Lignori.

Je-li však Kristus Ježíš dle sv. Pavla ustavičně a po všechny věky tentýž: „Jesus Christus heri et hodie, ipse et in saecula“ (Hebr. 13, 8.), jestiž On i ve Svátosti nejsvětější přítomen v chudobě největší. Uvažme proto a rozjímejme chudobu Pána Ježíše ve svaté Eucharistii, kdež sobě zvolil spůsoby nepatrné a prosté, chtěje v nich přebývati mezi námi, a to na mnohých místech skoro tak chudičký, že snadno nám jest souditi, že to týž Bůh, jenž v Betlémě v jeslích na seně byl narozen.

Nicméně však jest Ježíš v této podobě chudičké nesmírně bohatým a mocným; panuje králům i andělům a nutí všechny mocnosti na nebi i na zemi, aby v pokoře se Jemu kořili a klaněli. I my uznejme Jej za Boha svého v tomto stavu chudobném, chceme-li se Jemu zalíbiti, pamětlivijsouce Jeho slov, kteráž nám

praví sv. Evangelium. Kdož se všeho, co má, neodřekne, nemůže býti učenníkem mým. „Qui non renuntiat omnibus, quae possidet, non potest meus esse discipulus.“ (Luc. 14, 33.) Učiňme sobě výčitku zaslouženou, že sobě dovolujeme buď nadbytek v šatstvu, buď nádheru v nábytku, buď v různých jiných potřebách, kdežto Bůh a Ježíš náš všeho toho postrádá a nemá ani místečka, kam by položil hlavu Svou. — Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest tak chudým, že ani sám sobě nenáleží, ani sobě nežije. nýbrž jest úplně náš a žije jediné pro nás. Netoliko že pro nás všeho se zhostil, co měl, nýbrž On zřekl se sama Sebe, aby takto byl jen ke službám našim a aby nás obohatil chudobou Svou. „Propter vos egenus factus est, cum esset dives, ut illius inopia vos divites essetis.“ (2. Corinth. 8, 9.) Jsa bohat, z lásky k nám stal se chudým, abychom skrze chudobu Jeho stali se bohatými.

Ježíši náš nejmilejší, dopřejž nám podílu na bohatství Svém, na statcích Tvých, na milostech a ctnostech Svých, na zásluhách Svých, neboť hle! My jsme opravdu velmi chudi: „Exaudi me, quoniam inops et pauper sum ego.“ (Ps. 85,.)

Božský Spasiteli náš, Kriste Ježíši, klaníme se Tobě tomu nejchudšímu ve Svátosti nejsvětější, jakožto nejkrásnějšímu příkladu chudoby všeliké. O jak si snášel chudobu za Svého života pozemského a nás Jsi ji naučil znáti slovem i skutkem. Tys žil v chudobě a chudobu Jsi ušlechtil svým narozením, Svým životem i smrtí Svou! Spůsobem však nejpodivuhodnějším ukazuješ chudobu Svou, Ježíši náš nejmilejší, zde ve Svátosti nejvelebnější, kdež béřeš na Sebe podobu nej-jednodušší a nejchudobnější ve způsobách chleba a vína, zcela pod nimi se skrýváje. Spasiteli náš, Kriste Ježíši, vštěp tuto ctnost královskou hodně hluboko do srdce našeho! Dejž, ať patříme k oněm chudým dle ducha, jimž Jsi přislíbil království nebeské, jehožto zárukou jistou jest nejsvětější Svátost oltářní. Zajiště přešťastni jsou chudí takoví, kteří jedí a nasycení bývají u Tvého stolu Božského, dávající

takto přednost' přede všemi poklady statkův pomíjejících. O Pane, my lačníme po tomto pokrmu nebeském! Chceme raději všechno ztratiti i sebe samy, abychom jen opatření byli statky Tvými, neboť lačné nasycuješ věcmi dobrými (Luk. 1, 8.) bohaté však, jenž sobě zakládají na statcích pozemských a zase-dají u pokladův svých, propouštíš s prázdnýma rukama. Ježíši, Králi chudých, smiluj se nad námi!

Díkučinění.

„Ještě s apoštoly svými obcuje, chtěl jim Pán Ježíš Kristus před svým skonáním příklad dokonalé pokory a srdečné lásky dáti. Vstana od večeře a roucho své složiv do měděnice vody nalil a nohy svých učeníkův umývati začal. A na to řekl: „Víte-liž, co jsem učinil vám? Vy nazýváte mne Mistrem a Pánem, a dobře pravíte; jsem zajisté. Poněvadž tedy já umyl jsem nohy vaše, Pán a Mistr, i vy máte jeden druhému nohy umývati. Příklad dal jsem vám, abyste, jako jsem já učinil vám, i vy též činili.“ To věru ten největší příklad pokory! Hle, Bůh lidem sloužil! A člověk člověku, ba snad ani Bohu podrobiti se nechce? Ať se zastydí a zahanbí všichni, jenž radou Syna Božího pohrdají.“

Ctih. Tom. Kemp.

Pán náš Ježíš Kristus nepřišel v nadutosti, ani v drzé hrdosti, ač byl tak velmi mocný; nýbrž v pokoře, jakož o Něm předpověděl Duch svatý... Pozorujte, jaký jest nám pozůstaven příklad! Neboť, poněvadž se Pán ponížil, což my učiníme, kteříž jsme skrze Něho přišli pod prapor milosti Jeho?

Sv. Kliment Alex.

Jestliže se člověčenství Ježíšovo ukázalo při Jeho Vtělení tak podivuhodným, že zmařiv Sebe sama vzal na Se podobu služebníka (semetipsum exinanivit formam servi accipiens Phil. 2, 7.), ukazuje se ono tím podivuhodněji ve svaté Eucharistii, kdež objevuje se ve stavu ještě nižším, než jaký mají všichni tvorové životní; neboť spatřujeme tam

toliko chléb, a zdá se, jakoby Pán Ježíš ani života, ani pohybu, ani činnosti žádné neměl ve Svátosti této; avšak nejpodivuhodnější jest, že Pán Ježíš zůstává ve stavu tomto, máje v tom své zalíbení veliké. Jak zahanbuje pokora Ježíšova pýchu naši! Nechcě ani se zdáti, čím jest, a my chceme se ukázovati, čím ani nejsme!

Bože náš nejdobrotivější, poznáváme Tvou velebnost a svoji nicotu, Tvou moc a slabost svou, Tvou svatost a svoji zkaženost. Čím opovrženějším Jsi se stal Ty z lásky k nám, tím dražším Jsi nám. „Quanto pro me vilior, tanto mihi carior.“ St. Bernard. — Klaníme se Tobě v ponížení Tvém, a daleko budiž od nás proto se urdívatí, neboť právě v tom shledáváme všecku čest svou.

Ačkoliv Pán Ježíš tak vznešeným jest a mocným, ráčil co nehlouběji se pokořiti ve Svátosti nejsvětější, aby nás naučil, že všeliká vznešenost a velikost spíše stává se pro nás závazkem, abychom, čím výše stojíme, tím hlouběji se pokořili, a to nikoliv jen proto, že nám potom potřebí více milosti, abychom v dobrém byli stálými, a že milosti jen pokorným se dostává, nýbrž i proto, že i více a přísněji počet musíme skládati ze všeho, jsouce takto v šanc vydání pokušením k pýše a marnivosti, z kteréžto příčiny Duch svatý skrze ústa Kazatele volá: „Quanto magnus es, humilia te in omnibus et coram Deo invenies gratiam.“ (Eccli 3, 20.)

Pán Ježíš neměl se ničeho báti při vší velikosti Své, poněvadž nikdy nemohl hřešiti. Jemu nebylo od žádného smrtelníka potřebí milostí žádné, poněvadž jest sám původcem i zřídlem vší milosti, a přece se pokořuje, aby nás kněze poučil, jenž nad jinými jsme ustanoveni, a aby nám ukázal, že nám pokory naprosto jest potřebí. — Nuže upotřebme příkladu tohoto, považujme sebe ze všech za nejposlednější, zaujímejme vždy místo poslední a zůstaňme na něm. „Recumbe in novissimo loco.“ (Luc. 14, 10.) Prosme Pána Ježíše, aby nám udělil podílu na pokoře Své.

Bože náš, Bože veliký a všemohoucí, kde jest ve Svátosti této Tvá velebnost a velikost, kde jsou ony četné zástupy andělů, kteří před Tebou se sklánějí, uctivě se třesouce před Tebou?

Jestliže Ty, vykonalí chtěje zázračné dílo vykoupení našeho, tak Jsi se ponížil, vzav na sebe podobu služebníka, abys sluhy Své od hříchu vykoupil, snižuješ se nyní ještě více, bera na oltáři na sebe podobu chleba, skrýváje se pod rouškou nepatrnou, abys vjíti mohl v srdce naše, abychom Tebe jako pokrm duševní mohli požívat. O velikosti lásky Srdce Božského! Bože náš, Kriste Ježíši, jenž zde neslýchaným lásky zázrakem Jsi skryt a takorba úplně zmařen; která duše, jež láskou za lásku Tobě spláceti chce, nebude ráda na sebe přijímati všeliké pokoření a ponížení? Ježíši, Spasiteli nejmilejší, jsme pohotově a běheme milerádi všechno na sebe, co nás netoliko před ostatními tvory, nýbrž i co nás před očima Tvýma i našima může pokořiti, ponížiti i zmařiti, jestliže jen nevěrnost a nevšímavost naše žádné meze neklade Tvému milosrdenství nad námi. Rádi svolujeme, líbí-li se jen Tobě, život svůj ztráviti před lidmi třeba i úplně opovrženě, jen-li srdce naše žije v Tobě, třeba i beze vší útěchy, vědouce dobře, že jest to vůle Tvá. Naše čest, pokoj náš a všeliká útěcha naše jest ta jediná, abychom poznali a viděli, kterak Ty, Bože veliký, ode všech tvorů Jsi uznán, ctěn, chválen, milován a veleben.

Maria, poněvadž i Ty více jsi se ponížila nežli všichni tvorové ostatní, proto i Ty jsi tak vznešená a oslavená! Více nežli všichni svatí pospolu měla jsi podílu na ponížení Syna svého přemilého. Učiž i Ty nás dle svého příkladu a dle vzoru Syna svého přemilého. Učiž i Ty nás dle svého příkladu a dle vzoru Syna svého vždy tak jednati: býti vždy pokorným srdcem!

Rozjímání třicáté první.

Čistota a vytrvalost' Pána Ježíše ve Svátosti nejsvětější.

Příprava.

„Pozváni jsme ke stolu, kdež se nenalezá pokrm lidský, nýbrž kde se předkládá chléb andělský. A tudíž vizme, abychom snad uvnitř, v duši, kdež máme ozdobení býti perlami dobrých skutků, nevyhlíželi zahrabáni v staré hříchův hadry.

Sv. Augustin.

„Jestliže sobě zrádu Jidášovu ošklivíte a nevděčnost těch, kteří Pána Krista křižovali, chraňte se, abyste snad sami podobného zneuctění Těla a Krve Jeho se nedopustili. Ti bídníci Tělo Pána Ježíše usmrtili, vy však s poskvrněnou a nečistou duší Jej, přijímáte, ačkoli jste již tolikonásobní dobrodiní od Něho obdrželi . . .

Jak čisté srdce má míti ten, jenž na takové oběti podílu bere! A jak čisté mají býti ruce toho, jenž toto Kristovo Tělo rozdává! Jak čistá mají býti ústa, toto přesvaté Tělo požívající, a jazyk touto úžasuplnou Krví svlažený! Pomněte, jak veliká to česť, které se vám dostává; pomněte, k jakému stolu přistupujete!“

Sv. Jan Zlatoústec.

Uvažme jen, jak veliká jest čistota Pána Ježíše ve Svátosti nejsvětější; jakožto Bůh jestiž On tentýž, jenž způsobem nedostížitelným od věčnosti jest zplozen od Otce; jakožto člověk jestiž On tentýž, jenž v čase z nejčistší Krve Panny neposkvrněné byl utvořen působením Ducha svatého; tentýž, jenž přišel na zem, aby lidi naučil konati vzácnou ctnost čistoty, jenž nikdy nepocítil nástrahy zlé žádostivosti a vyhubil všelikou nečistotu světa, aniž by sám vzal nějakého bytí i nejmenšího poskvrnění. Kromě toho Svatá Eucharistie jest Svátost taková, jejížto viditelná známka čili způsob jest nejčistší mouka pšeniční, poněvadž se k tomu užívá chleba přesného či nekvašeného, jakožto symbol čistoty.

Uvažme toto všechno a učiňme sobě úsudek, jak veliká musí býti i čistota naše, chceme-li Ježíše samého, jenž jest čistota pouhá, rukama se dotýkati, Naň očima svýma patřiti, Jej obětovati a přijímati.

Kolikráte jsme se zklamali, zaslepeni jsouce a ani nevědouce a nevidouce, jak posvátný úkon nastává pro nás! Pročež bedlivě mějme se na pozoru! Nikdy nepřistupujme k oltáři bez přípravy náležité a pečlivé; nejmenší ukojení nějaké náklonosti smyslné bývá již obyčejně chybou velikou, kteráž nesmírnou působí nelibost Bohu, jenž živ jest a přebývá mezi liliemi „qui pascitur inter lilia.“

Pán Ježíš chce s námi sdíleti svou čistotu nejsvětější zde v Eucharistii a to zajisté jestiž i účinek hlavní Svátosti této, jenž nám byl již označen skrze ústa proroka Zachariáše: „Quid est bonum eius aut quid est pulchrum eius, nisi frumentum electorum et vinum germinans virgines.“ (9, 17.) Účinku toho dosáhneme přede vším ve spojení panského Těla Ježíšova s tělem naším; neboť jestliže v Zákoně Starém hostie či obětní dar, jenž za hříchy byl obětován, takovou měl moc, že jím všechno, čeho se dotekl, bylo posvěceno, tím více Tělo Ježíše Krista, tento nejsvětější dar obětní, posvěť i tělo naše, kteréž s Ním bývá spojeno ve Svátosti. Poněvadž však i další účinek Svátosti této v tom záleží, že i Božská láska bývá v nás roznícena, protož i z toho následuje, že i zlá žádostivost bývá v nás oslabena a umenšena.

O jak nám jest potřebí této síly mocné, abychom ctnosti této tak těžké nabyli a ji zachovali! A zajisté nikdy bychom ji nebyli až do dneška dochovali, kdybychom neměli tak časté účasti na tomto Tajemství nejsvětějším. Děkujme tudíž Ježíši našemu nejmilejšímu, jestliže jsme až do dneška nepoklesli a nepodlehli pokušení proti svaté čistotě. Přistupme však i s plnou důvěrou k oltáři a přijímejme Jej s prosbou srdečnou, aby i do budoucna s námi zů-

stával a nás ve svaté čistotě zachoval, žádající snažně od Něho srdce čisté: „Cor mundum crea in me Deus!“

Spasiteli náš nejdobrotivější, klaníme se Tobě v nejsvětější Svátosti oltární jakožto vzoru vši čistoty, jakožto Synu Marie, Panny nejčistotnější a ustavičné. Nepochybujeme nikterak, že Ty Jsi Synem nejmilejším Otce věčného, kteréhožto z Ducha nejsvětějšího a nejčistšího Maria Panna počala, ve svém lůně přečistém nosila, mlékem panenským krmila a kteréhož nám až dosud v tomto Tajemství zázračném podává za pokrm. Působením Ducha Svátého utvořeno bylo z jejího Těla nejčistotnějšího Tvoje Tělo nejsvětější, kteréž pro nás státi se mělo pokrmem života a obětí smírnou. Ano, Maria byla oním chrámem prvním, v němž Jsi Ty započal oběť pravého uctění Boha nejvyššího. Maria byla onou svatyní velebnou, v níž Jsi Ty jakožto první velekněz přinesl Otcí Svému dar vůně nejlíbeznější; a v tomto nejčistším srdci Marie Matky Svě ukázal Jsi se drahocenným chlebem života i krále rozkoši naplňujícím, abys způsobem tímto ve Svátosti oltární při sv. přijímání mohl také i v srdce naše vejíti a v nich ustavičně zůstávati.

Ježíši náš, Pane náš a Bože náš, budiž věčně chválen za tuto Matku nejčistší a nejpodivuhodnější, se všemi bezčetnými duchy nebeskými, jichžto ona jest kněžnou a královnou. Kéžbychom při tomto úkonu bohoslužebném mohli následovati a sobě náležitě v mysli představití činnost lásky její, sílu víry její a hlubokost její pokory! Kéž bychom na stupních oltáře Božího mohli, patříce okem víry na Tvou přítomnost svátostní, opakovati její sladké rozpravy s Tebou a ony chvalozpěvy, jakožto výrony srdce jejího, a onu vroucí odevzdanost obětavnou, kteráž ji každou chvíli od jesliček betlémských až po kříž kalvářský co nejúžzeji s Tebou a Tebe s ní spojovala. Ježíši, vzore čistoty, smiluj se nad námi! Maria, Matko nejčistší a nejčistotnější, oroduj za nás!

Díkučinění.

„Zdráv buď chlebe života věčného, jenžto jsi s nebe sestoupil, dávaje se důstojně přijímajícím v život věčný; — kdož Tě důstojně jedí a přijímají, ač smrtí tělesnou od těla se rozdělí, však neumrou na věky. Neboť ono jisté rozloučení není smrtí, ale ze smrti jestiž průchod do života, protož kdo Tě důstojně přijímá, umíraje teprv s Tebou počne věčně živ býti.“
Sv. Jarolín.

Kdožkoliv Tělo Kristovo přijímáme, kdožkoliv Krev Jeho okoušíme, pomněme, že okoušíme Tělo a Krev Onoho, jenž v nebesích sedí, jemuž se andělé klaní, kterýž nesmrtelné moci Božské jest nejbližším.
Sv. Jan Zlatoústý.

Uvažme dobře, jakou vytrvalost a stálost jeví Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější; od doby oné, co ustanovil tuto Svátost nejsvětější, přebývá v Ní pořád podstatně a pravdivě. Ostatní Svátosti mají v sobě úkon přecházející, Svátost tato však jest trvající, zůstávající. Pánu Ježíši nikdy není na únavu v této Svátosti nejsvětější velebiti a chváliti Otce Svého věčného, Jemu děkovati za všechna Jeho dobrodiní, k Němu za nás se modliti a nám ustavičně přivlastňovati ovoce vykoupení svého. Ani až do konce věkův nepřestane zde setrvati a dle přípovědi Své totéž ustavičně působiti a konati. „Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem saeculi.“

Děkujme Jemu, že ustavičně chce u nás zůstávati, aby nám jen prokazoval dobrodiní, a litujme jen toho, že ti, kdož Jemu slouží, nejsou tak stálými a vytrvalými, jak On. „Ecce, qui serviunt ei, non sunt stabiles.“ (Job, 4, 18.)

Jaká nerovnost a nestálost ukazuje se ve všem životě našem! Snad v této chvíli cítíme v srdci svém nějakou zbožnou náladu, jsme poněkud myslí sebrané, majíce myšlenky dobré; avšak po chvíli všechno se změnilo, všechno zmizelo! O Ježíši nej-

milejší, nebudiž tak více, raději chceme umřítí, nežli býti Tobě nevěrnými.

Než, Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější není toliko vzorem vytrvalosti a stálosti, nýbrž On jest i pramenem a zřídlem ctnosti této, a především proto, poněvadž, jsa Sám potravou duše, život duchovní udržuje a zachovává, jako i pokrm tělesný život těla udržuje a zachovává. Dále jest Pán Ježíš ve svaté Eucharistii zřídlem vytrvalosti, poněvadž nás touto Svátostí před hříchem zachovává, kterýmžto můžeme zase ztratiti život milosti, život duchovní; konečně jest Pán Ježíš pramenem stálosti a vytrvalosti ve Svátosti nejsvětější také proto, poněvadž Svátost oltářní skýtá nám pomoc okamžitou, abychom všeliká pokušení mohli přemoci a v dobrém setrvati.

Kolikerym díkem jsme tudíž Pánu Ježíši povinni, že nám ve Svátosti oltářní poskytnouti ráčil prostředek tak mohutný, abychom byli stálými, pevnými a vytrvalými! Neboť jak bychom mohli vůbec živi býti bez Svátosti této? Vzdejme díky Pánu Ježíši za milost tak velikou a bojme se, abychom snad nezneužili Svátosti této ku vlastní záhubě, poněvadž tak často padáme do hříchu; litujme a mějme v ošklivosti všecku svou nevěrnost dosavádní, prosíce úpěnlivě Boha za dar vytrvalosti a stálosti.

„*Perfice gressus meos in semitis tuis, ut non moveantur vestigia mea.*“ (Ps. 16, 5.) Pane Ježíši náš, upevni kroky naše na stezkách Tvých, abychom nikdy neodbočili od cesty Tvé.

Ježíši nejdobrotivější, naděje a útočiště naše, miláčku náš, jediná láska duše naší, ženichu náš, pln milosti a laskavosti, rozkoši, živote a odpočinutí srdce našeho, útěcho naše, pokoji náš, světlo věčné, vždy trvající a nitro naše naskrz pronikající, ráji rozkoší nejčistších, začátku i konci náš! O Bože náš, čeho bychom sobě ještě přáli kromě Tebe? Tys jediné pravé dobro naše! Přitáhni nás k sobě a duše naše běží již po vůni mastí Tvých! Tys zavítal v nás, a chceš ustavičně, stále i vytrvale přebývati v srdci našem! Nuže, zapuď od nás a znič vše, co

se nelíbí Tobě; stvořiž nás dle Srdce Svého a učiň nás úplně podobnými Tobě. Zraň duši naši šípem lásky Své, opoj ji vínem lásky nejčistší a nejdokonalější, spoj nás zcela s Tebou, proměň duši naši úplně v Sebe, abys s rozkoší velikou mohl v ní přebývati! Kdy pak Ježíši náš zalíbíme se ve všem Tobě? Kdy nebude více panovati žádná samoláska nad námi? Kdy budeme jediné a docela jen Tobě náležeti? Kdy bude vůle Tvá nejsvětější samojediné královati v nás? Kdy budeme Tebe tak milovati, aby se zdálo, že již ani více není možno, milovati Tebe a aby láska naše k Tobě stále a ustavičně se rozmnožovala a zvětšovala? Kdy vzplápolá v nitru našem takový oheň lásky, jaký hoří v srdci svatých a vyvolených Tvých? Kdy nastane pro nás ona chvíle radostná, až bychom pohroužení v lásku Tvou říci mohli: Ježíši tak jsme Tvoji, jako Ty jsi náš? Poroučíš nám ustavičně a bez přestání tlouci: Nuže, Pane Ježíši, my tlučeme, otevři a ukaž očím našim Své království slavné, kteréž jest nám tak na blízku, ano i v nás samých; neboť Tys ustavičně a stále v srdci našem, nejsladší, nejmilejší a nejdražší Spasiteli, Ježíši náš, nyní i na věky!

Maria, Matko pomoci ustavičné, buď při nás, oroduj za nás nyní i v hodinu smrti naší!

Rozjímání třicáté druhé.

Pobožnost' a ustavičná činnost' Pána Ježíše ve Svátosti nejsvětější.

Příprava.

Nevýmluvný dive, všech novin novino! Očima Tě nevidíme, chutí Tebe nechutnáme, vůní Tebe necítíme, avšak sluch náš, věře slovu Tvému, v srdci znamená ony věci jisté, ač jsou nepochopitelné. Nebo ne jako smyslu lidskému chlebem se zdáš zde na oltáři přítomen, nýbrž Kristus celý, jakožto na nebi

po pravici u Boha Otce přebýváš — Bůh a člověk, přimlouvá se za nás.“ Sv. Jeroným.

„Pán vstoupil na horu sám, aby se modlil, a setrval na modlitbě až do čtvrtého bdění.“ (Mat. 14, 23, 25.) Z toho poznáváš, že Pán Ježíš noci na modlitbách ztrávil a nad to dočítáme se častěji, že modliteb pilen býval, vyhledává místa osamotnělá a sám jediný ubírá se k modlitbě, namáhá se a bdí mnoho hodin. Za své ovečky modlí se Pastýř dobrý a věrný, neboť nemodlí se za sebe, ovšem ale za nás, jakožto náš zástupce a náš prostředník u Otce.“

Sv. Bonaventura.

Uvažme náležitě, že Pán Ježíš zvláště za svého veřejného života velice mnoho se modlíval a k modlitbě své apoštoly i nás povzbuzoval, ujišťuje nás, že se nám všeho dostane, zač Otce nebeského ve jménu Jeho budeme prositi a ten, kdož v modlitbě Boha vzývá, že bude míti život věčný; neboť kdokoliv bude vzývati jméno Hospodinovo, bude spasen. A jak se Pán Ježíš modlíval zde na zemi, tak to činí dosud v nebesích, tak to činí dosud ve Svátosti nejsvětější.

Vším právem můžeme říci, že modlitba byla Pánu Ježíši nejlepším, nejmilejším i ustavičným cvičením. Veškeren život Jeho nazvati lze modlitbou ustavičnou a neustálou. Modlitba byla v jesličkách, v Egyptě, v domku nazaretském, v chrámě jerusalemském Jeho zaměstnáním nejoblíbenějším. Čtyřicet dnů ztrávil v poušti na modlitbách. Aby se mohl modliti, vzdaloval se od svých učenníků i od zástupu Jej doprovázejícího, a jestliže za dne neměl pro práci pokdy, modlíval se po celé noci. Modlil se opětovně na hoře Olivetské, modlil se na kříži a poslední slova Jeho byla modlitba: „Pater in manus Tuas commendo spiritum meum.“ (Luc. 23, 46.)

O jak krásnými, dokonalými a milými byly Otci nebeskému všechny modlitby Syna Jeho Krista Ježíše. Spasitel náš modlil se bez ustání za všechny lidi, za každého, zvláště pak za nás kněze. „Tui

erant, et mihi eos dedisti . . . ego pro eis rogo . . . Pater sancte, serva eos, in nomine tuo.“ (Joann. 17. 6, 11.) Všechny milosti, jichžto měrou hojnou od Boha se nám dostalo, jako: povolání ku víře pravé, čas pokání, odpuštění hříchův našich, nábožné touhy srdce našeho, všeliké cvičení ve ctnosti, které jsme již vykonali a ještě hodláme konati; důvěra naše, sebezapírání, city lásky a díků, zvláště pak působitě naše, všechno toto jest účinkem modlitby vroucí, kterouž Pán Ježíš vysílá k trůnu Otce Svého nebeského za nás. I tenkrát, když Pán Ježíš spal, myslíval na nás, modlíval se za nás. „Spím a srdce mé bdí,“ jsou slova v písni Šalomounově (5, 2.) vztahující se na Pána Ježíše. Zatím co tělo Pána Ježíše odpočívalo ve spánku, Srdce Jeho nejsvětější bylo ustavičně bdělým. Neboť u Pána Ježíše byla Jeho přirozenost lidská s osobou Slova Božského nerozlučně spojena, kteráž nemůže spáti nikdy. Ježíš ovšem spal, avšak v téže chvíli myslil i na ony muky, kteréž za svého života, zvláště pak při své smrti bylo Jemu za nás podstoupiti a vytrpěti; v té chvíli vzpomínal sobě dobře na ony biče a metly, na ony trny špičaté, na ony hany a potupy a na onu sinř přehořkou, kterouž za nás měl na kříži podstoupiti, a všechno to obětoval Otcí Svému nebeskému, aby nám zjednal odpuštění hříchův našich a nám vydobyl život věčný! Jak dobrý jest tudíž Ježíš náš!

Ani zde ve Svátosti nejsvětější nepřestává Pán Ježíš se modliti; ve dne v noci modlí se za nás. Zde na oltáři ustavičně chválí Otce Svého nebeského: „Exaltabo te, Deus meus rex, et benedicam nomini tuo in saeculum et in saeculum saeculi; per singulos dies benedicam tibi, et laudabo nomen tuum in saeculum et in saeculum saeculi. (Ps. 144, 1. 2.) Tebe chci chváliti, Otče nebeský a velebiti jméno Tvé na věky. Po všechny dny chci Tebe oslavovati a jménu Tvému chválu vzdávati nyní i na věky. Ano vybízí Pán Ježíš ku chvále Otce Svého věčného všechny tvory na nebi i na zemi: zástupy an-

dělské, slunce i měsíc, všechny živly, všechna zvířata, veškery hory i doliny, stromy i byliny, všechno ptactvo nebeské i plazstvo pozemské, knížata a krále, mládence i panny, starce i děti, všichni nechtě slávu a chválu prozpěvují Hospodinu Bohu Velikému „Laudate Dominum de coelis, laudate Dominum omnes angeli eius, laudate eum solet luna, laudate eum omnes stellae et lumen, laudate Dominum de terra dracones et omnes abyssi, ignis, grando, nix, glacies spiritus procellarum, montes et omnes colles ligna fructifera et omnes cedri, bestiae et universa pecora, serpentes et volucres pennatae; reges terrae et omnes populi, principes et omnes iudices terrae, juvenes et virgines, senes cum senioribus laudent nomen Domini.“ (Ps. 148.) Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější vzdává ustavičné díky Otci Svému nebeskému an dí: „Benedic anima mea Domino, et omnia, quae intra me sunt, nomino sancto eius et noli oblivisci omnes retributiones eius.“ (Ps. 102, 1, 2.) Duše má a útrobí mé velebiž a dobrořeč Pánu a nezapomeň nikdy na všechna dobrodiní Jeho! — Díky vzdávati budu Tobě ze všeho srdce svého, v radě spravedlivých a ve shromáždění svatých: „Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo, in consilio justorum et congregatione.“ (Ps. 116.)

Než i prosby vroucí pronáší za nás milý Pán Ježíš v nejsvětější Svátosti oltářní. Modlí se za nás, abychom byli jedno, totiž svorní mezi sebou, modlí se za nás, abychom byli utvrzeni v pravdě, modlí se za nás, abychom se jednou dostali k Němu do slávy věčné. „Ego pro eis rogo: non pro mundo rogo, sed pro his, quos dedisti mihi, quia tui sunt, et mea omnia tua sunt et tua mea sunt, et clarificatus sum in eis . . . Pater sancte, conserva eos in nomine tuo, quos dedisti mihi, ut sint unum, sicut et nos . . . Non rogo, ut tollas eos de mundo, sed ut serves eos a malo. . . Sanctifica eos in veritate! Pater, quos dedisti mihi, volo, ut ubi sum ego, et illi sint mecum, ut videant claritatem meam, quam dedisti mihi. (Joann. 117, 9 et sequ.)

Jako v nebesích tak i zde na oltáři modlí se Pán Ježíš bez ustání za církve svou a údy její, za hříšníky i spravedlivé, za všechny lidi, zvláště pak za své zástupce, biskupy a kněze. I za nás se modlí, abychom byli stálí u víře, pevní v naději, planoucí v lásce; aby světlo naše všem svítilo a je rovněž k lásce povzbuzovalo ke Svátosti nejsvětější. Není-liž tudíž slušno a spravedливо, abychom i my sobě za úkol životní obrali modlitbu, zvláště svaté officium, kteréž bychom nejraději před svatostánkem se modlívali, abychom Pána Ježíše způsobem takovým chválili, Jemu děkovali a o všechny milosti, jichžto nám i ovečkám našim jest potřebí. Jej vroucně a pokorně prosili? Ciníme tak vždycky? Syn ctí otce a služebník pána svého; a jak pak my ctíme Pána Ježíše? „Filius honorat patrem, et servus dominum suum; si ergo pater ego sum, ubi est honor meus? si ego Dominus tuus, ubi est timor meus.“ (Malach. 1, 6.) — Za nás za všechny modlí se Pán Ježíš, laskavě nás spolu pozýváje k sobě: „Pojďte ke mně všichni, kdož pracujete a obtíženi jste a já občerstvím vás.“

A my, kdyžtě Pán Ježíš ustavičně se modlí za nás, a jediné našimi záležitostmi jest zaměstnání, neměli bychom též rádi se modliti a zde u Svato- stánku Jeho rádi s Ním se zabývati a s Ním co nejdůvěrněji rozmlouvati? Ježíši náš nejmilejší. Ty myslíš při modlitbě Své jen na nás a na Otce Svého; zdali však i my při modlitbách našich jediné na Tebe myslíme? Kolik tu roztržitosti, vlažnosti, netečnosti, nevšímavosti při modlitbě naší! Dejž nám Pane Ježíši té milosti, abychom své modlitby vždy co nejpozorněji vykonávali a myslí sebranou je Tobě vždycky přednášeli. Modliti se chceme vždy uctivě, pokorně, nábožně, modliti se chceme vytrvale, ve jménu Tvém, pak můžeme očekávati, že i my, jako Ty's byl od Otce Svého vyslyšen, jistě vyslyšení budeme od Otce Tvého nebeského.

Maria, Matko nebeská, vypros nám milosti u Syna Svého, abychom dle příkladu Tvého veškeren

život svůj proměnili v modlitbu ustavičnou a neustálou, modlitbu takovou, kteráž by Synu Tvému vždy byla milou a příjemnou.

Díku činění.

„O Krmě přenejvyšší chvály, všeho následování, všeho modlení, vší velebností, všeho povýšení, vší činnosti a bdělosti, a k tomu všech chval důstojná, předústojná! — Upadl člověk skrze zapovězený pokrm v psotu a v smrt věčnou a skrze Tebe pozdvižen k chvále věčné. S tebou moudrost a síla, všecko vítězství, ano skrze Tebe Svatí kralují, skrze Tebe učenníci kážou, skrze Tebe spravedliví proti nepřátelům mužně bojují.“ Sv. Jarolím.

Uvažme dobře, že Pán a Spasitel náš Ježíš Kristus, dokud zde na zemi byl živ, netoliko ustavičně se modlil, nýbrž i činným byl, pracuje neustále. Od dětství svého až po svůj třicátý rok rukama svýma svatýma pracoval v potu tváře své. Tam v domku nazaretském spatřujeme Jej jakožto chudobného řemeslníka a pomocníka tesařského, jenž pěstounu svému Josefovi rád a ochotně pomáhá při práci těžké a namáhavé; poněvadž Maria a Josef byli velice chudobní a toliko prací rukou svých se živili, vykonával Pán Ježíš z poslušnosti a úcty k Matce své Marii a pěstounu Josefu práce nejtěžší a nejobtížnější. Bůh, jenž slouží lidem, Bůh, jenž čistí a zametá dům, Bůh, jenž jednoduchou práci ruční vykonává! Jediná toliko vzpomínka na jediný zázrak takový konaný v zátíší nazaretském dostačuje úplně, abychom byli rozníceni láskou ku Spasiteli našemu Kristu Ježíši. V oné Svaté rodině nazaretské nebylo žádného služebnictva. Ano sluhou jediným v tomto domě posvátném byl Syn Boží, jenž synem člověka, totiž synem Marie Panny býti chtěl, aby poslušen jsa muže a ženy, stal se pokorným služebníkem pro nás. „Et erat subditus eis.“ (Luc. 2, 51.)

Vstoupiv do života veřejného, nepřestal pracovati a činným býti. Nepracoval sice potom více

rukama svýma, avšak procházel celou zemi, uče po městech i vesnicích, v chrámě jerusalemském i ve školách židovských, káže buď na horách, buď v dolinách, buď pod širým nebem, buď i na moři. Žádné místo nebylo pro Něho příliš daleké, žádná cesta obtížnou, žádná práce únavnou, jen aby získal duše pro sebe. Ve dne i v noci zaměstnával se buď se zdravými buď s nemocnými; ustavičně měl co činiti buď s dítkami buď s dospělými; buď se svými učenníky, buď s fariseji a zákonníky; buď se židy, buď s pohany; buď se slepcem aneb s člověkem němým, aneb hluchým; buď s chromým aneb s posedlým; buď se živými aneb s mrtvými. Avšak, ač tolik důkazův Jeho života činného, předce o NĚm není všechno ve sv. evangeliu napsáno: „Sunt autem et alia multa, quae fecit Jesus: quae si scribantur per singula, nec ipsum arbitror mundum capere posse eos, qui scribendi sunt libros.“ (Joann. 21, 25.)

Avšak i ve Svátosti nejsvětější jest Pán Ježíš ustavičně činným pro nás i pro Otce Svého. Zde přebývá Pán Ježíš ve svatostánku, aby zastával čest Svého Otce věčného a nám dopomáhal ku spáse naší. Zde ze svatostánku řídí Pán Ježíš svatou církev Svou a svět veškeren. Zde jest Pastýř živící, kterýž ovečky své, duše lidské, oživuje a krmí, zde jest jejich pěstitel, lékař i učitel, útočiště jejich i záštita. Zde povzbuzuje a pozdvihuje slabé a na cestě spásy dosud nezkušené duše; zde probouzí spící hrozbou otcovskou, uzdravuje nemocné, duševní slepce, vlévaje život nový duševně mrtvým; zde nasycuje a roznicuje všechny, kdož, lačnice a žíznice po spravedlnosti, přicházejí k Němu, láskou a horlivostí vroucí. Slovem všechno dobro, jehož se nám dostává, jest ze Svatostánku, vždyť Pán Ježíš a Srdce Jeho nejsvětější jest mořem světla, lásky, svatosti a všech pokladů duchovních, jež na celou církev a na všechny nás odtud plným proudem se rozlévají.

Jako jest Pán Ježíš činným ve svatostánku, podobně i při Oběti nejsvětější. Zde přináší Otci věč-

nému nejlíbeznější Oběť chvály a klanění. Neboť všechny důkazy, pocty a poklony, kteréž vzdávají andělé nebeští, všechny pocty, jaké vzdávají tvorové lidští, nemohou tak se líbiti Otci nebeskému, jako jediná Mše svatá; poněvadž všechno uctění, kteréž tvorové Bohu prokazují, jest jen konečné, omezené, kdežto pocty, jakých se Jemu ve Mši svaté dostává, jsou neskončené a Božské. — Bůh nám prokázal též dobrodiní nescíslná, za něž díky povinného sami vzdáti nemůžeme. Než těšme se; při Oběti Mše sv. děkuje Pán Ježíš za nás, poněvadž tato oběť nejsvětější jest i proto ustanovena, abychom nezůstali nevděčnými dlužníky Božími. — Při oběti nejsvětější prosí za nás Pán Ježíš, za odpuštění hříchů a dar pravé lítosti a polepšení života. Ano zde zjednává nám všech milostí pro čas i věčnost. Zde zvláště při svatém přijímání rozmnožuje v nás posvěcující milost a Božskou lásku svou; posilňuje nás ku konání všech ctností křesťanských, takže zde nabýváme trpělivosti, pokory, tichosti, lásky k Bohu a k bližnímu, slovem všech ctností; vlévá nám stálost a veselost, abychom nemoce, prudké bolesti, potupy, nástrahy a všelike zkoušky snášeli s úplnou oddaností do vůle Boží. Svaté přijímání umenšuje v nás náklonnost ku zlému a chrání nás před pokušením; osvobozuje nás od hříchů všedních a chrání před smrtelnými; spojuje nás se všemi křesťany věřícími v lásce a pokoji svatém; poskytuje nám radost, útěchu a záruku života věčného.

Jestliže Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest tak činným, i pro nás jest závazným příklad Jeho. Rádi chceme k Tobě Pane Ježíši přicházeti, Tebe ve Svátosti navštěvovati, Tobě se klaněti, Tebe chceme zde zvláště chváliti a velebiti na trůně lásky Tvé; Tobě budeme vždy děkovati za tak veliká dobrodiní nám od Tebe prokázaná, ale i spolu chceme pokorně Tebe prositi, abys Ty nás nikdy a nikdy neopouštěl a nás Svou milostí vždycky podporoval. — S přípravou nejlepší chceme přicházeti k Oltáři Tvému, kdež proud milostí vlévá se v duše naše,

kdež Tebe dárce všeho dobra a vší milosti každodenně přijímáme.

Spasiteli nejmilejší! klaníme se Tobě nyní v této chvíli posvátné, když Jsi vešel do srdce našeho! Poněvadž Jsi nebe sám vnesl do srdce našeho, protož chceme totéž činiti, co činí Svatí v nebesích: chceme Tebe chváliti, ctíti, Tobě se klaněti dle sil svých; duše naše a vše, co v nás jest, všechny naše myšlenky a žádosti, všechna slova i činy naše. ať povždy chválu vzdávají svatému Jménu Tvému. Spolu též jest i přáním srdce našeho, abychom Tebe tak ctili, chválili a milovali, jak Svatí Tvoji Tebe milovali. Obětujeme Tobě nevystihlou a převelikou lásku panenské Matky Tvé, živou víru a nenasytnou horlivost sv. apoštolů, svatý zápal mučenníkův, hlubokou úctu a poklonu vyznavačův a vroucí modlitby sv. panen, to všechno obětujeme Tobě a s touto obětí se spojujeme. O kéž by všichni tito Svatí a Světice Boží za nás Tebe chválili a velebili a Tobě děkovali, poněvadž sami jsme slabí a nehodni. Ano všechno, co žije na nebi i na zemi, ať pozvedne hlasu svého a jednozvučně prozpěvuje hlučně Tobě: „Pochválen a pozdraven budiž bez ustání Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější, pozdravena a pochválena i uctěna budiž Duše Jeho nejsvětější. a Srdce Jeho nejmilejší, kteréž nyní příbytek zaujalo v srdci našem.

Rozjímání třicáté třetí.

Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější zárukou i znamením slávy, kterouž v budoucnosti očekáváme.

Příprava.

„Jakož vinný kmen do země vložen, časem svým se zúrodňuje; a zrno pšeničné, v zemi padnouc a rozděleno jsouc, mocí Božskou, jež všecko zachovává, povstává rozhojné: . . . a stává se slovem Božímvelebnou Svátostí, jenž jest tělo a krev Kristova:

rovněž tak povstanou z mrtvých časem svým i těla naše, jsouce jí krmena a v zem vložena a v ní rozdělena.“

Sv. Irenej.

„Spojení jste v jednom Ježíši Kristu . . jeden chléb lámající, jenžto jest lék nesmrtelnosti, prostředek, abychom nezemřeli, nýbrž žili na věky v Ježíši Kristu.“

Sv. Ignác Mučenník.

Nejprve třeba uvážiti, že nejsvětější Svátost oltářní zárukou jest slávy nám slíbené, poněvadž vše, co má Bůh nejdražšího a nejmilejšího v sobě obsahuje; protož i cena její jest nesmírná, neboť tolik platí, co ona sláva nebeská, kteráž nám jest přislíbena; tak jako i mezi námi lidmi pro větší jistotu placení aneb pro jisté splnění slibu daného, buď znamení nějaké, aneb rukojmí cenné či nějaká drahá věc vůbec se dává navzájem, kteráž s přednětem vykupitelným má cenu buď stejnou aneb ještě i daleko větší. A pravda ta bude nám tím jasnější, uvážíme-li, že jsou to tři Osoby Božské, kteréž nám ono rukojmí dávají, a spolu uvážíme-li, kdo je oním rukojmím. — Nejprve to, že Otec věčný nemohl nám dáti rukojmí dražšího a milejšího, nežli Syna svého, kterýž právě tak nejvýše dobrým jest, jako On sám; rovněž jako i králové a knížata pro větší jistotu míru aneb nějaké záplaty veliké dávají v rukojmí svého syna jednorozeného: „Et nunc mitte argenti talenta centum et duos filios eius obsides et remitemus eum.“ (L. Mach. 13, 16.) Poněvadž nám Bůh v této Svátosti převelebné svého Syna jednorozeného Krista Ježíše podává v záruku slávy věčné, dal nám tudíž, co měl, nejvyššího, netoliko jako rukojmí jediné této slávy neskončené, nýbrž jakožto záruku všech přislíbení, o nichž nás dle slov sv. Pavla ujišťuje, jakoby je nám již byl všecka udělil: „Qui etiam proprio Filio suo non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum: quomodo non etiam cum illo omnia nobis donavit!“ (Rom. 8, 32.) Jakoby chtěl říci: „Ten, jenž nám dal Syna svého za Vykupitele a za pokrm duševní, nedal nám i spolu milost Jeho i slávu i všechno ostatní, co nám

byl slíbil? Takovou máme jistotu, že nám i dle milosrdenství svého udělí, jakoby nám již byl slávu tuto udělil, poněvadž v daru tomto vše ostatní jest obsaženo, co nám dáti chce.

Nemámež dosti příčiny Otci nebeskému díky vzdávati nejvroucnější za rukojmí toto, kteréž nám dal ku posvěcení našemu? zda-liž nemáme Jež spolu i prositi, abychom pomocí milosti Jeho užitek brali z rukojmí nám podávaného pro život věčný?

Než i Syn Boží, Spasitel náš, nemohl nám skýtatí rukojmí lepšího, než-li sebe sama ve Svátosti nejvelebnější, v níž jsou obsaženy všechny příčiny a důvody spásy naší, jako když někdo slibuje veliké právo na prvorozenství a v záruku dává nám listinu k tomu potřebnou. Neboť Pán, jenž zde jest přítomen, jest bratrem naším, „non confunditur fratres eos vocare.“ (Hebr. 2, 11.), prvorozcem: *primogenitus omnis creaturae* (Coloss. 1, 15.), *ipse primogenitus in multis fratribus* (Rom. 8, 29.), jediným Synem Otce věčného a dědicem nebes, aby spasil ty, kdož jsou ku slávě předurčení; jenž nás drahocennou krví svou vykoupil pro nebe, otevřev brány jeho, abychom užívající prostředkův nám od Něho daných, mohli tam jistě vejíti.

Nuže, jestliže zde ve Svátosti oltářní jest všechno obsaženo: mohl nám dáti Pán Ježíš rukojmí větší ještě, abychom se dostali do nebe, jež nám vydobyl a přislíbil?

Žádného většího neviditelného rukojmí slávy nebeské nemůže nám dáti Otec věčný ani Syn Jeho, nežli Ducha svatého samého, o němž sv. Pavel dí: „*qui est pignus haereditatis nostrae, in redemptionem acquisitionis, in laudem gloriae ipsius,*“ (Ephes. 1, 14.) že jest zárukou dědictví našeho ku dosažení vlastnictví nebeského, kteréžto rukojmí nám dal Duch sv. do srdcí našich „*dedit pignus Spiritus in cordibus nostris.*“ (II. Cor. 1, 22.) pro jistotu svých příslibení. „*Speravimus in Christo . . . in quo et credentes signati estis Spiritu promissionis sancto*“ (Eph. 1, 12. 13.) Neboť proto přišel na svět, a zů-

stává i nyní v této Svátosti nejsvětější. Protož máme ve Svátosti této nejvelebnější dvojí největší záruku slávy, jakouž jen míti můžeme, a sice viditelnou, totiž Svátost oltářní samu, v níž Pán Ježíš, jako Bůh a člověk jest přítomen, a druhou neviditelnou, Ducha svatého, jenž k nám přichází s milostí svou posvěcující ve Svátosti oltářní.

O Trojice nejsvětější, činíme díky Tobě neskončené za toto rukojmí nejvyšších příslibení Tvých, která Jsi nám zanechala! Bože na výsostech s dostatek dokazuješ, že Jsi věrným odměnitelem, poněvadž Tobě nikterak nepřichází za těžko dáti nám rukojmí tak veliké a důležité pro jistotu naši! Nuže! zaplesejž duše naše nad rukojmím takovým, raduj se z naděje, jež na tom spočívá; vynasnaž se Jej chváliti a velebiti, Jemu vždy sloužiti, jenž nám daroval rukojmí takové, abychom skrze ně dospěli k požitku příslibené slávy na věčnosti.

Jest-li nejsvětější Svátost oltářní zárukou příslibené slávy věčné, uvažme tudíž zároveň, že jest i spolu prostředkem nejúčinnějším a nejmocnějším blaženosti této. Neboť z toho i následuje, že Svátost oltářní jest i rukojmím nejjistějším, poněvadž nic není jistějšího ku dosažení cíle nějakého, nežli co zároveň jest prostředkem nejspůsobilejším, aby cíl onen skutečně byl také dosažen. — Ku dosažení slávy věčné jest však potřebí odpuštění hříchův spáchaných, uvarování před poklesky budoucími a zachování přijatých milostí spolu s vytrvalostí až do smrti. A všecko toto nám udílí Pán Ježíš, přítomný ve Svátosti nejsvětější. Neboť jestliže Svátost křtu a pokání působí odpuštění hříchů, předce Svátost oltářní utvrzuje nejvíce ono odpuštění, poněvadž Král sám, jenž odpouští hřích, připouští nás ke stolu svému, na znamení, že nám odpustil hříchy naše. Zachovává nás před poklesky budoucími, krotíc náklonnosti tělesné proti nástrahám ďábelským, sílí ducha a nás chrání před nebezpečím světa svůdného. Zachovává spolu a udržuje život milosti, jako pokrm udržuje život tělesný, a sice tak silně a

účinně, že milost přijatou může zachovati až k životu věčnému.

Všechny tyto účinky zakládají se na příslibení našeho Pána Ježíše Krista, jenž dí: Tento jest chléb, jenž sestoupil s nebes, aby nikdo, kdož ho požívá, nezemřel. Já jsem chléb živý; kdož jí z chleba toho, živ bude na věky. Kdo jí Tělo mé a pije Krev mou, má život věčný a já jej vzkřísím v den poslední, „Hic est panis de coelo descendens: ut, si quis ex ipso manducaverit, non moriatur. Ego sum panis vivus, qui de coelo descendi. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in aeternum. Qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem, habet vitam aeternam, et ego suscitabo eum in novissimo die.“ (Joann. 6, 51)—52, 55.) Slovy těmi dává nám Pán Ježíš zajištění, že tento chléb Božský nebeskou silou svou nás osvobodí ode všeho, co by bylo na úkor životu věčnému; neboť nás očistí ode všech poklesků menších a vin spáchaných, dodává nám síly, abychom znovu neklesli, umenšuje v nás žádostivost zlou, uděluje milost setrvání v dobrém až do konce: Protož můžeme říci, že nás chrání od smrti duševní i tělesné i od smrti věčné. Nadto poskytuje nám Svátost nejsvětější všechno, v čem záleží život věčný, dávajíc nám život milosti, trvající až do konce, a udělí nám též jednou život oslavený pro duši po tomto životě a na konci světa při všeobecném z mrtvých vstání i život oslavený pro tělo.

Záruku všeho toho máme v této Svátosti nejvelebnější; vždyť jednomu každému udílí moc a sílu, kdož jí často a s náležitou uctivostí a přípravou přijímá. A my kněži přijímáme každodenně, i nyní chceme přistoupiti k Oltáři Božímu. Kéž bychom uvážili, jakých účinkův jest se i nám nadíti, jestliže srdcem čistým, pokorným a skroušeným budeme obětovati, proměňovati oběť a přijímati Beránka nejčistšího!

O, strome života: Lignum vitae, (Apoc. 22, 2.), vštípený uprostřed ráje na znamení a záruku nesmrtelnosti a života věčného, dopřejž nám požívati

tvé ovoce sladké, kteréžby uchovalo duši naši ode smrti všeliké a nám též poskytlo život všeliký! O, duše naše, toužíš-li po životě věčném, požívej v duchu pokrmu tohoto, jenž jest jeho příčinou i zárukou. O, tělo naše, chceš-li jednou povstati ku životu věčnému, požívej toto nejdražší Tělo Kristovo, jež jest nejjistější zárukou tvého z mrtvých vstání a života oslaveného, kterýž tobě jest přislíben.

Avšak vzácnost a výbornost rukojmí tohoto jest ještě daleko rozsáhlejší, poněvadž přítomností svou působí v nás to, co jest údělem života věčného a zároveň jeho zřídlem a pramenem, jenž na věky potrvá a s námi věčně zůstane spojen. Protož není ani možno, že by tomu, kdož má v moci rukojmí toto, život věčný byl odepřen. A to jest spojení s Pánem Ježíšem v milosti a lásce Ducha svatého, kteréžto jest pramenem vytryskujícím k životu věčnému: „Fons aquae salientis in vitam aeternam.“ (Joann. 4, 14.) Ano, Svátost nejsvětější jest, jak sv. Tomáš Aqu. dí (Lect. V. in Eph. 1, 14.), netoliko zárukou dědictví našeho, nýbrž i vstup do vlastnictví a skutečné nabytí dědictví samého; neboť rukojmě se dává potud, dokud nenastala výplata, kteráž splatiteli bývá vrácena; vlastnictví pak se navždy vydá. Tak jest i Svátost oltářní, jsouc toliko pro tento život darem víry a naděje, zárukou slávy věčné; spojení s Kristem ve Svátosti a spojení s Duchem svatým jest však ono skutečné dosáhnutí oné blaženosti, kteráž potrvá na věky; neboť láska nepřestane nikdy (I. Kor. 13, 8.) i Duch svatý zůstává při nás na věky: „Paraclitum dabit vobis, ut maneat vobiscum in aeternum.“ (Joann. 14, 16.)

Nejsladší ženichu duší spravedlivých, jenž se sám v náhradu dáváš, naplňuješ ve spojení s nimi láskou Srdce Svého duše v pravdě po Tobě toužící a práhnucí; ačkoliv duše naše není hodnou přednosti této, předce prosíme Tebe, abys nás od slávy věčné a patření na Tebe a požívání Tebe nevykloučoval pro Své milosrdenství neskončené.

Ježíši nejmilejší, přijď k nám, zůstávej s námi, neodlučuj se od nás, a propůjč nám své milosti, abychom nikdy se neodloučili od Tebe na věky!

Díkučinění.

„Požívání manny nepřinášelo život věčný, nýbrž bylo jen jakýmsi prostředkem k zapuzení hladu. Nebyl to tedy pokrm pravý, to jest, chléb s nebe. Svaté ale Tělo Kristovo jest potrava k nesmrtelnosti a k životu věčnému živící. Taktot se praví: „Oni pili vodu ze skály.“ Čeho však získali tím, ježto sami zemřeli? Onen nápoj tedy nebyl pravý, nýbrž pravý nápoj jest Krev Kristova, kteráž vyvracuje smrt z kořene a ji zničuje.“ Sv. Cyrill Alex.

S uctivostí a se vší čistotou k Bohu přistupujeme a na vystavenou Velebnou Svátost patře, sám k sobě prav: Tímto Tělem již nejsem více hlína a popel, nejsem více vězeň, nýbrž svobodný. Skrze toto Tělo doufám nebe, a co v něm jest dobrého. Očekávám tudíž život nesmrtelný, sídlo andělů a společnost Kristovu.“ Sv. Jan Zlatoústý.

Pán Ježíš, jehož jsme nyní přijali při Oběti nejsvětější do srdce svého, jest ve Svátosti oltární rukojmí života věčného: Neboť Svátost tato jest pro nás vznešenou hostinou duchovní, při níž nám Pán Ježíš totéž dává píti a požívati, čeho nám skýtá ve slávě nebeské; poněvadž však dosud nenabyli jsme dokonalosti konečné, nýbrž teprv kráčíme po cestě dokonalosti, podává se nám skrytě a zastřeně pod rouškou způsob viditelných.

Uvažme, že Pán Ježíš, dle přípovědi apoštolům dané, v nebesích má u stolu svého všecky blahoslavence, aby jedli a pili při hostině nejskvělejší, „ut edatis et bibatis super mensam meam in regno meo“ (Luc. 22, 30.), na níž se předkládá pokrm Jeho Božství a Člověčenství, na něž svatí jasně patří, čímž bývá vyplněno všeliké přání jejich, neboť jsou spolu i opojeni vínem lásky oblažující, pijíce bez

ustání z onoho nevyčerpatelného pramene rozkoší nebeských. Při hostině této Pán Ježíš sám se přepáše a posadí je ke stolu a obcházeje bude jim sloužiti: *Quod praecingat se et faciet eos discumbere et transiens ministrabit illis.*“ (Luc. 12, 37.), chtěje jim dáti tuto mzdu spravedlivou. Tento Bůh nekonečný, jenž hostinu tuto připravil v nebesích, pamatuje rád na dítky svoje zde na zemi, přepáše se, aby je pozval ku stolu svému, kdež se pod těmito spůsobami chleba a vína představuje zcela se svým Božstvím i Člověčenstvím, abychom Naň nyní jediné patřili očima víry, a že po svatém přijímání tužby naše tou měrou vyplňuje, jak jen zde na zemi mohou býti vyplněny, a nás opojuje vínem lásky své, dávaje nám okoušeti sladkost rozkoší svých. Všechno toto poskytuje nám jako rukojmí spolu i v naději, že můžeme všechno od Něho dosáhnouti na věčnosti. Protož dle sil svých chceme Jemu díky vzdávati neskončené a spolu z hloubí srdce svého Jej žádati o milost, abychom se též přepásali, umrtvovali a obmezovali, chtějíce Jemu takto lépe sloužiti a jej nade všecko milovati.

Miláčku náš, Spasiteli Kriste Ježíši! Ty panuješ a kraluješ v nebesích jako vládce neomezený a předce sestupuješ na zemi, abys, sníživ se, nám milosti prokázal; protož slušno a spravedливо jest, abychom i my se co nejvíce ponížili, chtějíce od země do nebe vstoupiti, abychom ve slávě věčné mohli panovati s Tebou na věky! Rozmnož, Ježíši, víru naši, abychom na hostině, kterouž zde na zemi připravuješ nám, tolik zakoušeli radostí, abychom účastenství mohli bráti na hostině oné, kterouž Jsi nám ráčil slíbiti v životě věčném.

Uváživše všechno náležitě, přičiňme se všemožně, abychom již zde na zemi život vedli nebeský, chtějíce požívatí pokrm ze stolu takový, jaký v nebesích se předkládá duším blaženým. Právě proto Pán Ježíš chtěl, abychom v modlitbě Páně prosili nejprvé: *Fiat voluntas tua, sicut in coelo, et in terra,*“ a potom teprv: „*Panem nostrum supersub-*

stantialem da nobis hodie“ (Math. 6, 10. 11.); dal nám tudíž způsobem tímto naučení, že každý, kdož z chleba tohoto chce hodně požívat, takové musí býti čistoty, kteráž jest v nebesích, totiž náležitým plněním vůle Boží na zemi, jak na nebi se vždy plní.

Jestliže však již jsme jedenkrát dobře uvážili a rozjímali, že Svátost nejsvětější jakožto záruka slávy věčné a začátek stolu nebeského skutečně a v pravdě jest potravou k odchodu z tohoto světa do života věčného, nezapomeňme ani nyní na konec všech úvah a rozjímání našich, na pravdu tak před důležitou, abychom právě v onen okamžik nebezpečný a rozhodný Svátost tuto přijímali věrou živou a nadějí pevnou. Neboť jak prorok Eliáš posilněn byv pokrmem, kterýž mu byl dal anděl, 40 dnův a 40 nocí kráčel až k hoře svaté Horeb, podobně i my v síle a moci tohoto chleba nebeského vykonáme jistě cestu tuto vedoucí až k oné hoře slávy nadhvězdne, do života věčného: „Respexit Elias ad caput suum subcinericium panem, qui surgens comedit et bibit, et ambulavit in fortitudine cibi illius usque ad montem Dei.“ (3. Reg. 18, 7. 8.) „Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in aeternum. (Joann. 6, 52.) Abychom však při onom odchodu ze života časného do života věčného chléb tento přijímali naposled s užitkem, třeba jest nevyhnutelně, abychom již nyní sobě pokaždé navykali, když přistupujeme k oltáři Božímu a přijímáme Beránka neposkvrněného, připravovati se k úkonu tomu posvátnému způsobem takovým, jako bychom měli přijímati naposledy Svátost nejsvětější v tomto životě pozemském, řídíce se vždy radou muže moudrého, jak v knize přísloví (23, 1, 2.) následovně čteme: „Zasedneš-li s knížetem ke stolu, abys jedl, dej pozor, co stojí před tebou, a polož nůž na hrdlo své“; jakoby chtěl říci: Jez z chleba toho tak, jakobys již měl nasazen nůž ostrý na hrdle svém, a již bys na té byl, vypustiti ducha svého. Právě proto milý Pán Ježíš, Spasitel náš, ustanovil tuto Svátost nejsvětější v noci před umučením svým, aby nám ukázal, že pokrm tento

duši naši posilňuje k utrpení a smrti, k odchodu z tohoto života do života budoucího a věčného.

Spasiteli náš nejsladší, jenž Jsi před odchodem z tohoto světa pravil apoštolům svým: „Zase přijdu a vezmu vás k sobě, abyste byli i vy tam, kde jsem já! „Iterum venio, et accipiam vos ad me ipsum, ut, ubi sum ego, et vos sitis.“ (Joann. 14, 3.) Tys nyní zavítal do srdce našeho, Jsi v nás a my v Tobě; nuže prosíme Tebe pokorně, zůstávej v nás ustavičně s milostí tvou a oblažuj nás přítomností Svou v této Svátosti nejdůstojnější a přiveď nás skrze Sebe tam, kdež Jsi sám, abychom tam v nebesích spatřili, co nyní věříme, a požívali, co doufáme, patříce vždy na Tebe tváří v tvář. Ježíši náš nejmilejší, zůstávej v nás, neodlučuj se od nás, a dejž nám svou milost, abychom nikdy a nikdy nebyli odloučení od Tebe.

O vznešená Královno nebeská, nejsvětější, neposkvrněná Panno Maria! my nuzní a bídní hříšníci pozdravujeme Tebe a vzýváme Tě, Rodičku Boha našeho! Ze všech tvorů jsi Ty nejspanilejší, nejsvětější, nejlaskavější a Bohu nejmilejší; po Bohu tedy, Paní a Královno naše, nade všechno milujeme Tebe a žádáme, abys ode všech byla milována. Vroucně se radujeme ze všech milostí a předností Tvých, jimiž Tě Bůh vyznamenati ráčil, srdečné Mu za to díky vzdávající. I Tobě, Máti naše! upřímně děkujeme za všechny dary a milosti, kteréž jsi nám po celý život náš na Bohu vyprosila. Obětující se navždy službě Tvé, pod mocnou ochranu Tvou se poroučíme a utíkáme; Ty jsi jediná naděje naše!

Rač nás přijati, milostivá Paní naše, aniž pak nás zapuzuj, jakož jsme byli spravedlivě zasloužili. Vímeť, že všechno můžeš u Boha, jenž Tobě ničeho neodepře, začkoliv Ho prosíš. Nuže tedy, Matko milosti, útočiště hříšníků! ve Tvé ruce nejsvětější poroučíme ubohou duši svou, smiluj se nad námi! Poruč nás Synu Svému a vyžádej nám odpuštění všech hříchův našich, lásku Boží a svatou vytrvalost v dobrém, abychom v milosti Boží až do skonání byli živi a v též milosti umřeli. Zvlášť pak nám vy-

žádej, prosíme, té milosti, abychom se vždycky poroučeli v ochranu Tvou a k Tobě se utíkali, zvlášť pak když pokušení zlé nás bude ke hříchu lákati. O Maria, Máti naše, na Tobě spočívá všecka důvěra naše. Skrze zásluhy Pána Ježíše Krista a Tvým mocným u Něho prostřednictvím jistě — jistě dojdeme spasení!

O salutaris Hostia,
Quae coeli pandis ostium:
Bella premunt hostilia,
Da robur, fer auxilium.
Uni Trinoque Domino
Sit sempiterna gloria;
Qui vitam sine termino
Nobis donet in patria.

O. A. M. D. G. et B. M. V. H.

OBSAH:

	Stránka
Rozjímání první: Pán Ježíš předobrazem i skutečně přítomem ve Svátosti nejsvětější	1
Rozjímání druhé: Pán Ježíš jest Obětí i Tajemstvím ve Svátosti .	6
Rozjímání třetí: Pán Ježíš Knězem i spolu obětí ve Svátosti nej- světější	10
Rozjímání čtvrté: Pán Ježíš na oltáři jako oběť zápalná a oběť díkův	15
Rozjímání páté: Pán Ježíš ve Svátosti jako oběť smíření a oběť prosby	20
Rozjímání šesté: Pán Ježíš jest na oltáři naším Bohem a Králem .	24
Rozjímání sedmé: Pán Ježíš naším Stvořitelem a Vykupitelem ve Svátosti nejsvětější	29
Rozjímání osmé: Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest zákono- dárce i hlavou naší	33
Rozjímání deváté: Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest pastýřem i otcem naším	38
Rozjímání desáté: Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest ženichem duší našich a bratrem naším	43
Rozjímání jedenácté: Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější Pánem naším a Spasitelem	47
Rozjímání dvanácté: Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější hostem naším i pokrmem naším na cestu	52
Rozjímání třinácté: Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest lékařem i lékem	56
Rozjímání čtrnácté: Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější rádcem naším i přítelem naším	61
Rozjímání patnácté: Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější naším vůdcem a společníkem naším	65
Rozjímání šestnácté: Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější prostředníkem naším a pokojem naším	70

Rozjímání sedmnácté:	Stránka
Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest svědkem i soudcem všech skutkův našich	74
Rozjímání osmnácté:	
Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější naším výkupným a naší odměnou	79
Rozjímání devatenácté:	
Pán Ježíš v nejsvětější Svátosti oltářní životem i smrtí	84
Rozjímání dvacáté:	
Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest potravou i milostí naší	88
Rozjímání dvacáté první:	
Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější útočiště i na- děje naše	93
Rozjímání dvacáté druhé:	
Pán Ježíš jest pokladem naším i spásou naší ve Svátosti nejsvětější	97
Rozjímání dvacáté třetí:	
Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest ctí i radostí naší	102
Rozjímání dvacáté čtvrté:	
Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější naše dědictví a naše všecko	106
Rozjímání dvacáté páté:	
Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest dar Boží daný lidem a dar lidí Bohu podávaným	111
Rozjímání dvacáté šesté:	
Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější jest cílem naším a vzorem všech činův našich	116
Rozjímání dvacáté sedmé:	
Moc a moudrost Pána Ježíše ve Svátosti nej- světější	121
Rozjímání dvacáté osmé:	
Dobrota a láska Pána Ježíše ve Svátosti nejsv- ětější	126
Rozjímání dvacáté deváté:	
Poslušnost a trpělivost Pána Ježíše ve Svátosti nejsvětější	131
Rozjímání třicáté:	
Chudoba a pokora Pána Ježíše ve Svátosti Oltářní	136
Rozjímání třicáté první:	
Čistota a vytrvalost Pána Ježíše ve Svátosti nej- světější	141
Rozjímání třicáté druhé:	
Pobožnost a ustavičná činnost Pána Ježíše ve Svá- tosti nejsvětější	146
Rozjímání třicáté třetí:	
Pán Ježíš ve Svátosti nejsvětější zárukou i zna- mením slávy, kterouž očekáváme v budoucnosti	154